

OSNOVNA ŠOLA
BRATOV LETONJA ŠMARTNO OB PAKI
Šmartno ob Paki 117, 3327 Šmartno ob Paki

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ SAŠA REGIJE

RAZISKOVALNA NALOGA

60 LET ŠOLE, POIMENOVANE PO BRATIH LETONJA
Tematsko področje: ZGODOVINA

Avtorja:
Nace Kovač, 8. razred
Špela Ramšak, 8. razred

Mentorica:
Marija Vodovnik, univ. dipl. ped., PU ZGO

Velenje, 2023

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli bratov Letonja Šmartno ob Paki.

Mentorica: Marija Vodovnik, univ. dipl. ped., PU ZGO

Datum predstavitve: marec 2023

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki, 2022/2023

KG stara šola / nova šola / učenci / učitelji / dejavnosti

AV KOVAČ, Nace, RAMŠAK, Špela

SA VODOVNIK, Marija

KZ 3327, Šmartno ob Paki, SLO, Šmartno ob Paki 117

ZA Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki

LI 2023

IN 60 LET ŠOLE, POIMENOVANE PO BRATIH LETONJA

TD Raziskovalna naloga

OP XXIII, 80 str., 62 pregl., 17 sl., 27 vir.

IJ S1

JI sl/en

AI Ozadje: 2. septembra 1962 je bila v Šmartnem ob Paki otvoritev novega šolskega poslopja. Nova zgradba je omogočila boljše razmere za delo učiteljev in učencev.

Namen: V raziskovalni nalogi smo želeli opisati 60 let šole, poimenovane po bratih Letonja. Razmere smo primerjali z razmerami v stari šoli.

Metode: Z metodo zbiranja zgodovinskih podatkov smo pridobili podatke, s katerimi smo predstavili življenje in delo v okviru šole v 60. letih. S pomočjo anketiranja in intervjujev smo opisali razlike med staro in novo šolo. S pomočjo računalniških programov smo rezultate grafično prikazali.

Rezultat: Opisali smo 60 let življenja in dela na šoli, novosti in spremembe na in v stavbi.

Zaključek: Življenje in delo se v šoli stalno spreminjata, kar pa ni odvisno samo od prostorskih pogojev, ampak od učiteljev, učencev, staršev, Ministrstva za šolstvo in šport celotne družbe.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki, 2021/2023

CX old school / new school / students / teachers / activities

AU KOVAČ, Nace, RAMŠAK, Špela

AA VODOVNIK, Marija

PP 3327, Šmartno ob Paki, SLO, Šmartno ob Paki 117

PB Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki

PY 2023

TI 60 YEARS OF THE SCHOOL, NAMED AFTER THE LETONJA BROTHERS

DT Research work

NO XXIII, 80 p., 62 tab., 17 fig., 27 ref.

LA SI

AL sl/en

AB

Background: On September 2, 1962, a new school building was opened in Šmartno ob Paki. The new building provided better conditions for the work of teachers and students.

Purpose: In the research paper, we wanted to describe 60 years of the school named after the Letonja brothers. We compared the situation with the situation in the old school.

Methods: Using the method of historical data collection, we obtained data with which we presented life and work within the school in the 1960s. With the help of surveys and interviews, we described the differences between the old and the new school. With the help of computer programs, we displayed the results graphically.

Result: We described 60 years of life and work at the school, innovations and changes in and in the building.

Conclusion: Life and work in the school are constantly changing, which depends not only on the spatial conditions, but also on the teachers, students, parents, the Ministry of Education and Sports of the whole society.

KAZALO

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KEY WORDS DOCUMENTATION	IV
KAZALO.....	V
KAZALO SLIK	VI
KAZALO GRAFOV	VII
KAZALO TABEL	VII
SEZNAM OKRAJŠAV	X
1 UVOD	1
1.1 ZAKAJ RAZISKOVALNA NALOGA?.....	1
1.2 CILJI RAZISKAVE	1
1.3 HIPOTEZE.....	1
2 PREGLED OBJAV	2
2. 1 BRATA LETONJA	2
2.1.1 Jože Letonja	2
2.1.2 Vlado Letonja	3
2.2 OPIS PRETEKLOSTI STARE ŠOLE.....	4
2.3 IZGRADNJA NOVEGA ŠOLSKEGA POSLOPJA IN NJEGOVA OTVORITEV	5
2.4 ŽIVLJENJE IN DELO NA OŠ V ŠMARTNEM OB PAKI OD ŠOL. L. 1962/63 DO 2021/22.....	6
2.4.1 Proslave	43
2.4.2 Organizacije učencev, krožki/interesne dejavnosti	44
2. 4.3 Izleti, ekskurzije	45
2.4.4 ŠVN, dnevi dejavnosti, PT in ST	48
2. 4.5 Tekmovanja	49
2.4.6 Obvezni in neobvezni izbirni predmeti	50
2.4.7 Število učencev	52
2.4.8 Število oddelkov	52
2.4.9 Odstotek pozitivnih učencev.....	53
2.5 PEDAGOŠKI DELAVKE IN DELAVCI	54
3 MATERIALI IN METODE	58

3.1 OPIS DELA	58
3.2 METODE DELA.....	58
4 REZULTATI	59
4.1 ANALIZA ANKETE O RAZLIKAH MED STARO IN NOVO ŠOLO KONEC 50. IN V ZAČETKU 60. LET.....	59
4.2 POVEDALI SO NAM.....	69
4.2.1 Učence prve triade imajo v šoli najraje	69
4.2.2 Učenci druge triade v šoli najbolj pogrešajo	70
4.2.3 Učenci tretje triade si v šoli najbolj želijo	70
4.2.4 Domačinka, Marjana Rudnik, roj. Rakun.....	71
4.2.5 Nekdanja učiteljica Karla Podvratnik	72
4.2.6 Učiteljice, nekdanje učenke naše šole, o obiskovanju in službovanju na OŠ	73
4.3 Praznovanje 60-letnice izgradnje nove šolske stavbe	79
5 RAZPRAVA.....	82
6 ZAKLJUČEK	84
7 POVZETEK.....	84
8 ZAHVALA.....	85
9 VIRI IN LITERATURA	86
9 PRILOGE	XII
PRILOGA A ANKETA ZA OSEBE, STARE OD 65 DO 70. LET, KI SO OBISKOVALE ŠOLO V ŠMARTNEM OB PAKI	XII
PRILOGA B TABELE.....	XIV

KAZALO SLIK

Slika 1: Jože Letonja-Golob-Kmet (foto: last M. Vodovnik).	3
Slika 2: Vlado Letonja-Mirko, Janez (foto: last M. Vodovnik).	3
Slika 3: Vlado Letonja, Marija in Justina Mogu, leta 1941, v Slatinah (foto: last Mojce Bole).....	4
Slika 4: Šolska stavba je bila zgrajena 1834. leta. (6)	4
Slika 5: Šola je bila v Fridrichovi hiši od šol. l. 1880/81. (6)	4
Sliki 6, 7: Otvoritev šole v nedeljo, 2. 9. 1962. (6).....	6
Slika 8: Delo na šolskem vrtu. (2)	7
Slika 9: Nosilci so prenesli pozdrave tov. Titu. (2)	7
Slika 10, 11: Sprejem v PO leta 1969 in čistilna akcija istega leta. (2, 3)	11
Sliki 12, 13: Podelitev kipca PO leta 1975 in kipec kurirja Jovice. (3, 8)	14

Slika 14: Cvetje so pred doprsna kipa položili predstavniki PO. (3).....	16
Slika 15: Zapis Svetlane Makarović ob obisku šole. (9).....	19
Slika 16: Na prireditvi Blejski srček je zapela Barbara Merzlak. (9)	20
Slika 17: Gostja Meta Malus ob 160-letnici šolstva v kraju, v ozadju znak šole. (10) ..	24
Slika 18: Davis Shawa, sirota brez staršev, se je šolal s pomočjo dobrih Šmarčanov. (11)	27
Sliki 19, 20: Dneve dejavnosti so popestrili med drugimi glasbena skupina Mi2 in New Swing Quartet. (11).....	30
Slika 21: Nastop MPZ z zborovodkinjo Anko Jazbec v parlamentu ob dnevu državnosti leta 2003. (11).....	31
Slika 22: Telovadnico je otvoril minister Slavko Gaber z metom na koš. (12)	32
Slika 23: Od starega leta so se poslovili z nastopom ansambla Spev. (12)	34
Slika 24: Ministru Zveru je leta 2006 izročil darilo učenec Žiga Deršek. (12).....	34
Slika 25: 3. mesto v MSC v Republiki Sloveniji so dosegli Benjamin, Veronika in Žan. (12).....	35
Slika 26: Na Bučariji so svoje izdelke predstavili učenci od 1. do 5. r. (13)	38
Slika 27: Šol. l. 2020/21 so zaznamovale maske (foto: A. Novak).	42
Slika 28: Mladi zgodovinarji z mentorico Darjo Kugonič na podelitvi zlatega priznanja pri predsedniku države v vili Podrožnik (foto: Urad predsednika RS).....	42
Sliki 29, 30: Sprejem v PO. (8, 9).....	43
Slika 31: Častni gost na domovinskem dnevu leta 2014 – predsednik države Borut Pahor. (17).....	44
Slika 32: 1. nagrada na Mali Napotnikovi kiparski koloniji (foto: M. Vodovnik).	50
Slika 33: Prvi kolektiv v novi osnovni šoli. (6).....	54
Slika 34: Kolektiv po prireditvi 26. 10. 2022 (foto: L. Rojnik).	57
Slika 35: V uvodu praznovanja je zaigrala godba iz Šoštanja (foto: A. Novak).	80
Slika 36: Z mercedesom letnik 1961 sta se pripeljala ravnatelj in »ravnateljica Kristina Vah« (foto: A. Novak).	80
Slika 37: S konji so pripeljali malico (foto: A. Novak).	81
Slika 38: Rojstnodnevna torta šoli (foto: A. Novak).	81

KAZALO GRAFOV

Graf: 1: Število učencev.	52
Graf: 2: Odstotek pozitivnih učencev.	53
Graf: 3: Poznavanje imena šole.	60
Graf: 4: Odstotek najpogostejših kazni.	61

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število učencev od šol. l. 1962/63 do 2021/22	XIV
Tabela 2: Število oddelkov od šol. l. 1962/63 do 2021/22.....	XV
Tabela 3: Uspeh učencev.....	XVI
Tabela 4: Pouk je potekal dopoldan in popoldan.....	XVII

Tabela 5: Koliko učilnic je bilo v stavbi?	XVII
Tabela 6: Ali so se s preselitvijo spremenila pravila za učence?.....	XVII
Tabela 7: Ali ste imeli malico v šoli?	XVII
Tabela 8: Prostori so bili ogrevani s centralno napeljavo.	XVII
Tabela 9: Poimenovanje šole.	XVII
Tabela 10: Na kaj, oz. v kaj ste pisali?.....	XVII
Tabela 11: So učbenike kupovali starši?.....	XVII
Tabela 12: Naštej 2 glavna pripomočka učiteljev.....	XVII
Tabela 13: Dve najpogostejši kazni učiteljev.....	XVIII
Tabela 14: Ali je imela šola šolsko knjižnico?.....	XVIII
Tabela 15: Ali je bila mlečna kuhinja?	XVIII
Tabela 16: Ali ste dobili v šoli tudi kosilo?.....	XVIII
Tabela 17: Ali je imela šola šolski vrt? Kaj so pridelovali?.....	XVIII
Tabela 18: Ali ste se morali v šoli preobuti?	XVIII
Tabela 19: Ali ste imeli garderobne omarice?.....	XVIII
Tabela 20: Ali je bil hišnik?	XIX
Tabela 21: Ali so bile čistilke?	XIX
Tabela 22: Ali je bil pouk ob sobotah?	XIX
Tabela 23: Ali so bili dežurni učitelji?.....	XIX
Tabela 24: Ali so bili dežurni učenci?	XIX
Tabela 25: Ali je bila topla voda?.....	XIX
Tabela 26: Ali so imeli učitelji zbornico?	XIX
Tabela 27: Ali ste se učenci med poukom selili?	XIX
Tabela 28: So organizirali šole v naravi?	XIX
Tabela 29: Ali je imela večina učencev nove torbe?	XIX
Tabela 30: Ali ste imeli športne dni?	XX
Tabela 31: Ali ste imeli tehniške dni?.....	XX
Tabela 32: Ali ste imeli ekskurzije?.....	XX
Tabela 33: Ali je bila kdaj šola zaprta, zaradi česa?	XX
Tabela 34: Ali so bile proslave v šoli?	XX
Tabela 35: Ali ste imeli telovadnico?	XX
Tabela 36: Ali so delovali krožki?	XX
Tabela 37: Ali je imela šola športno igrišče?	XX
Tabela 38: Ste se udeležili katerega tekmovanja?	XX
Tabela 39: Ali ste obiskovali tabornike?.....	XX
Tabela 40: Ali je imela šola sadovnjak? Kaj je bilo nasajeno?	XXI
Tabela 41: Ste bili sprejeti v PO?	XXI
Tabela 42: Ali ste se vozili v šolo z avtobusom?.....	XXI
Tabela 43: Ali ste se vozili v šolo s kolesom?.....	XXI
Tabela 44: Ali ste obiskovali malo šolo?	XXI
Tabela 45: Ali ste pri pouku nosili uniforme?.....	XXI
Tabela 46: Ali so bile v šoli nove klopi?.....	XXI
Tabela 47: Ali so bili novi stoli?.....	XXI
Tabela 48: Ali ste imeli električni šolski zvonec?	XXI
Tabela 49: Ali ste obiskovali pevski zbor?	XXI
Tabela 50: Ali ste obiskovali šolsko knjižnico?	XXII
Tabela 51: Ali ste tekmovali za KBZ?.....	XXII
Tabela 52: Ali ste imeli domače branje?.....	XXII

Tabela 53: Ali so med poukom uporabljali radio, TV?	XXII
Tabela 54: Ali so bila spraševanja napovedana?	XXII
Tabela 55: Ali ste imeli 5-minutni odmor?	XXII
Tabela 56: Kako dolg je bil odmor za malico?.....	XXII
Tabela 57: Ali so izdajali šolsko glasilo?.....	XXII
Tabela 58: Ali ste imeli zdravniški pregled?.....	XXII
Tabela 59: Ali ste bili v času šolanja proti čemu cepljeni?	XXIII
Tabela 60: Ali ste imeli zobozdravstvene preglede v času OŠ?.....	XXIII
Tabela 61: Ali ste imeli učilnico za tehniko?	XXIII
Tabela 62: Ali ste imeli foto temnico?.....	XXIII

SEZNAM OKRAJŠAV

%	odstotek
AV	avdiovizualna
BMO	boj med dvema ognjema
BZ	bralna značka
CŠOD	Center šolskih in obšolskih dejavnosti
CVIU	Center vzgoje in usposabljanja
dipl. ing. arh.	diplomiran inženir arhitekture
DOD	dodatni pouk
DOP	dopolnilni pouk
DPM	Društvo prijateljev mladine
EKO	ekološki
g.	gospod
ga.	gospa
GU	govorilne ure
GŠ	Glasbena šola
JLA	jugoslovanska ljudska armada
JPI	Jugoslovanske pionirske igre
KBZ	Kajuhova bralna značka
KD	Kulturno društvo
KUD	kulturno umetniško društvo
l.	leto, leta
m	meter
MO	mladinska organizacija
MPZ	mladinski pevski zbor
MSC	male sive celice
MZPM	Medobčinska zveza prijateljev mladine
NOB	narodnoosvobodilni boj, narodnoosvobodilna borba
npr.	na primer
OE	območna enota
OPB	oddelek podaljšanega bivanja
OPZ	otroški pevski zbor
OZN	Organizacija združenih narodov
odg.	odgovor, odgovori
OŠ	osnovna šola
oz.	oziroma
ped.	pedagoški (svetovalec)
PH LB	Pionirska hranilnica Ljubljanske banke
PK	pionirska kronika
PO	pionirska organizacija, pionirski odred
PRK	podmladek rdečega križa
PT	plavalni tečaj
PZ	pevski zbor
r.	razred
RK	rdeč križ
RN	raziskovalna naloga
roj.	rojen, rojena

RS	Republika Slovenija
soc. delavka	socialna delavka
ST	smučarski tečaj
stol.	stoletje
str.	stran
sv.	sveti
svet.	svetovna
SZDL	socialistična zveza delovnega ljudstva
ŠCC	Šolski center Celje
ŠCV	Šolski center Velenje
ŠD	športno društvo
ŠH	šolska hranilnica
ŠK	šolska kronika
ŠKL	šolska košarkarska liga
šol. l.	šolsko leto
šol. radiu	šolskem radiu
ŠS	šolska skupnost
št.	število, številka
ŠVN	šola v naravi
TAJ	tečaj angleškega jezika
t. i.	tako imenovani
t. j.	to je
TJA	tuj jezik angleščina
TJN	tuj jezik nemščina
TNJ	tečaj nemškega jezika
tov.	tovariš
TU	tovarna usnje
TV	televizija
v. d.	vršilka, vršilec dolžnosti
VIJZ	Vzgojno-izobraževalni javni zavod
TVD	telovadno društvo
VŠ	vesela šola
VVU	vzgojno-varstvena ustanova
ZPI	zvezne pionirske igre
ZPMS	Zveza prijateljev mladine Slovenije
ŽG	Železniško gospodarstvo

1 UVOD

1.1 ZAKAJ RAZISKOVALNA NALOGA?

Eden od naših ciljev je bil v osnovni šoli izdelati raziskovalno nalogo. Nekajkrat smo se dobili z mentorico, s katero smo najprej izbrali področje, nato pa še ožjo temo. Ker obiskujemo šolo, ki praznuje 60-letnico stavbe, poimenovane po bratih Letonja, smo se odločili, da bomo izdelali RN, v kateri bo opisano življenje in delo ter spreminjanje pogojev dela zadnjih 60 let.

1.2 CILJI RAZISKAVE

1. Primerjati pogoje za delo v stari šoli in novi šoli v Šmartnem ob Paki.
2. Opisati življenje in delo na šoli zadnjih 60 let.
3. Spodbuditi praznovanje obletnice.

1.3 HIPOTEZE

1. Izgradnja novega šolskega poslopja v Šmartnem ob Paki je bila nujna, prav tako kasnejše dograditve.
2. Šolski prostor, zlasti pa delavci šole so omogočali razvoj in številne dosežke učencev, po katerih je tudi v slovenskem prostoru znana šola poimenovana po bratih Letonja.
3. Jubilejnih 60 let šolske stavbe je mogoče obeležiti s projektom (proslavo).

2 PREGLED OBJAV

2.1 BRATA LETONJA

2.1.1 Jože Letonja

Ključavničar Jože Letonja je bil eden prvih organizatorjev upora Zgornje Savinjske doline. Rodil se je 7. februarja 1914 v Velikem Vrhu posestniku in gostilničarju. Že kot majhen deček se je preselil k stricu v Skorno, kjer je obiskoval OŠ. Bil je zelo dober učenec, rad in lepo je igral na kitaro. Leta 1930 je odšel k drugemu stricu Mihaelu v Velenje, kjer se je v rudniku izučil za elektromonterja. V tem času se je začel zanimati za politična vprašanja in se z vsem srcem posvetil delavskim organizacijam. Sodeloval je s partijo, zato so ga ovaduhni ovadili vodstvu rudnika zaradi njegove borbenosti in predanosti progresivnim idejam. Po odsluženju kadrovskega roka se je zaposlil v Rudniku Zabukovica. Tam je bil organizator in odbornik v vseh delavskih organizacijah. Takoj po vdoru okupatorja je prenehal delati in šel v ilegalo. V partizane je vstopil 6. 7. 1941. Postal je prvi komandir Savinjske čete. Vodil je prvo borbo na Dobrovljah z nemško žandarmerijsko patroljo 30. 7. 1941. Zmagovito je vodil tudi prvo borbo Štajerskega bataljona na Čreti 26. 10. 1941, ki je bila do takrat največja bitka štajerskih partizanov. Sodeloval je pri miniranju železniške proge v Penku, pri požigu žita, organiziral je upor kmetov v Savinjski dolini, kjer ni bilo utrjenih partizanskih organizacij. V Šaleški dolini je 8. 10. 1941 vodil napad na Šoštanj. Dnevno povelje I. štajerskega bataljona 27. 3. 1942 se glasi: »Od Savinjske skupine ostane na terenu pri političnem delu Jože Letonja-Golob kot star partizan.« Od takrat naprej je bil postavljen za sekretarja Partijskega komiteja za Savinjsko dolino. Bil je masovik (aktivist, politični delavec), znal se je približati ljudem, bil je stvaren in prepričljiv. Konec avgusta in v začetku septembra 1942 se je nahajal s partizani v Podplanini nad Rastkami pri Ljubnem ob Savinji. Dan pred smrtjo je imel sestanek s štabom I. štajerskega bataljona. Naslednji dan je bila njegova skupina napadena nedaleč od kmeta Ramšaka. V borbi je bil težko ranjen v obe nogi. Ker je videl, da zasledovalcem ne more uiti, se je ustrelil v glavo. Še prej pa je sežgal vse listine, ki jih je imel pri sebi. Ko so ga gestapovci našli mrtvega, so vse zažgane listine spravili v kovinsko škatlico in jih odnesli na Ljubno. Ker so se med potjo sesuli v prah, Nemci niso mogli ničesar razbrati. Njegovo truplo so domačini morali pokopati na samomorilskem delu pokopališča v Radmirju pri sv. Ksaveriju. Sekretar Komiteja za Savinjsko dolino Jože

Letonja-Golob-Kmet je padel 6. 9. 1942. Konec 60. let so njegove posmrtno ostanke prekopali. (25) Njegov grob je sedaj v Šmartnem ob Paki ob spomeniku žrtvam II. svet. vojne.

Slika 1: Jože Letonja-Golob-Kmet (foto: last M. Vodovnik).

Slika 2: Vlado Letonja-Mirko, Janez (foto: last M. Vodovnik).

2.1.2 Vlado Letonja

Jožetov mlajši brat Vlado Letonja se je rodil v Velikem Vrhu 9. maja 1915 očetu Ivanu in materi Neži. Po končani osnovni šoli se je doma učil za natararja. Bil je zelo nadarjen glasbenik, igral je harmoniko in kitaro, sodeloval je v dramski skupini in pel v fantovskem pevskem zboru. Kasneje je odšel v premogovnik Zabukovico. 1. avgusta 1941 se je pridružil partizanom in stopil v Savinjsko četo. Sodeloval je pri diverzantskih akcijah in se udeležil brežiškega pohoda. Spomladi 1942 je prevzel poveljstvo druge čete 1. štajerskega bataljona pod imenom Mirko. Po reorganizaciji enot na Tolstem vrhu je postal 30. aprila 1942 komandir druge čete savinjskih partizanov in jo uspešno vodil do združitve s Pohorskim bataljonom. 21. oktobra 1942 je postal komandir prve čete 1. pohorskega bataljona. Nekaj dni pred padcem Pohorskega bataljona je bil poslan z nekaj borci po strelivo v Savinjsko dolino, nato je bila njegova naloga vzpostavitev zveze s Koroškimi partizani, preko sestre Atene, in da tamkajšnjo vojaško enoto pripelje na Pohorje. Ker je bil Pohorski bataljon med tem uničen, je Vlado ostal na Koroškem kot politični delavec. Ko se je decembra 1943 nahajal s svojimi sodelavci nad železno Kaplo, so jih Nemci obkolili in ga smrtno ranili, februarja 1944 pa je umrl. Pokopan je v Železni Kapli. Vlado je bil nadarjen, priden, duhovit fant, med vojno pogumen, spreten borec in

dober organizator. V 60. letih prejšnjega stol. so prekopali posmrtno ostanke, ki so ob spomeniku padlim v II. svet. vojni v centru Šmartnega ob Paki. (27)

Slika 3: Vlado Letonja, Marija in Justina Mogu, leta 1941, v Slatinah (foto: last Mojce Bole).

2.2 OPIS PRETEKLOSTI STARE ŠOLE

Ker sta leta 2008 izdelali in predstavili mladi raziskovalki Janja Kamenik in Monika Podvratnik preteklost šole v Šmartnem ob Paki ob 175-letnici šolstva v Šmartnem ob Paki, smo se odločili, da bomo v RN opisali vzrok za izgradnjo nove šole ter opisali razlike med dogajanjem v stari in novi šoli s pomočjo ankete, raziskovalne naloge, pionirskih in šolskih kronik.

Z leti se je spreminjalo tudi ime šole. S pomočjo virov je vidno, da se je v šol. l. 1930/31 imenovala Državna OŠ Šmartno ob Paki v Savinjski dolini, v šol. l. 1961/62 pa OŠ Šmartno ob Paki.

Slika 4: Šolska stavba je bila zgrajena 1834. leta. (6)

Slika 5: Šola je bila v Fridrichovi hiši od šol. l. 1880/81. (6)

Zanimiv je podatek, da so učenci od šol. l. 1897/98 do šol. l. 1974/75 obiskovali podružnično šolo Skorno – Novi kloster. Ob nastanku šole leta 1834 je bila šola v Šmartnem ob Paki enorazrednica, 1880 je postala dvorazrednica, 1889 trirazrednica, 1907 štirirazrednica, od šol. l. 1927/28 petrazrednica, od 24. 6. 1933 pa šestrazrednica (od 1. do 4. r. se je imenovala OŠ, 5. in 6. r. pa višja narodna šola). V šol. l. 1848/49 je bila uvedena sedemletka. V šol. l. 1950/51 se je podaljšala učna obveznost na osem let, šola se je preimenovala v OŠ in nižjo gimnazijo, v šol. l. 1954/55 se je nižja gimnazija preimenovala v osemletno šolo. V šol. l. 1961/62 je bilo novo šolsko poslopje končno pod streho in upali so, da se bo pričel pouk v njem naslednje šol. leto. V istem dokumentu je zapisano, da je bil tov. Kotnik na lastno željo 31. 8. 1962 upokojen. (1, 6)

2.3 IZGRADNJA NOVEGA ŠOLSKEGA POSLOPJA IN NJEGOVA OTVORITEV

V ŠK 2 je zapisano, da so že v šol. l. 1952/53 na vseh sestankih različnih organizacij v kraju in na vseh zborih volivcev veliko razpravljali o nujni gradnji novega šolskega poslopja. Izvolili so odbor za gradnjo šole, ki je moral pripraviti vse potrebno za začetek gradnje. V istem viru je zapisano, da so naslednje šol. l. težave pri izgradnji nove šole, zaradi dvakratnega spreminjanja načrta, ampak da so se kljub temu pričele priprave na gradnjo. Okraj je za 1. etapo že dal kredit. V šol. l. 1954/55 ni bilo nobenih investicij za gradnjo šole, saj ni bil odobren noben kredit. Čeprav so tudi naslednje šol. l. opozarjali na težave zaradi pomanjkanja prostora v takratni šoli, se z gradnjo ni pričelo, ker tudi to leto niso dobili kredita, prav tako tudi naslednje šol. l. 1956/57. Tudi v šol. l. 1957/58, ko je bila reforma in je bila šola spremenjena v popolno osemletko, se z gradnjo ni pričelo, je pa imel to šol. l. en razred pouk v mali dvorani Krajevnega urada. V kroniki ni nobenega zapisa do meseca julija 1960, ko je zapisano, da se je pričela gradnja novega šolskega poslopja. Proračun je znašal 54 milijonov dinarjev. Delo je prevzelo domače Stavbno in mizarsko podjetje iz Šmartnega ob Paki.

»Otvoritev, ki je bila 2. septembra, je pomenila za kraj velik praznik. Začela se je s slavnostno sejo šolskega odbora z učiteljskim zborom. Ob tej priliki je bil simbolično izročen ključ šole novi upraviteljici, ker je prejšnji upravitelj odšel v pokoj. Slavnost se je nadaljevala s kulturnim programom ob sodelovanju godbe TU Šoštanj. V popoldanskem času se je razvil miting. Ob otvoritvi je šola dobila ime Osnovna šola

Jožeta Letonja-Kmeta, Šmartno ob Paki. Z odločbo št. 61-19/1962 je občinski ljudski odbor imenoval Kristo Vah, predmetno učiteljico na I. osnovni šoli v Šoštanju, za upraviteljico te šole.« (6)

Sliki 6, 7: Otvoritev šole v nedeljo, 2. 9. 1962. (6)

2.4 ŽIVLJENJE IN DELO NA OŠ V ŠMARTNEM OB PAKI OD ŠOL. L. 1962/63 DO 2021/22

V začetku **šol. l. 1962/63** je bilo potrebno dokončati dela v novi šoli (urediti vodovodno napeljavo, zgraditi kurilnico). Učenci 5., 6. in 7. r. niso imeli vseh učbenikov (petošolci jezikovne vadnice, šestošolci učbenika za zgodovino, slovnico in gospodinjstvo, sedmošolci učbenikov za zgodovino, zemljepis, slovnico in berilo), osmošolci so uporabljali stare učbenike, ker novih še ni bilo, kljub temu da niso bili v skladu z novim učnim načrtom. Prve dni ni bilo pouka, saj so učitelji in učenci selili pohištvo iz stare šole. Kljub izgradnji novega šolskega poslopja je pouk od 1. do 6. r. še vedno potekal v izmenah, razredi so se tedensko menjali. Kot nov šolski predmet je bila uvedena v 7. in 8. razredu komunalna vzgoja. Zaradi hude zime in visokih zametov so bile zimске počitnice podaljšane za teden dni. Le-te so trajale od 20. januarja (konec 1. polletja) do 11. februarja. 23. junija je bila zaključna predstava s poročilom ravnateljice, ki je objavila učni uspeh učencev ter najboljšim učencem izročila pisne pohvale in knjižne nagrade. Zaključne predstave so se udeležili starši, učenci ter predstavniki političnih organizacij in oblasti, ki so si ogledali razstavo učencev. Osmošolci so lahko v mesecu juniju in juliju opravljali popravne izpite. Posebne težave so predstavljali manj nadarjeni učenci, ki bi spadali v pomožno šolo in vzgojno zanemarjeni, ki jih je bilo na šoli precej (v vsakem

razredu 4–5 učencev). Tem učencem se je posvečalo več časa, prav tako pogovoru s starši, uspehi pa so bili samo delni. Realizirani so bili 3 skupni roditeljski sestanki, mesečni razredni sestanki in GU ter posvetovanje upraviteljica-starši. Proti črnim kozam so bili cepljeni učenci 1. in 8. r. V mlečni kuhinji je prejemale malico 233 učencev. Od RK so prejeli mleko v prahu in moko za 100 učencev. V mesecu maju je pričela poskusno obratovati šolska kuhinja, ki so jo vzdrževali z lastnimi sredstvi. Zaradi plačila jih je jedlo malo (5 do 10 učencev in 10 učiteljev). Od maja sta bili zaposleni 2 kuharici, vodja kuhinje je bila Frida Jančič. Posebna naloga PO je bilo urejanje travnika in vrta ob šoli ter pomoč pri urejanju šole, jeseni pa so pomagali domačinom kopati jarke na nogometnem igrišču (vsak je opravil dve delovni uri). V okviru PO je delovala delovna brigada, v kateri je bilo 90 članov. Pomagali so urejati okolje, tj. park, zelenjavni in botanični vrt. Titova štafeta je kot lokalna štafeta krenila iz Šmartnega ob Paki v Šoštanj. Dan mladosti so praznovali v znamenju športa Zdrav duh v zdravem telesu – zdravi gradimo boljšo bodočnost. Osmošolci so se 10. 6. s čajanko poslovili od učiteljskega zbora. (6)

Slika 8: Delo na šolskem vrtu. (2)

Slika 9: Nosilci so prenesli pozdrave tov. Titu. (2)

V šol. l. 1963/64 je potekal pouk v dveh izmenah za učence od 1. do 6. r., menjali so se tedensko. Tudi to šol. l. se je poučevala komunska vzgoja kot dopolnilni predmet. Gospodinjski in tehnični pouk se je izvajal po skupinah. Pri rednem delu so poslušali tudi radijske in televizijske šolske ure. Slab učni uspeh se je v tem šol. l. pokazal pri učencih, ki so napredovali z eno ali dvema negativnima ocenama, tudi zaradi staršev, ki so bili v službi, učenci pa so morali opravljati doma fizična dela. V mesecu maju je bila razstava del učencev v okviru natečaja ZPI. Z učnimi pripomočki so bili učenci dobro preskrbljeni, so pa bile težave z učbeniki od 6. do 8. r. Kupljen je bil episkop, magnetofon in televizor. Ljudska univerza Velenje je ob pomoči šole organizirala v zimskem času šolo za starše, ki je bila dobro obiskana. Decentralizacija in uvajanje samouprave v vzgojno-izobraževalno delo zavoda je zahtevalo od ravnateljice veliko časa. Delo učiteljev sta

nadzorovala s hospitacijami ravnateljica in ped. svetovalec. Zaradi gripe je bilo veliko izostankov. V oddelkih, kjer je bilo večje število otrok pozitivnih, je bilo izvedeno t. i. besežiranje. Šolska kuhinja je pričela z delom septembra, v poletnih in jesenskih mesecih so konzervirali borovnice in šipek, ki so jih nabirali učenci, ter zelenjavo iz šolskega vrta. V šoli je malicalo 73 % otrok, RK je prispeval pomoč za 80 učencev (mlečni prah in moko). Kosil je bilo do 30. To šol. l. so poimenovali Leto tehnike, zato je na šoli delovalo več tehničnih krožkov. Člani literarnega krožka so izdali šolsko glasilo Naši Utrinki, v katerem so učenci predstavili dejavnosti v šoli. Dramski krožek je pripravil 9 javnih ter šolske proslave. Pionir šahovskega krožka Uroš Pešec je dosegel 2. mesto na občinskem in okrajnem tekmovanju in 4. mesto na republiškem tekmovanju. Izven šole so učenci sodelovali v taborniški organizaciji, pri gasilcih in v prosvetnem društvu. V tem šol. l. je bilo v učiteljski knjižnici 490 knjig, v pionirski pa 1398. Šola je postala središče družbeno-političnega življenja v kraju. (6)

Tudi v **šol. l. 1964/65** je potekal pouk v dveh izmenah za učence od 1. do 5. r. Korelacija predmetov se je upoštevala na višji stopnji. Namesto komunalne vzgoje so v 8. r. uvedli 1 uro nemškega jezika in razrednikovo uro. Učni načrt so dopolnjevali z ekskurzijami ter televizijskimi in radijskimi urami. Šol. l. so zaključili s telovadnim nastopom z naslovom Zdrav duh v zdravem telesu. Po koncu prostih vaj in plesa so se mladinci šole pomerili z mladinci kraja in prejeli za zmago pokal. Razen osmošolcev so ostali učenci imeli učbenike. Nabavili so orodje za tehnični pouk, filme, knjige za pionirsko knjižnico in posodo za šolsko kuhinjo, večji mikroskop, harmoniko in radijski aparat z gramofonom. Podjetje Oljka pa je šoli pod novoletno jelko podarilo novejši diaproyektor. Imeli so en skupni ter 4 razredne roditeljske sestanke. Enkrat tedensko so bile dopoldanske in popoldanske GU. Tudi ravnateljica je imela dvakrat tedensko GU. Nekatere učence so razredniki obiskali na domu. Učitelje so nadzorovali s hospitacijami ravnateljica in ped. svetovalci. Malico je prejemale 304 učencev, kosilo pa okoli 60 oseb. Občinska skupščina Velenje je prispevala denar za malico (68 učencem) in za kosilo (8 učencem). Hortikulturni krožek je skrbel za okrasni del vrta, brigadirji pa so opravili 2035 ur za ureditev igrišča. V tem letu je bil sprejet statut šole ter izvoljen upravni odbor šole. Deloval je tudi svet šole, v katerem so bili vsi delavci šole ter zunanji predstavniki in odločali o gibanju plač, gospodarskih zadevah ter analizirali učno-vzgojne uspehe. (6)

V šol. l. 1965/66 sta imela samo 7. in 8. r. pouk dopoldan, ostali so imeli dvoizmenski pouk. V 7. r. so učenci dobili dodatno uro slovenščine. Najslabši učni uspeh sta imela 7. in 8. r. predvsem zaradi oddaljenosti učencev od šole, neurejenih družinskih razmer, prisotnosti alkoholizma v družini, celodnevne odsotnosti staršev zaradi službe in fizičnega dela otrok. Učenci niso redno obiskovali organizirane pomoči v šoli. Največje težave so imeli pri SLJ in MAT, starše slabših učencev pa so povabili tudi na razgovor z ravnateljico. Kupili so novo knjižnično gradivo ter drobni didaktični material, uredili igrišča za rokomet, odbojko in uredili okolje. Učitelji so izvajali individualne pogovore s starši na domu, izvedli so testiranje mentalno in socialno motenih otrok, strokovnjak pa je imel za učitelje predavanje o teh težavah otrok. V zimskem času je bil slabši obisk pouka zaradi pojava gripe, angine in noric. Neopravičenih izostankov je bilo v primerjavi s preteklim šolskim letom manj. Malico je v šoli prejemale 76 % učencev (25 učencev brezplačno, 109 po znižani ceni). Kosilo je 30 učencev. Šola je sodelovala s podjetjem Oljka, železniško postajo, kmetijsko zadrugo (jeseni so učenci pomagali obirati hmelj) in društvom Partizan. (7)

V šol. l. 1966/67 je pouk prav tako potekal v dveh izmenah. Dopoldanski pouk se je začel ob 7.45 popoldanski pa ob 13.00. Od 6. do 8. r. se je povečalo število ur pri SLJ, FIZ, MAT, ZGO in nemščini (1 uro več), zmanjšalo pri spoznavanju narave v 4. r. (1 uro). V 7. r. je bila ukinjena srbohrvaščina, v 6. r. gospodinjstvo, v 7. in 8. r. (1 uro manj gospodinjstva), v 4. in 5. r. tehnični pouk (1 uro manj). Organizirano je bilo praktično delo pri gospodinjstvu 2 uri tedensko, zborovsko petje 2 uri tedensko in dodatna pomoč učencem (tistim, ki so napredovali z 1 nezadostno oceno, in tistim, ki so bili odsotni zaradi bolezni). Televizijske in radijske ure so bile del pouka. Izvajali so skupinski pouk, učitelji pa so pri vseh predmetih pazili na pravilno rabo materinščine ter intenzivno sodelovali s starši. Z nalogami objektivnega tipa so preverjali znanje učencev. Med učenci nižjih razredov se je pojavila epidemija ošpic, vodenih koz, zlatenice, angine, pojavile so se tudi bolezni srca in revmatizem. 31. 3. 1967 je bila razrešena ravnateljica Kristina Vah, začasno vodstvo pa je prevzela Frida Jančič. Učenci so bili dobro preskrbljeni z ustreznimi učbeniki. Nabavljen je bil magnetofon z več trakovi, gramofonske plošče za glasbo ter SLJ, orodje za tehnično vzgojo, zemljevidi, zbirka žičnih modelov geometrijskih teles, žoge, diafilmi in knjige za knjižnico. Poleg ravnateljice so hospitalirali tudi ped. svetovalci. Učenci 1. in 8. r. so bili cepljeni proti črnim kozam, učencem 1. r.

pa so imeli zobozdravniški pregled. Svet za vzgojo in izobrazbo občinske skupščine Velenje je organiziral malo šolo. V dveh oddelkih (42 otrok) je trajala od 23. marca do 3. junija dvakrat tedensko po 3 ure. V šolski kuhinji je malicalo povprečno 300 otrok (31 brezplačno in 32 po znižani ceni), kosilo je 32 učencev. V okviru PO so spoznavali PO, njena pravila, domač kraj, zbirali so razglednice slovenskih krajev in pisali učencem po Sloveniji, urejali promet okoli šole, spoznavali prometne znake in NOB Šaleške doline. (7)

Tudi v šol. l. 1967/68 je pouk potekal v 2 izmenah. Višji razredi so imeli pouk samo dopoldan, 3. b in 5. b samo popoldan, ostali pa so se tedensko menjali. 10 učencev je napredovalo z 1 negativno oceno, 7 osmošolcev je imelo popravne izpite. Vzroki za neuspeh so bili isti kot pretekla leta. Ravnatelj Franjo Karažinec je usmerjal pedagoško delo, hospitiral in na konferencah analiziral režim šole, preverjanje znanja in domače učenje. Na zdravstvenih pregledih je bilo ugotovljeno, da ima večina učencev slabe prehranjevalne navade. Enako kot preteklo šol. l. je bila organizirana mala šola. Učenci so prejeli v šoli malico, 34 jih je prejelo kosilo. Po programu so izvajali poklicno usmerjanje (Zavod za zaposlovanje je med osmošolci izvedel inteligenčni test, razredniki anketo). Dramski krožek je uprizoril igro Mačeha in pastorka, recitacije, glasbene točke, krajše prizore. Lutkovni krožek je pripravil 4 igrice, literarni je izdal šolsko glasilo Naši utrinki. Šolo sta ob podelitvi diplom in značk za KBZ obiskala France Bevk in Branka Jurca. Delovala je tudi MO, kjer so se pogovarjali o razrednih problemih in o učnem uspehu ter iskali rešitve, poslušali razna predavanja, izvedli proslavo ob dnevu OZN, 2 čajanki ter odšli na zaključni izlet na Mozirsko planino. VVU Šoštanj je odprla oddelek vrtca v Šmartnem ob Paki. (7)

V šol. l. 1968/69 so imeli višji razredi samo dopoldanski pouk, ostali so se tedensko menjavali. Ugotovili so, da nujno potrebujejo telovadnico, tehnično delavnico in še 4 učilnice. Učni uspeh se je izboljšal, še vedno pa so učenci ponavljalci pokazali premalo interesa za učenje, prav tako tisti, ki so napredovali z 1 negativno oceno. Učitelji so pouk popestrili z avdiovizualnimi sredstvi in skupinskim poukom. Pouk so s hospitacijami nadzirali ravnatelj in ped. svetovalci. Malico je prejelo 315, kosilo pa 36 učencev. Poklicno usmerjanje otrok je potekalo enako kot v preteklem šol. l. Ob 25. obletnici pohoda XIV. divizije so na prireditvah sodelovali tudi učenci. Dramski krožek je pripravil dve mladinski igri (Dedek Mraz in škratje ter Pogumni Tonček). KBZ je 132 učencem

podelil Tone Seliškar. Člani PRK so izvedli zbiralno akcijo oblačil in obutve za sošolce, ob novem letu pa so raznosili darilne pakete občinskim podpirancem. (7)

V šol. l. 1969/70 je bil pouk v 2 izmenah za nižje razrede (tedensko so se izmenjavali), višji razredi so imeli pouk samo dopoldan. 32 učencev je imelo popravne izpite, kljub nudeni dodatni pomoči jih je bilo uspešnih le 22. Učitelji so pouk popestrili z aktivnimi učnimi metodami in tehnikami (novost individualno delo z učnimi listi). Ravnatelj je vodil vse seje učiteljskega zbora, pripravljaj referate s področja vzgojno-izobraževalnega dela, vodil in pripravljaj je tudi roditeljske sestanke. Poleg njega so hospitirali tudi ped. svetovalci. Zdravniški pregled so imeli prvošolci. V šoli se je začela izvajati socialna služba, ki je skrbelo za socialno ogrožene učence. Malico je prejemale preko 95 % učencev, kosilo 40 učencev. Na šoli je potekalo tudi poklicno svetovanje. Ustanovljeno je bilo ŠD Paka. 8. 10. 1969 je bila proslava ob občinskem prazniku in prekopu posmrtnih ostankov Jožeta in Vlada Letonja. Člani dramskega krožka so pripravili igro Čudodelna paličica, s katero so na občinski ravni dosegli 2. mesto. PRK je skrbel za urejenost učilnic, hodnikov in stranišč. KBZ sta podelila pisateljica Ela Peroci in pisatelj Mile Klopčič 108 pionirjem. (7)

Slika 10, 11: Sprejem v PO leta 1969 in čistilna akcija istega leta. (2, 3)

Tudi v šol. l. 1970/71 je zaradi pomanjkanja prostora potekal pouk v dveh izmenah. Višji razredi so imeli pouk samo dopoldan, ostali so se tedensko oz. mesečno menjevali. Pouk telesne vzgoje so imeli poleti na igrišču, pozimi v dvorani TVD Partizan. Z dozidavo šole so pričeli 15. 5. 1971. Gradbena dela je izvedlo gradbeno podjetje Gradbenik iz Ljubnega ob Savinji v sodelovanju z gradbenim podjetjem Vegrad iz Velenja. Sredstva za gradnjo so zagotovili iz sklada negospodarskih investicij. Sklad je bil ustanovljen na podlagi referenduma občine Velenje 22. 3. 1970. Načrt za dozidavo šole je izdelal Projektivni biro Velenje (projektant Pavle Šifrer, dipl. ing. arh.). To šol. l. je pouk prvič potekal 5 dni

v tednu. Poseben poudarek je bil na individualizaciji pouka. Na šoli se je organiziral in izvajal DOP pouk, po končanem rednem pouku in pred popravnimi izpiti. Med učenci nižje stopnje so se pojavile garje, zaradi česar je moralo precej učencev ostati več dni doma. Organiziran je bil sistematski zdravniški pregled za učence 1. in 8. r., kontrolno pa so pregledali vse učence, pri katerih so se pojavile garje. Soc. delavka je na domu obiskala starše učencev, ki so v šoli težko napredovali. Vsi učenci so bili pred vstopom v šolo testirani. Šolsko malico je prejemale 326 učencev, kosilo pa okrog 50 učencev. Pionirji so se vključili v JPI in izvedli vse naloge. Pesnica Neža Maurer in pisatelj Miško Kranjec sta KBZ podelila 154 otrokom. PRK je prodajal značke za sončni vlak in skrbel za higieno v šoli. Oktobra 1970 je bil izvoljen Svet šole, ki je imel 5 komisij. (7)

V šol. l. 1971/72 so imeli razredi višje stopnje dopoldanski pouk, ostali so se menjali mesečno. V času male šole so bile 3 izmene. Uvajali so polprogramirani in programirani pouk. V 1. r. je bila uvedena nova MAT (večja aktivnost učencev in logično mišljenje). Organiziran je bil DOP pouk za učence, ki so imeli slabo razvite delovne navade. Po končanem rednem pouku se je izvajal DOP pouk za učence s popravnimi izpiti. Sistematski zdravniški pregled s cepljenjem proti črnim kozam so imeli vsi učenci, prav tako tudi zobozdravniški pregled. Izvedeno je bilo testiranje šolskih novincev. Poleg soc. delavke je delovala posebna komisija za socialna in zdravstvena vprašanja. Štiri učence so napotili k logopedinji v Slovenj Gradec. Mala šola je delovala v 3 oddelkih (56 otrok). Malico so prejemale vsi učenci, kosilo okoli 50. Na zborih delovne skupnosti so obravnavali dozidavo šole in gradnjo telovadnice. Vsi delavci šole so bili člani sindikalne organizacije in so se aktivno vključevali v delo družbeno-političnih organizacij kraja. Pisatelj Leopold Suhodolčan je podelil KBZ 216 učencem. Prve šolske dni so učenci od 4. do 8. r. obirali hmelj (500 ur) in pomagali pri urejanju športnega igrišča (1200 ur). (2, 7)

V šol. l. 1972/73 so septembra pionirji pomagali obirati hmelj (600 ur). Z dograditvijo šole so pridobili 6 učilnic za predmetni pouk, telovadnico, jedilnico, 5 kabinetov, zbornico z upravnimi prostori ter večnamenski prostor, zato je pouk potekal samo v dopoldanski izmeni. Popoldan pa je bilo organizirano podaljšano bivanje, gospodinjska praksa in krožki. Vse to je vplivalo na boljši učni uspeh. Nabavili so responder, ki so ga uporabljali pri predmetnem pouku. Izvajali so tudi medsebojno učno pomoč. Pouk je bil bolj individualiziran, izvajali so programiran in polprogramiran pouk. Nova matematika

je bila uvedena v 2. r. Redno je delovalo tudi več medobčinskih hospitacijskih skupin učiteljev. Vsi učenci so bili zdravstveno in zobozdravstveno pregledani. Mala šola je delovala v tem šol. l. v okviru VVU. Malicala je večina otrok, kosilo pa od 50 do 60 otrok. Šola je začela zbirati rabljene učbenike. Ker je večina nabavila že nove, so rabljene podarili učencem, ki so jih potrebovali. Ob 30-letnici PO so člani prejeli priznanje in znak JPI. KBZ so podelili ob 400-letnici kmečkih uporov. Na predlog sveta šole je bila šola poimenovana 28. 2. 1972 Osnovna šola Bratov Letonja. 28. 11. 1972 je bila otvoritev prizidka šole s telovadnico s kulturnim programom. (7)

V šol. l. 1973/74 je bil za vse učence, ki so napredovali z negativno oceno, organiziran DOP pouk. Poleg ravnatelja so hospitacije izvajali ped. svetovalci, 4. in 8. r. so imeli zdravniški pregled, cepljenje je bilo izvedeno po programu zdravstvene službe. Soc. del. je vodila socialno ogrožene učence ter jih obiskala na domu, 11 učencem je omogočila letovanje na morju, 5 učencev je bilo na nagradnem letovanju ZPMS. Vsi učenci so malicali. V šoli je prejemale kosilo okoli 60 otrok. Delovala je komisija za poklicno usmerjanje, ki je opravila anketo o izbiri poklicev, imela predavanja in individualne razgovore. V tem šol. l. so zbirali rabljene učbenike, ki so jih podarili izbranim učencem. PO se je preimenoval v PO BL. Pisatelja Stane Terčak in Anton Ingolič sta bralcem podelila KBZ. (7)

V šol. 1974/75 je postal ravnatelj Andrej Centrih. Vodil je učiteljski zbor, nabavljal didaktični material, seznanjal učitelje z novostmi, udeleževal se je prireditvev in tekmovanj učencev, organiziral in vodil je roditeljske sestanke in individualno sodeloval z učitelji. Poleg njega so hospitirali pedagog. svetovalci. Od 1. do 5. r. je bil t. i. razredni pouk, od 6. do 8. r. predmetni pouk. V 2 OPB so bili učenci od 1. do 4. r. in od 5. do 8. r. DOP pouk je bil organiziran med poukom in med počitnicami. 6 učencev je napredovalo kljub negativni oceni. Organiziran je bil tudi DOD pouk. V tem šol. l. so bili na ravni občine organizirani razredni in predmetni aktivni, ki so bili dopolnili aktivom, ki jih je organiziral Zavod za šolstvo. Zaradi uvedbe stalne zdravstvene službe v kraju je bila izboljšana zdravstvena oskrba otrok. Zdravstveno so bili pregledani učenci 1., 3., 5., 7. in 8. r., cepljenja so bila realizirana po programu zdravstvene službe. V začetku šol. l. je bil formiran svet staršev. V okviru VVZ Šoštanj sta bila organizirana 2 oddelka male šole, en kot celoletni oddelek dopoldan, drug pa 90 ur popoldan. Vsi učenci so prejemale malico. Kosilo je prejemale 47 učencev. Poklicno usmerjanje je vodila komisija, v sestavi

soc. del., razrednika 8. r. in ravnatelj, ki je tesno sodelovala s predstavnikom Zavoda za zaposlovanje Velenje. Na koncu šol. l. so vsi učenci v občini Velenje pustili vse učbenike v šoli, manjkajoče so nabavili iz sredstev, ki so jih prispevali starši. Šola je postala Vzgojnoizobraževalni zavod Velenje TOZD OŠ Bratov Letonja. V okviru JPI so učenci zbirali star papir, čistili vas, okolico spomenikov NOB, pisali in risali za časopise ter izvedli orientacijski pohod v naravi. 17. 5. 1975 so na prireditvi prejeli Kipec kurirja Jovice. Vsako leto ga je podelil Svet za vzgojo in varstvo otrok Jugoslavije najbolj delavnemu PO v republiki. (3, 8)

Sliki 12, 13: Podelitev kipca PO leta 1975 in kipec kurirja Jovice. (3, 8)

V šol. l. 1975/76 so bili v OPB vključeni učenci, ki so imeli neurejeno varstvo doma ter slabši učni uspeh. Uveden je bil nov predmetnik v 6. r. Na podlagi republiškega zakona o varnosti v cestnem prometu so bili organizirani tečaji za kolesarje. Kolesarski izpit je opravilo 70 učencev. Dva učenca sta napredovala v višji razred z negativno oceno. Vsi učenci so bili na pregledu pri zobozdravniku, pri splošnem zdravniku pa učenci 1., 3., 4., 5., 7. in 8. r. Vsi učenci so bili besežirani, proti paralizi so bili cepljeni učenci 1. in 5. r., proti rdečkam pa deklice 8. r. Malico so prejeli vsi učenci, nekateri po polovični ceni, nekateri zastonj. Kosilo je prejelo okoli 60 otrok. Ob koncu šol. l. so zopet izvedli zbiralno akcijo učbenikov. Učitelji so enodnevni zaslužek namenili potresnemu območju na Tolminskem. 216 pionirjem sta podelila KBZ Kajetan Kovič in Ciril Kosmač. V tem šol. l. so bile izvedene akcije čiščenja vasi in okolice šole ter zbiranja starega papirja. Gledališka skupina je sodelovala s predstavo Koder plavih las na Naši besedi 76 in dosegla lep uspeh. Na kulturnem programu za predstavnike KS Novo Selo so sodelovali tudi pionirji. (3, 8)

V šol. l. 1976/77 je bil uveden nov predmetnik v 7. r. DOP pouk je bil organiziran skozi vse šol. l., DOD pouk manj. Z eno negativno oceno sta napredovala 2 učenca. Učenci so opravili zdravstveni in zobozdravstveni pregled, cepljeni so bili učenci 1., 5. in 8. r. Malico so prejeli vsi učenci (nekaj po polovični ceni, nekaj brezplačno), kosilo je prejelo 43 učencev. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli za tretjino vrednosti novih. V tednu kulture mladih so bile podeljene KBZ. 18. 3. 1977 je bilo ustanovljeno KD Oskar Hudales, 19. 3. je pričela delovati PH LB. 25. 6. so se pionirji udeležili slovesnosti ob odkritju skulpture tov. Tita v Velenju. (3, 8)

V šol. l. 1977/78 je bil uveden nov predmetnik v 8. r. Pouk so popestrili grafoskopi, diaprojektorji in gramofoni. Pet učencev je napredovalo z negativno oceno v višji razred. Malicali so vsi, kosilo je prejelo 51 učencev (nekateri po polovični ceni, nekateri zastoj). Razliko v ceni je pokrilo Otroško varstvo Velenje. Poklicno usmerjanje je vodila soc. delavka, ki je organizirala ogled vojaške gimnazije v Ljubljani. Za vse učence so bili v šoli nabavljeni učbeniki in delovni zvezki. Učbenike je plačala Občinska izobraževalna skupnost, delovne zvezke pa starši. (3, 8)

V šol. l. 1978/79 je bil izveden obrambni dan in tečaj prve pomoči v 7. r. Pet učencev je napredovalo z negativno oceno. Zdravstveni, zobozdravstveni pregledi in cepljenja so potekala po razporedu zdravstvene službe Velenje. Obiske na domu je izvajala soc. delavka. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 60 (nekaterim je stroške pokrila Skupnost otroškega varstva Velenje). Šola je nabavila učbenike in delovne zvezke, delno so stroške poravnali starši, ostalo Občinska izobraževalna skupnost Velenje. Meseca decembra so obeležili teden solidarnosti z mladostniki. Vsem bralcem (tudi prvošolcem, ki so to leto prvič brali za BZ) je pesnica Neža Maurer podelila KBZ. Pionirji so se udeležili spominskega pohoda XIV. divizije. V atletiki so učenci postali občinski prvaki v krosu in teku na 1000 m ter skoku v daljino, učenke pa prvakinje v skoku v višino in skoku v daljino. Na šoli so v tem šolskem letu gostili tudi osmošolce iz Novega Sela. (3, 8)

V šol. l. 1979/80 so malico prejeli vsi učenci, okoli 70 tudi kosilo. Vsi učenci so dobili učbenike v šoli, za kar so prispevali minimalni znesek. Pred praznikom občine Velenje so 6. oktobra odkrili doprsna kipa bratoma Letonja v parku pred OŠ (avtor akademski kipar Vasja Ulrih). Ob slovenskem kulturnem prazniku je KBZ mladim bralcem podelila pisateljica Branka Jurca. Ob smrti predsednika države Josipa Broza Tita so potekale žalne slovesnosti od 5. do 9. maja. V avli šole je bila častna straža in žalna knjiga, v katero so

se vpisali vsi učenci in delavci šole. V tem šol. l. so izdali 3 številke šolskega glasila Utrinki; prva je bila posvečena bratoma Letonja, druga tov. Titu, tretja vlogi žensk v današnji družbi in med NOB. JPI so potekale pod naslovom Narava-zdravje-lepota, v sklopu katerih so izvedli zbiralne akcije odpadnega PVC materiala in starega papirja, izdelali 8 ptičjih krmilnic, negovali okolico šole, očistili nekaj divjih odlagališč in izvedli solidarnostno akcijo z vrstniki. (3, 8)

Slika 14: Cvetje so pred doprsna kipa položili predstavniki PO. (3)

V šol. l. 1980/81 je priznanje bratov Ribar za odličen uspeh prejelo 32 % učencev. Delo ravnatelja je potekalo podobno kot pretekla leta, prav tako svet. delavke. Vsi učenci so malicali, kosilo pa jih je prejelo okoli 80 (nekateri regresirano). Vsi učenci so za minimalni znesek prejeli v šoli vse učbenike. Ob podelitvi KBZ so igralci Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja zaigrali igro Glavni petelin. Na sprejemu kurirčkove pošte je bila prisotna tudi Ela Ulrich Atena, sestra bratov Letonja. Pionirji so izvedli štiri očiščevalne akcije, akcijo zbiranja steklenic, akcijo zbiranja tekstila in akcijo zbiranja starega papirja. Ob dnevu mladosti so sodelovali na pionirski olimpijadi v Velenju ter risanju na asfalt v Velenju. Mladi gledališčniki so uprizorili igro Čarovnica, ki ni znala biti zlobna in se z njo uvrstili na občinsko, področno in republiško Našo besedo 81. (3, 8)

V šol. l. 1981/82 je bilo organizirano od 11.15 do 13. ure varstvo vozačev. Zimske počitnice so bile tritedenske (od 25. 1. do 14. 2.), prvomajskih prostih dni ni bilo, pouk pa se je zaključil 27. 6. Trije učenci so napredovali z negativno oceno, priznanje bratov Ribar je prejelo 36,4 % učencev. Med poukom so uvedli minuto za zdravje. Prvošolci so bili zdravstveno pregledani, 1., 3., 5., 7. in 8. r. pa so imeli zdravstvena predavanja.

Malico so prejeli vsi učenci, kosilo jih je okoli 80. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli za minimalno ceno. Učenci so negovali stike z vrstniki na OŠ Bane Milenković iz Novega Sela pri Vrnjački Banji. Mladi likovniki so risali na asfalt v Velenju, KBZ pa je to šolsko leto podelil ilustrator Božo Kos. Učenci so 25. 10. pripravili program za upokojece, ob tednu solidarnosti so člani kluba OZN zbirali prostovoljne prispevke, sodelovali so tudi na proslavi čebelarkega društva. Z recitalom Zajčja šola in še kaj so sodelovali na Tednu kulture mladih v Titovem Velenju. (4, 8)

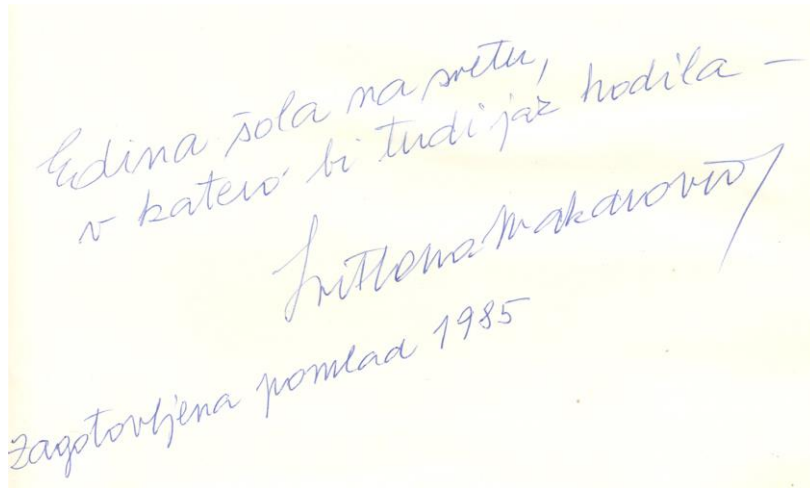
V šol. l. 1982/83 je 1. septembra postala v. d. ravnateljica Marija Cigala, ki jo je februarja 1983 potrdil svet zavoda. Pouk se je to šolsko leto pričel ob 7.40, končal pa ob 13. uri. Med posameznimi urami je bil 5-minutni odmor, po 2. uri 15-minutni odmor za malico, po 3. uri pa 20-minutni rekreativni odmor. Tudi to šol. l. so učenci z odličnim učnim uspehom prejeli priznanja bratov Ribar. Zdravstveni, zobozdravstveni pregledi in cepljenja so bila opravljena po programu Zdravstvene službe Velenje. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo okoli 90 učencev. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli. TOZD Kmetijstvo, enota Šmartno ob Paki, je dala šoli v najem njivo, zato so ustanovili šolsko zadrugo. Decembra so imeli oddajo po šol. radiu v tednu pionirske solidarnosti, ob 40-letnici ZPJ ter ob obletnicah smrti pesnika Karla Destovnika Kajuha in Josipa Broza Tita. Ob 60-letnici rojstva Kajuha je bil organiziran kviz, v tednu RK pa so prvošolce sprejeli v PRK. Člani gledališkega krožka so se pod vodstvom Slavice Pečnik udeležili krajevnega, občinskega in regijskega srečanja Naša beseda 83 z recitalom Pavčkove pesmi. Vse oddelčne skupnosti so skrbele za urejenost okolice šole, zbirale star papir, steklenice, steklo, staro železo, oblačila in tekstil. Ekipa pionirjev se je udeležila akcije Risanje na asfalt v Velenju. (4, 8)

V šol. l. 1983/84 je bil uveden nov učni načrt in predmetnik v 1., 2. in 3. r., kulturni, naravoslovni in športni dnevi. V sklopu družbeno koristnega dneva so učenci izvedli akcijo zbiranja starega železa in papirja ter čistili okolico šole in okolico spomenikov NOB. S pomočjo staršev so delali na šolski njivi. Poseben poudarek je bil v tem šol. l. na prometni varnosti (poleg pregleda koles je bil izveden kolesarski izpit in kolesarski izlet). Starše so seznanjali s pomenom nošenja kresničk in rumenih rutic, ustanovili so pionirsko prometno stražo. Odlični učenci so prejeli priznanja bratov Ribar. Nabavljenih je bilo več učil za tehnični pouk, FIZ, gospodinjstvo, omarica za PP, nosilka in maske za družbeno samozaščito. Opravljena je bila menjava pločevine na strehi, oplesk in poprava zunanjih

delov oken na starem delu šole ter manjša mizararska popravila v telovadnici. Uvedeni so bili šolski strokovni aktivni učitelji. Malico so v šolski kuhinji prejeli vsi učenci, kosilo približno tretjina. Za plačano obrabnino so dobili v šoli učbenike vsi učenci. Po šol. radiu je bila oddaja v spomin oktobrske revolucije ter ob obletnici smrti Josipa Broza Tita. KBZ je podelil Tone Partljič. Ob 150-letnici šolstva v Šmartnem ob Paki so izdali bilten in pripravili teden aktivnosti. Prvi dan je bil izveden pohod na Goro Oljko, kjer je bilo srečanje pionirjev velenjske občine. Naslednji dan je bilo pionirsko gasilsko tekmovanje med Šmartnim ob Paki in Paško vasjo, rokometna tekma med pionirkami in veterankami, folklorna skupina (mentorica Ema Goršek) je prikazala kožuhanje, mladi plesalci družabne plese, pevci OPZ in MPZ z zborovodkinjo Lijo Modrijan so imeli pevska nastopa. V avli šole so bili razstavljeni literarni prispevki, likovni grafični listi, stari učbeniki in pripomočki. V tehnični učilnici so pripravili razstavo modelarji (pod vodstvom Andreja Centriha), v likovni učilnici razstavo likovnih izdelkov otrok in okrasne izdelke učencev OPB, šiviljskega in pletilskega krožka. Zadnji dan so se udeležili srečanja tudi bivši učitelji, starši in gostje. Ogleдали so si razstave, telovadni nastop učencev, nastop aviomodelarjev in kulturni program recitatorjev in gledališke skupine. Pionirji so v tem šolskem letu sodelovali na občinski pionirski konferenci, ob dnevu žena so obiskali 101 ostarelo ženo, udeležili so se pionirske olimpijade v Titovem Velenju, pohoda po poteh XIV. divizije. Prvošolci so se z glasbeno pravljico Gradič udeležili občinskega in regijskega srečanja Naša beseda 84. Družbeno koristno delo so opravljali učenci na šolskem vrtu in njivi. (4, 8, 9)

V šol. l. 1984/85 so pionirji v okviru družbeno koristnega dela pomagali kmetom in kmetijski zadrugi pri pobiranju sadja, poljskih pridelkov, skrbeli za okolico šole, čistili kulturni dom po končani adaptaciji, zbirali star papir, oblačila in železo, prodajali voščilnice, zbirali denar za vrstnike iz Etiopije ter za izgradnjo Doma pionirjev v Dolenjskih toplicah, prodajali koledarje in novoletne voščilnice. Na njivi, ki so jo imeli v najemu, so pridelali precej vrtnin za šolsko kuhinjo. Šola je začela sodelovanje z GŠ Frana Koruna Koželjskega Velenje. DOP pouk je bil organiziran pri SLJ, MAT, NEM, DOD pouk pa pri MAT in NEM. 8 učencev je napredovalo z negativno oceno. Nabavili so novo kurilno peč na premog. Sistematski zdravniški pregled so imeli učenci 2., 4. in 6. r., od 1. do 4. r. je bila izvedena demonstracija nege zob, učencem so delili fluonatrile tabletko, vsi oddelki so imeli zdravstvena predavanja. Šolsko malico so prejeli vsi učenci, kosilo je

prejemalo okoli 85 učencev. Poklicno usmerjanje je vodila soc. delavka, učencem od 5. r. je bilo predstavljeno usmerjeno izobraževanje. Poudarek je bil na suficitarnih in deficitarnih poklicih. Gledališčniki so z delom Pesmice iz mačje preje nastopili na šoli ter na občinskem, regijskem in državnem srečanju Naša beseda 85 v Kočevju, mladi likovniki pa so risali na asfalt v Velenju. Učenci 1. in 2. r. so sodelovali v akciji prometna značka. (4, 9)

Slika 15: Zapis Svetlane Makarovič ob obisku šole. (9)

V šol. l. 1985/86 so prenovili učne načrte od 4. do 6. r. Varstvo vozačev so opravljali dežurni učitelji. Pod mentorstvom Slavice Pečnik so gledališčniki nastopili z gledališko igro Hiša na občinskem, področnem in republiškem srečanju Naša beseda. Tam so bili izbrani, da predstavljajo Slovenijo na mednarodnem srečanju v Sant Lambrehtu v Avstriji. Gledališki krožek je nastopil na RTV Ljubljana, Radiu Celje in Radiu Velenje. Na prireditvi Blejski srček sta nastopila gledališčnika Andrej Hofer (pesem Lev – 1. nagrada) in Barbara Merzlak (pesem Gumi Twist – 2. nagrada) in posledično nastopila še v Novem sadu na Festivalu otroških pesmi. Oba sta sodelovala tudi v Cankarjevem domu v Ljubljani na koncertu UNICEF-a. Zaradi izgradnje novega vrtca je OPB pridobil svojo učilnico. Malico so v šoli prejeli vsi učenci, kosilo 32 %. Malicali so v učilnicah, kjer so jih učitelji navajali na redno umivanje rok in zob ter uporabo papirnatih prtičkov, za red v jedilnici pa je skrbel dežurni učitelj. Zdravstvena skrb in socialno varstvo otrok je potekalo po programu, kontrolo zobnega plaka so imeli tudi učenci 5. r. Starši so sodelovali s šolo na športnih, naravoslovnih in kulturnih dnevih, pri družbeno koristnem delu in na ekskurzijah. V tem šol. l. je bil uveden za učence 3. in 4. r. fakultativni pouk angleškega jezika (1 x tedensko) in športni dan z obrambno vsebino. Nabavljenih je bilo

7 računalnikov. Premierno je bila uprizorjena gledališka igra Hiša na podelitvi KBZ. Mladim bralcem je bila mentorica Ida Centrih, KBZ pa je podelila igralka Ljerka Belak. Posamezne oddelčne skupnosti so skrbele za urejenost okolice šole, izvedli so solidarnostno pomoč za vrstnike iz Palestine, prodajali voščilnice RK ob novem letu, zbirali star papir, železo in oblačila. Učbenike so vsi učenci prejeli v šoli in zanje plačali obrabnino. (4, 9)

Slika 16: Na prireditvi Blejski srček je zapela Barbara Merzlak. (9)

V šol. l. 1986/87 je 6 učencev napredovalo z negativno oceno. Socialno in zdravstveno varstvo je potekalo po programu kot prejšnja leta. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli, z zbranimi sredstvi pa so kupili nove. Izvajali so fakultativni pouk angleškega jezika za 3., 4. in 5. r. Malicali so vsi učenci v učilnicah, kosilo pa je prejemale 92 učencev. Jedilnike je pripravljala 3-članska komisija za prehrano. Šolsko glasilo so izdali v nemškem jeziku, zanj so prispevali članke učenci od 5. do 8. r. KBZ je podelil pesnik Tone Pavček. Dva naravoslovna dneva sta bila izvedena v sodelovanju s krajani, prav tako družbeno koristno delo. Učenci so zbirali knjige in potrebščine za vrstnike v zamejstvu, prodajali so novoletne voščilnice RK, zbirali star papir in uporabna oblačila. Občinski prvak v Kaj več o prometu je postal Zoran Stojko, ki se je udeležil republiškega tekmovanja v Kopru. (4, 9)

V šol. l. 1987/88 je bil v 8. r. uveden nov učni načrt. Prednostni nalogi sta bili skrb za nadarjene učence in uvajanje računalništva. 6 učencev je napredovalo z 1 negativno oceno. Vsi učenci so opravili sistematski in zobozdravstveni pregled. Minuta za zdravje je bila realizirana le od 1. do 3. r., aktivni odmor so imeli po tretji uri 15 min. Opremili so učilnice za BIO, KEM, FIZ, nabavili so 6 grafoskopov in 6 radiokasetofonov,

videorekorder in videokasete. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 104. Učenci, ki so zaključili osnovnošolsko obveznost, so se vpisali v srednje usmerjeno izobraževanje. Ker 2 učenki nista naredili sprejemnega izpita, sta se preusmerili s pomočjo soc. delavke. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli, z obrabnino le-teh pa so nabavili nove. Gledališka skupina je imela s predstavo Medved z vrtnico kar 30 nastopov na osnovnih šolah v občini Velenje, med porabskimi Slovenci na Madžarskem ter na festivalu Morski konjiček v Portorožu. Sodelovali so tudi na prireditvi Blejski srček in na Veselem toboganu RTV Slovenije. Učenci so sodelovali tudi v gledališki igri To, česar še ni bilo Kulturnega društva Šmartno ob Paki. Učenci 3. r. so opravili kolesarski izpit. Dušan Krajnc je postal občinski prvak v tekmovanju Kaj več o prometu in zastopal občino na republiškem tekmovanju v Kranju. Plesni krožek je nastopal na občinski in regijski reviji. Skladatelj Janez Bitenc je pionirjem in mladincem podaril KBZ in predstavil prvič glasbeno pravljičico Zvonček. V šolskem glasilu je bila predstavljena Mala gozdna učna pot, prometna varnost na poti v šolo, domača imena nekaterih domačij in ženitvene šege v kraju. Na šoli je bilo organizirano srečanje mladih delavcev ŠH Šaleške in Zgornje Savinjske doline. Učenci so prodali 600 kompletov voščilnic paraplegikov, 400 kompletov RK, ob dnevu žena so obiskali in obdarili 126 žena in izvedli okroglo mizo Kaj pa zdravje? (4, 9)

V **šol. l. 1988/89** ni bilo fakultativnega pouka angleškega jezika, so pa pričeli s TAJ, katerega so plačevali starši. Ob tednu solidarnosti so pionirji prodajali voščilnice UNICEF-a, zbirali prostovoljne prispevke za vrstnike na potresnem območju Armenije ter za obolele otroke za rakom na otroški kliniki v Ljubljani, prodali so tudi 300 kompletov voščilnic RK. Izvedli so zbiralne akcije starega papirja in železa, denar pa razdelili oddelčnim skupnostim. Gledališčniki so pripravili igro Razbojnik iz Kardemomme. (4, 9)

V **šol. l. 1989/90** niso več izvajali rekreativnega odmora. Šola je bila dobro opremljena z učno tehnologijo. Sistematskega zdravniškega pregleda v tem šol. l. ni bilo, so pa izvajali zobozdravstveno preventivo. Malico so prejeli vsi učenci, število kosil pa se je zmanjšalo zaradi povišanja cene. Ker so se učenci vozili k pouku z rednim avtobusom, je bil pouk prilagojen voznemu redu. Delo z nadarjenimi učenci se je odvijalo kot DOD pouk pri MAT in TJN, učenci s specifičnimi učnimi težavami so obiskovali DOP pouk in svet. delavko. Vsi učenci so (za plačano obrabnino) dobili učbenike v šoli. Na kulturnem

dnevu Iz babičine skrinje je kustos velenjskega muzeja Jože Hudales bralcem podelil KBZ. Vsaka oddelčna skupnost je pripravila predstavitev starega običaja, pod vodstvom Lije Modrijan pa so razstavili preko 800 starih predmetov. Nagrade Festivala Kurirček so prejeli 3 učenci (mentorica Ida Centrih). Za nagrado za literarne in likovne izdelke je 6 oddelkov prejelo brezplačen prevoz po Sloveniji. Novembra 1989 so sprejeli zadnje cicibane v PO. V tednu pionirske solidarnosti so prodali 300 kompletov voščilnic UNICEF-a, ob elementarni nesreči na Štajerskem so zbirali uporabna oblačila, ki so jih odpeljali v Breze nad Laškim. Mladi gledališčniki so izvedli 5 ponovitev igre Razvedrilni program in 8 ponovitev Razbojniki iz Kardemomme (mentorica Slavica Pečnik), 7 predstav ljudskih igrivih pesmi Oj dekle, kje si doma? in 2 predstavi Učeni bolnik. Trikrat so snemali za Radio Ljubljana. Likovniki so prejeli mnoga priznanja za dela, ki so jih izdelali pod vodstvom Lidije Novak. Pionirji dopisniki (mentorica Ida Centrih) so sodelovali v razpisih Ljubljanskega in Celjskega tednika, na festivalu Kurirček, razpisu ŽG Ljubljana, PIL-a, glasila Rudar, sodelovali so na srečanju dopisnikov v velenjski knjižnici in prispevali svoje sestavke za glasilo Moja pesem ni le moja pesem. Pionirji prometniki so z mentorjem Andrejem Centrihom pripravili občinsko tekmovanje Kaj več o prometu, kjer je Dejan Vodovnik dosegel 1. mesto. Ob novem letu so OŠ razveselili Don Juan-ovci. Tega leta se je končalo pisanje PK, saj so zaključili delovanje PO. (4, 9) V šol. l. 1990/91 so uvedli nov šolski koledar, ki je določil novoletne, zimske, prvomajske in poletne počitnice. Starši so plačevali prispevek za učence v OPB, odmor za malico je bil podaljšan s 15 na 20 min. 7 učencev je napredovalo z negativno oceno, 3 učenci 7. r. so izstopili, 3 pa so šolo obiskovali 9. leto. Pri MAT so uvedli notranjo diferenciacijo pouka. Zdravstvena in zobozdravstvena preventiva je bila dobro organizirana, vsi oddelki so imeli zdravstvena predavanja. Malico so prejeli vsi učenci, število kosil pa se je kot leto poprej zaradi visoke cene znižalo. Pričel se je organiziran šolski prevoz za oddaljene učence iz Skorna. Vsi učenci so prejeli učbenike v šoli, starši so plačali obrabnino. V popoldanskem času je bil organiziran TAJ. Gledališki krožek je pod mentorstvom Andreja Hoferja in Petra Podgorška pripravil gledališko igro Rdeča kapica malo drugače, učenci 3. b pod mentorstvom Metke Krevzel pa igro Peter Klepec. Obe skupini sta sodelovali na občinski in področni reviji pionirskih gledaliških skupin. Učenci so v tem šolskem letu zbirali denarne prispevke in šolske potrebščine za prizadete ob poplavih v Zgornji Savinjski dolini. Vsi učenci so bili člani ŠS. S pomočjo hišnika so postavili učenci

v okolici šole večje število ptičjih krmilnic, oddelčne skupnosti pa so redno skrbele za hrano v njih. Prvič so bile zimske počitnice v 2 delih. V božično-novoletne počitnice je učence popeljala glasbena skupina Čudežna polja. (9)

V **šol. l. 1991/92** je postala ravnateljica Nevenka Hofer. V nov šolski koledar je dodan dan slovenske šole v prvem tednu oktobra, ki je določen kot svetovni teden otroka. Prednostne naloge šole so bile skrb za materni jezik, za nadarjene učence ter izboljšanje odnosov med učenci. V tem šol. l. so zamenjali ostrešje ter pokrili celotno šolo, menjali tla v avli in dveh učilnicah. Izvedeni so bili zobozdravstveni pregledi ter predavanja za vse učence in starše. Vsi učenci so malicali, kosilo je le še 18 % učencev. S Skornega se je vozilo s šolskim prevozom 35 učencev. TAJ so izvajali v popoldanskem času. Učenci 2. r. so se udeležili 9. srečanja folklornih skupin v Velenju. KBZ sta v tem šolskem letu podelila Nace Simončič in Marko Okorn s Tačkom, mladi tehniki pa so se predstavili na srečanju v Celju. Prvič je bilo eksterno preverjanje znanja iz SLJ, MAT in TJN. (9)

V **šol. l. 1992/93** so uvedli tri ocenjevalna obdobja. Dva učenca sta napredovala z negativno oceno, 4 učenci so obiskovali šolo 9. leto. Nabavili so novo ozvočenje ter telefon. Skozi celotno šol. l. so izvajali zobozdravstveno preventivo (kontrola zobnega plaka, želiranje). Vsi učenci so prejeli malico v šoli, kosilo jih je prejelo 23,4 %. Razpuščen je bil učbeniški fond, učencem pa so po minimalnih cenah prodali učbenike ter sredstva porabili za nakup nujne opreme. V 1. in 4. r. je potekal fakultativni pouk nemškega jezika, od 5. do 7. r. pa angleškega jezika. Mladi folkloristi so sodelovali na občinskem srečanju folklornih skupin. Naravoslovni dan z naslovom Prehrana so izvedli s starši doma, pripravljeno pecivo so razstavili v gasilnem domu v Paški vasi. Za materinski dan je večina oddelčnih skupnosti povabila mame v šolo, kjer so jim pripravili program in jih pogostili. Na kulturnem dnevu 24. decembra sta učence obiskala Božiček in Dedek Mraz ter glasbena skupina Big Bend. Izvedena sta bila projekta Republika Slovenija (za učence od 1. do 4. r) in Spoznajmo Evropo (od 5. do 8. r.), ki so ju zaključili s prireditvijo na odprtem dnevu šole (sodelovala sta Marjan Marinšek in Meta Malus). 8. 1. 1993 so šolo registrirali kot samostojno šolo z imenom Vzgojnoizobraževalni javni zavod OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki. Izvedeno je bilo eksterno preverjanje znanja iz SLJ in MAT. (10)

V **šol. l. 1993/94** je bil spremenjen predmetnik. Ukinjena je bila srbohrvaščina, osmošolci so imeli uro nemščine več, petošolci uro SLJ. Prvič so bile jesenske počitnice od 31.

oktobra do 5. novembra. Devet učencev je napredovalo z negativno oceno. Zobozdravstveno varstvo je bilo dobro organizirano, zdravstvena služba je izvedla vsa potrebna cepljenja in predavanja za učence in starše. V šoli so vsi učenci malicali (za socialno šibke in družine z več otroki je financiralo malico Ministrstvo za šolstvo in šport). Kosilo je 21,7 % otrok. Za četrtošolce se je izvajal fakultativni pouk nemškega jezika, za učence od 5. do 8. r. pa angleškega jezika. Na šoli so izvedli občinsko prvenstvo Kaj veš o prometu. Učenci 2. r. so s starši in člani FS Oljka pripravili običaj Spet kliče nas venčani maj ter nastopili za mamice v KD, v Velenju in Bevčah. Folklorna skupina je nastopila na reviji otroških folklornih skupin v Velenju, gledališka skupina pod vodstvom Slavice Pečnik na sejmu Vse za otroka. Pesnik Boris A. Novak je na prireditvi podelil KBZ, glasbena skupina Agropop pa je sodelovala na kulturnem dnevu ob novem letu. Na dnevu odprtih vrat šole je bil predstavljen projekt Tla – osnovni pogoji življenja na kopnem (vodja je bila Damjana Modrijan). To šol. l. so praznovali 160-letnico šolstva v Šmartnem ob Paki, ter 15-letnico otroške skupine Gledališča pod kozolcem. Med učenci je bil izveden natečaj za znak šole. Avtorica izbranega le-tega je bila Natalija Irman. Gostja na prireditvi ob obletnici šolstva v kraju je bila pevka in astrologinja Meta Malus. (10)

Slika 17: Gostja Meta Malus ob 160-letnici šolstva v kraju, v ozadju znak šole. (10)

V **šol. l. 1994/95** je bil zgrajen nadzidek, s katerim je bil pridobljen prostor za računovodstvo, asfaltirano je bilo dvorišče za šolo, pred šolo so uredili cvetlični nasad.

Skozi celotno šol. l. je bila organizirana zobozdravstvena preventiva, zdravstvena služba je izvajala vsa potrebna cepljenja ter predavanja za učence in starše. Malico so prejeli vsi učenci, 23,6 % pa jih je prejelo kosilo. Šolski prevoz je bil organiziran za učence iz Gorenja, Skornega, Paške vasi in Gavic. Za osmošolce je Ministrstvo za šolstvo in šport ustanovilo učbeniški sklad, iz katerega so učenci prejeli učbenike, zanje pa so starši plačali obrabnino. Fakultativni pouk nemškega in angleškega jezika je potekal enako kot preteklo šol. l. Ponovno so dekleta igrala roket, njihov trener je bil Mitja Bubik. Uspešno so izvedli postno akcijo Upanje za Afriko, katere vodja je bila Slavica Pečnik. Z zbranim denarjem so omogočili enoletno prehrano šestim otrokom. Meseca junija sta kresno noč obudili mentorici Ema Goršek in Vida Mohor, v nekaterih oddelčnih skupnostih so se otroci pomerili s starši v Igrah brez meja. (10)

V šol. l. 1995/96 je šola obiskovala 11 začasnih beguncev. Izvedena je bila adaptacija sanitarnih prostorov, uredili so računalniško učilnico, nabavili so nove garderobne omarice za učence, barvni tiskalnik in uredili tla v nekaj učilnicah. Od Ministrstva za šolstvo in šport so prejeli 4 računalnike in CD-rom. Zobozdravstvena služba je izvajala zobozdravstveno preventivo, zdravstvena služba je izvedla vsa cepljenja po programu ter predavanja za učence in starše. Organiziran je bil šolski prevoz še za učence iz Velikega Vrha. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 24,5 %. Ministrstvo za šolstvo in šport je financiralo malico učencem iz socialno šibkih družin. Četrtošolci so obiskovali fakultativni pouk nemščine in angleščine, kjer so bili opisno ocenjeni. Na dnevu odprtih vrat šole (Likovno ustvarjanje) so prvošolci oblikovali ogrlice, drugošolci so ustvarjali iz jesenskih sadežev, tretješolci in četrtošolci so naredili dekoracijo v KD ob Martinovem prazniku, učenci od 5. do 8. r. so slikali na keramične ploščice, na majice, akvarele, izdelovali reliefe in portrete s pečatniki. Poleg učiteljev so skupine vodili umetniki Nives Podlunšek, Alojz Zavolovšek, Peter Matko, Marjan Drev in Andrej Krevzel. Hkrati so ustvarili posebno številko Občasnika z naslovom Likovno ustvarjamo. Koledarsko leto je z nastopom zaključila pevka Irena Vrčkovnik, ki je honorar namenila za akcijo Upanje za Afriko. Folklorna skupina je sodelovala na medobčinskem srečanju v Velenju. Na sejmu Vse za otroke je bilo pohvaljeno šolsko glasilo Občasnik. V soorganizaciji z DPM Šmartno ob Paki so izvedli smučarski tečaj v Slatinah. Pisatelj Bogdan Novak je podelil priznanja KBZ. (10)

V **šol. l. 1996/97** so opremili računalniško učilnico z 12 računalniki. Otvoritve se je udeležil minister za šolstvo Slavko Gaber. Obnovili so sanitarije v novejšem delu šole, kupili pomivalni stroj za šolsko kuhinjo in več računalniških programov. Med počitnicami so menjali okna v učilnicah v starem delu šole, nabavili novo opremo za glasbeno učilnico in 2. r. ter računalnik za knjižnico. Po programu je potekalo zobozdravstveno varstvo, cepljenja in predavanja za učence in starše. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 24 %. Učenci od 5. do 8. r. so prejeli učbenike iz učbeniškega sklada. Fakultativni pouk nemščine in angleščine je potekal v 3 skupinah. Kulturni dan Ob slovesu starega leta je popestril ansambel Čudežna polja. Na dnevu odprtih vrat šole z naslovom Na krilih domišljije so gradili z lego kockami (845.000). Šestošolci so sodelovali v projektu Odpadek naj ne bo samo odpadek, sedmošolci pa v projektu Varujmo in ohranimo Šaleško dolino, ki sta ga organizirala MZPM Velenje in ERIC-o. Mladim bralcem je KBZ podelila Desa Muck. Svet zavoda je za ravnateljico potrdil Nevenko Hofer. Na šoli je bilo organizirano regijsko tekmovanje iz FIZ. (10)

V **šol. l. 1997/98** je šolo obiskoval 1 začasni begunec, zaposlili so računalničarja (0,3 delovnega mesta). Na dnevu odprtih vrat šole so na podlagi projekta Ustvarjamo na krilih domišljije ustvarjali z naravnimi materiali. Z novim pohištvom so opremili glasbeno učilnico in 1 učilnico razrednega pouka. Nabavili so nov fotokopirni stroj, računalnik za svet. delavko, opravili so nujna dela na strehi in zamenjali žlebove. Izvedena je bila rekonstrukcija stopnišča v starem delu šole in s tem so povečali učilnico za glasbo. V 1., 3., 5. in 7. r. so imeli učenci sistematske preglede, prvošolci in sedmošolci so imeli obvezno cepljenje. Zobozdravstvena služba je izvajala želiranje zob za učence od 1. do 4. r., fluorizacijo, kontrolo zobnega plaka, demonstracijo pravilnega čiščenja zob ter predavanja za učence in starše. Malicali so vsi učenci, kosilo je prejelo 20,4 % učencev. Šolski prevozi so bili organizirani za vse učence, ki so bili od šole oddaljeni 4 km, brezplačno, polovično ceno so plačali starši, katerih otroci so bili oddaljeni manj kot 4 km. Učenci so si lahko v šoli izposodili vse predpisane učbenike, starši so zanje plačali 30 % vrednosti. Fakultativni pouk angleščine je potekal v 5 skupinah. Šestošolci in sedmošolci so sodelovali v okoljevarstvenih projektih, priznanja KBZ je mladim bralcem na prireditvi podelil pisatelj Primož Suhodolčan. V okviru projekta Upanje za Afriko je šola obiskala 10. 10. 1997 glasbeno-plesna skupina Ba Stela iz Zambije. Podpisali so listino o botrstvu malemu Davisu Shawi, siroti brez staršev (v sodelovanju z misijonarjem

patrom Mihom Drevenškom) iz Zambije. 21. 5. 1998 so bili na obisku otroci iz Nemčije, ki so v naši domovini gostovali pod geslom Dobro jutro, beli dan – otroci za otroke, v akciji Sveta Evrope pod geslom Vsi drugačni – vsi enakopravni. To šol. l. so izdali 3 glasila (Občasnik, Počasnik in Dobro jutro, beli dan). Učenci so se predstavili na radiu Ognjišče, Goldi, na Radiu Slovenija, v Kmečkem glasu in Našem času. (10)

Slika 18: Davis Shawa, sirota brez staršev, se je šolal s pomočjo dobrih Šmarčanov. (11)

V **šol. l. 1998/99** se je 13. 5. 1999 zgodila huda prometna nesreča med naravoslovnim dnevom pri obisku jame Pikel. Ob trku avtobusa in vlaka so umrli štirje petošolci Matic Batista, Sabina Drev, Tina Meh in Kristina Vrečer. 5. r. je obiskoval tudi begunec iz Bosne. Na dnevu odprtih vrat šole so v projektu Na krilih domišljije (Igrajmo se s papirjem) ustvarjali vsi učenci in v avli šole upodobili Pravljično zimsko mesto. Pri ustvarjanju je učencem pomagal domači slikar in scenarist Jože Napotnik. V tem letu so opremili 5 učilnic in zbornico z novim pohištvo, kupili 4 računalnike in brezžični mikrofona. Zdravniški sistematski pregled so opravili učenci 1., 3., 5. in 7. razreda, izvedena so bila obvezna cepljenja ter predavanja za učence in starše. Malico so prejeli vsi učenci, nekateri subvencionirano, kosilo jih je 19,1 %. Učenci so si vse učbenike sposodili v šoli (obravnina je znašala 30 % vrednosti učbenikov). Izvajali so fakultativni pouk angleščine. Plesna šola Devžej iz Slovenj Gradca je izvedla plesno šolo za mlajše učence ter tečaj s plesnim venčkom za osmošolce. Učenci so se udeležili medobčinskega

srečanja folklornih skupin, sedmošolci in šestošolci so sodelovali v naravovarstvenih projektih MZPM Velenje. Priznanja KBZ je bralcem podelil Dim Zupan, pevca Adi Smolar in Irena Vrčkovnik sta sodelovala na dobrodelnem koncertu (z zbranim denarjem so kupili letalsko vozovnico Davisu, za obisk Šmartnega v prihodnjem šol. l.). Namesto glasila Občasnik so izdali ob 30. dnevu smrti spominsko glasilo Matic-Tina-Kristina-Sabina. (10)

V **šol. l. 1999/2000** so 3 učenci napredovali z negativno oceno. Dan šole je bil aprila, ko so v sklopu projekta Na krilih domišljije ustvarjali iz blaga. Preko projekta Upanje za Afriko je bilo oktobra celodnevno srečanje z Davisom, glasbeno skupino Ba Cengalo in patrom Mihom Drevenškom. Učenci so z Davisom odigrali nogometno tekmo. Priznanja KBZ so podelili prvi dobitniki KBZ na šoli leta 1966/67 (Bojan Prašnikar, Fanika Krbavac, Boris Krevzel in Alojz Podgoršek) na prireditvi projekta Znani-neznani Prešeren. S pohištvom so dopolnili učilnici 1. r. ter nabavili zavese za vse učilnice. V biološki učilnici so odstranili bloke za opravljanje poskusov in adaptirali tla. V starem delu šole so uredili električno napeljavo. Kupili so tiskalnik, televizor, videorekorder, grafoskop, vrtni stroj, mešalec za kuhinjo in kosilnico trave. 1., 3., 5. in 7. r. so imeli sistematski zdravniški pregled, opravljeni so bili zobozdravstveni pregledi, želiranje zob, cepljenja in pregled osmošolcev za poklicno usmerjanje. Malico so prejeli vsi učenci (MZŠŠ jo je nekaterim subvencioniralo), kosilo je prejelo 26 % učencev. Šolski prevoz so v tem šol. l. omogočili še učencem iz Slatin. Za 30 % vrednosti so si učenci v šoli sposodili vse predpisane učbenike. Izveden je bil tudi fakultativni pouk angleščine. Plesna šola Devžej je izvedla plesno šolo enako kot v preteklem šol. l. Folklorna skupina se je udeležila medobčinskega srečanja v Velenju, 6. in 7. r. pa okoljevarstvenega projekta MZPM Velenje. 14. maja 2000 je bil ustanovljen šolski sklad Z roko v roki, namenjen plačilu dela stroškov ŠVN, učbenikov in šolskih potrebščin. (11)

V **šol. l. 2000/01** se je pričel pouk ob 8.00. Učencem z učnimi težavami je bila dodeljena dodatna strokovna pomoč. Odprti dan šole z naslovom V deželi klobukov je bil realiziran decembra. Aprila je bilo organizirano predavanje z zbiranjem prostovoljnih prispevkov Toma Križnarja o Nubah. Plesna šola Devžej je ponovno izvedla plesno šolo. Učenec z jezikovnim primanjkljajem je imel prostovoljno učno pomoč dijakinje Gimnazije Velenje, 3 študentke so na šoli izvedle pedagoško prakso. Z adaptacijo so uredili prostor za knjižnico, pridobljen je bil brezplačni pristop do interneta, ki je bil preko mreže

dostopen na vseh računalnikih. V sodelovanju z občino so planirali pridobitev projekta za dozidavo prostorov za devetletko. Učenci 1., 3., 5. in 7. r. so imeli sistematski zdravniški pregled, 8. r. zdravniški pregled za poklicno usmerjanje. Vsi učenci so prejeli malico, 21,1 % kosilo (MZŠŠ je subvencioniralo prehrano). Vse učbenike so si učenci sposodili iz učbeniškega sklada. Učenci razredne stopnje so oktobra sodelovali na Bučijadi 2000 v hotelu v Žalcu. V. d. ravnatelja je postal Bojan Juras. Priznanja KBZ je februarja podelila klovnesa Eva Škoflič Maurer. Lidija Napotnik je tudi v tem šol. l. izvajala fakultativni pouk angleščine. Folklorna skupina se je udeležila medobčinskega srečanja otroških folklornih skupin, ki je bilo to leto v Šmartnem ob Paki. V Muzeju novejšje zgodovine v Celju so od 26. 2. do 9. 3. izvedli razstavo V deželi klobukov s projektom Upanje za Afriko in likovno delavnico. Razstavo si je ogledalo 864 registriranih obiskovalcev. 11. 5. 2001 je bila spominska slovesnost z odkritjem spominske plošče Maticu, Tini, Sabini in Kristini v avli šole (delo akademskega kiparja Marjana Dreva in pesnice Silve Železnik). 18. 5. 2001 so zelo uspešno nastopili pevci MPZ na mednarodnem festivalu pod mentorstvom Anke Jazbec in konec šol. l. še izdali zgoščenko obeh zborov. V okviru projekta Na mavrici prijateljstva so imeli člani MPZ koncert na Ptuju. (11)

V **šol. l. 2001/02** so vsi učenci izdelali razred. Surdopedagoginja je nudila pomoč slušno prizadetima učencema. Posebna skrb je bila namenjena opisnemu ocenjevanju v 1. r. in uvajanju informativne tehnologije. Šolsko knjižnico so preselili v nov prostor, zamenjali okna na hodniku starega dela šole, prenovili sanitarije, zamenjali garderobne omarice, pozidali nove upravne prostore ter uredili kurilnico. Nabavili so računalnike, digitalni fotoaparati, 2 grafoskopa, iglični tiskalnik, ojačevalec za ozvočenje in akvarij. Pred šolo so uredili park in postavili klopi. Učenci 1., 3., 5. in 7. r. so imeli sistematski zdravniški pregled, 8. r. za poklicno usmerjanje. Redno je potekalo želiranje zob, merjenje zobnega plaka in sistematski pregledi zob. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 75 otrok. Poklicno svetovanje je vodila svet. delavka, osmošolci so se seznanili z računalniškim programom Kam in kako, obiskali so nekaj srednjih šol in učnih delavnic. Vsi učenci so bili vključeni v učbeniški sklad, za organizirano dobavo delovnih zvezkov in šolskih potrebščin so sodelovali z Mladinsko knjigo, ki je prvič naročene komplete razdelila pred začetkom pouka pred šolo. Tudi fakultativni pouk angleščine je potekal v tem šol. l. Na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku sta podelila priznanja KBZ gosta Feri

Lainšček in Milivoj Roš. Pevci so, z zborovodkinjo Anko Jazbec, nastopili na Delničarjevem koncertu za Zambijo v Domžalah. Urednica Melita Berzelak je bila gostja ob izidu Občasnika, od starega leta so se poslovili s kulturnim dnevom in koncertom ansambla Mi2. Šolo so obiskali decembra laiška misijonarka Ana Golob (predavanje o radoživosti ljudi na Madagaskarju), maja pater Miha Drevenšek (predavanje o Zambiji) in junija misijonarka Anka Burger (približala življenje v Burundiju). Junija so izvedli dobrodelni koncert za šolski sklad Z roko v roki. Odprti dan šole je bil, v sklopu projekta Na krilih domišljije, pod naslovom Kresna noč. (11)

Sliki 19, 20: Dneve dejavnosti so popestrili med drugimi glasbena skupina Mi2 in New Swing Quartet. (11)

V **šol. l. 2002/03** so v 5. r. začeli poučevati TJA namesto TJN. V okviru solarnega partnerstva z avstrijsko šolo Gleisdorf, v sodelovanju z ERIC-om in Slovenskim Energetskim forumom iz Ljubljane, so pripravili projekt izgradnje kolektorjev za ogrevanje vode. Prenovili so učilnici za MAT in RAČ, nabavili 5 računalnikov, opremili 2 učilnici za prvošolce, učilnico na prostem ter na otroško igrišče postavili gugalnico in igralno hiško s toboganoma. Izvedenih je bilo tudi veliko obnovitvenih del (izdelava hidrantnega omrežja, popravilo električnega omrežja, obnovitev kotlarne in kolesarnice). V sodelovanju s službo Prosignal Celje so namestili alarmni sistem, za kuhinjo so nabavili veliko parno konvekcijsko peč. Učenci likovniki so pobarvali uto za šolo in s poslikavami polepšali betonsko ograjo v Malem Vrhu. Opravljeni so bili sistematski zdravniški pregledi za učence 1., 3., 5. in 7. r. ter obvezna cepljenja za 1. in 7. r. Po programu so bila izvedena tudi zdravstvena predavanja. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo 85. Skrbnica učbeniškega sklada je bila knjižničarka. Fakultativni pouk angleškega in nemškega jezika je bil organiziran od 2. do 8. r. Oktobra so odšli učenci na dvodnevno srečanje z učenci na Madžarsko, in sicer v šolo v Sümeg. Kot dan odprtih vrat šole je bil decembra Miklavžev sejem. Priznanja KBZ so podelili ob slovenskem kulturnem prazniku bralcem

člani New Swing Quarteta. Junija je bil organiziran koncert MPZ in šolske gledališke skupine s predstavo Princeska kamnitih besed. Z denarjem obeh prireditev so napolnili šolski sklad Z roko v roki. Preko sončnega partnerstva je na šoli v Gleisdorfu v Avstriji potekalo srečanje z našimi učenci. Prvič so se avtorji RN (vodja Marija Vodovnik) predstavili občanom v kulturnem domu 23. 6. 2003. Tudi na začetku tega šol. l. so zbrali učenci in zaposleni za Davisovo šolnino. 11 učenk si je v francoščini dopisovalo z učenci šole v Vumasu v Burundiji, pred božičem so učenci in delavci šole zbirali denar za njihovo šolo. Februarja so v avli naredili razstavo Upanje za Afriko od leta 1995 do 2003. Pod mentorstvom svet. delavke Irene Sobočan je potekal projekt To sem jaz (motnje hranjenja). Športna programa Zlati sonček (1. in 2. r.) in Krpan (3. in 4. r.) so izvedli prvič. (11)

Slika 21: Nastop MPZ z zborovodkinjo Anko Jazbec v parlamentu ob dnevu državnosti leta 2003. (11)

V šol. l. 2003/04 je bila uvedena devetletna OŠ za 1 in 7. r., organizirano je bilo JV prvošolcev, poleg malice so prvošolci prejeli zajtrk in popoldansko malico. V 1. r. je bila poleg učiteljice še druga strokovna sodelavka (vzgojiteljica). Učenci 5. r. so postali učenci 7. r. devetletke s 5 izbirnimi predmeti, ki so bili izvedeni pred poukom ali 7. šolsko uro. Učenci 1. r. devetletke in osemletke so bili opisno ocenjeni. Pedagoško prakso so opravljale 3 študentke. Posodobljena je bila računalniška učilnica (9 novih računalnikov), zamenjali so okna v zgornjem hodniku starega dela šole, posodobljena je bila oprema v šolski kuhinji, nabavili so večfunkcionalni gospodinjski stroj, zelenice so zavarovali z namestitvijo kovinske ograje. V jeseni so se pričela dela za prizidek k šoli in telovadnici. Končana je bila le telovadnica, ki jo je otvoril minister Slavko Gaber z metom na koš 3. 9. 2004. Sistematski zdravniški pregledi so bili opravljeni za učence 1., 3., 5. in 7. r. Cepljeni so bili učenci 1. in 7. r. Opravljeni so bili tudi zobozdravstveni sistematski pregledi in zdravstvena predavanja za vse učence. Malico so prejeli vsi učenci, kosilo

32 %. Organizacija PRK je z akcijo Drobtnica omogočila 3 učencem brezplačno celoletno kosilo, 2 občasno. Poklicno svetovanje je vodila svet. delavka, obiskali so ŠCV, spoznali poklice v zdravstvu, s pomočjo podjetja Invel so se seznanili s poklici s področja ekonomije, v šoli je bila predstavitev ŠCC, organizirana sta bila 2 roditeljska sestanka. Učbeniški sklad je vodila knjižničarka. Fakultativni pouk angleškega in nemškega jezika je bil organiziran od 1. do 8. r. Svet. delavka je uvedla medsebojno učno pomoč sošolcev ali učencev višjih razredov. 11 dvojic je delovalo enkrat tedensko. Učenci so delo opravljali vestno, pogrešali so sodelovanje staršev učno šibkejših otrok. Priznanja KBZ je učencem bralcem na prireditvi podelil Marjan Marinšek. Otroška gledališka skupina se je uvrstila na državno srečanje Čarovnija gledališča v Kočevje. Gimnazijcu Davisu (Projekt Upanje za Afriko) so poslali zbrani denar in pismo, mentorica Slavica Pečnik je predala mentorstvo projekta Damjani Paulič. Pismo so poslali tudi vrstnikom v šoli Vumas v Burundiju. Svet. delavka je nadaljevala Projekt promocije zdravja. Izvajala je delavnice ter predstavila spletno svetovalnico. Vsi učenci 1. in 2. r. so sodelovali v projektu Zlati sonček in Krpan (3. in 4. r.). Z MZPM Velenje so izvedli ekološka projekta. Denar iz šolskega sklada so namenili pomoči učencev za dni dejavnosti, taborje in plačilo položnic za prehrano. Na šoli je bil izveden 3-dnevni ekološki tabor z namestitvijo sončnih kolektorjev na streho šole. Sodelovalo je 20 učencev šole in 20 učencev OŠ Gleisdorf iz Avstrije. (11)

Slika 22: Telovadnico je otvoril minister Slavko Gaber z metom na koš. (12)

V **šol. l. 2004/05** se je začel uporabljati nov znak šole, ki je nastal ob mednarodnem projektu, avtorice učiteljice Mojce Ažman, računalniško ga je predelal in pripravil ravnatelj Bojan Juras. Poleti je bil dokončan prizidek telovadnice. Miklavžev sejem sta

popostrila sv. Miklavž in pevka Damjana Golavšek, kulturni dan ob koncu leta pa članice glasbene skupine Foxy Teens. Na kulturnem dnevu, namenjenem zaključku BZ, je pisatelj Primož Suhodolčan podelil bralcem priznanja KBZ. Ob zaključku smučarske sezone so učenci pripravili sprejem uspešni domači smučarki Ani Drev, v kulturnem domu pa je bila valeta zadnjih osmošolcev. Prvo- in drugošolci so bili pisno ocenjeni. Pot do šole so popestrile rožice, ki so jih na pobudo ravnatelja izdelali učenci pri pouku tehnike. Na šoli je bilo organizirano državno tekmovanje iz znanja MAT. (12)

V šol. l. 2005/06 se je zaključil pouk nemščine kot 1. tujega jezika. Učenci od 1. do 3. r. so bili opisno ocenjeni. Učenki s posebnimi potrebami je bila pri pouku dodeljena spremljevalka. Fakultativni pouk angleščine je potekal v 6. skupinah od 1. do 4. r. in je bil zaradi financiranja občine za starše brezplačen. V okviru devetletke je pri SLO, MAT in TJA potekala zunanja diferenciacija. Za učence 7., 8. in 9. r. so bili uvedeni izbirni predmeti. Učenci so bili vključeni v 36 različnih interesnih dejavnosti. Uvedeni so bili tehniški dnevi, ki so jih v celoti realizirali. Ravnatelj je na hospitacijah posebno pozornost namenjal preverjanju in ocenjevanju znanja. Z vsemi delavci je opravil letni razgovor. Izvajana je bila medsebojna učna pomoč Učenec učencu. Deloval je šolski učbeniški sklad in šolski sklad Z roko v roki. Učenke in učenci 1. in 2. r. so se v nove učilnice preselili v 2. šolskem tednu septembra 2005. Šolska kuhinja je začela z normalnim delovanjem 1. 10. Učenci od 1. do 5. r. so sodelovali na Bučariji v Martinovi vasi. Na Miklavževem sejmu za Hišo mladih je nastopila pevka Irena Vrčkovnik. 6. decembra je bila slovesna otvoritev 4 učilnic in jedilnice v prizidku šole, katere se je udeležila državna sekretarka Alenka Šverc. Ob koncu leta je obiskal otroke Dedek Mraz, rajanje pa je popestrila domača glasbena skupina Spev. Na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku so nastopili člani Gledališča pod kozolcem, ki je praznovalo 30 let ustvarjanja. Bralcem (79,6 % učencem) so podelili priznanja KBZ. Sošolci in učitelji so se 3. aprila 2006 poslovili od petošolca Dejana Hržice, ki je umrl v prometni nesreči. Projekt Na krilih domišljije je nosil naslov Slovenski mladinski filmski junaki. Z delovanjem je pričel ŠRL z mentorico Mojco Ažman. Uradna spletna stran šole www.ossmartno.si, ki jo je sproti urejal ravnatelj, z dvema neuradnima spletnima stranema (Šmarška mularija in ŠRL, ki ju je urejal učenec David Brunšek). Slednji sta bili na 12. festivalu računalništva v Ljubljani izbrani za najboljšo osnovnošolsko spletno postavitev. Na šoli sta bili organizirani državni tekmovanji iz znanja ZGO in VŠ. Občinsko prireditev z

naslovom Slovenija, od kod lepote tvoje so pripravili učenci šole. Na prireditvi ob koncu šolskega leta, z imenom Šolska plaža, je ravnatelj vsem učencem podaril kepico sladoleda. (12)

Slika 23: Od starega leta so se poslovili z nastopom ansambla Spev. (12)

Slika 24: Ministru Zveru je leta 2006 izročil darilo učenec Žiga Deršek. (12)

V **šol. l. 2006/07** sta bili prvič 2 ocenjevalni obdobji. Na OŠ je gostoval 1 oddelek vrtca. Prvič so po opisnem ocenjevanju učenci prešli v 4. r. na številčno ocenjevanje. Zunanja diferenciacija je bila pri SLJ, MAT in TJA. Učenci so obiskovali 36 interesnih dejavnosti. Uveden je bil projekt Ekošola kot način življenja. Ustanovili so ekoprogramski svet, ekipa Šmarške mularije je oblikovala ekoznak šole, učenke so napisale ekohimno. V okviru tega projekta so se odvijale akcije, pitje vode iz avtomata na hodniku, prenovljeni jedilniki malic in kosil, naravoslovni dnevi, varčevanje z energijo, zračenje učilnic, ločeno zbiranje odpadkov, papirne akcije, zbiranje rabljenih kartuš, čiščenje okolice šole, učilnica v naravi, popis divjih odlagališč, kratek film, posaditev lipe in ocenjevanje urejenosti garderobnih omaric. Projekt je bil zaključen s prireditvijo Na krilih domišljije z naslovom Spet na travniku. Šolska knjižnica je pridobila čitalnico in simbol (avtorica učenka Ana Hrastnik). Vsi učenci so si iz Učbeniškega sklada izposodili complete učbenikov. V šolski avli so namestili plazmo, na kateri so predvajali šolske videostrani, ki si jih je ob obisku ogledal tudi minister Milan Zver. Učenci od 1. do 5. r. so ustvarjali na Pikinem festivalu v Velenju in za Bučarijo v Martinovi vasi, članice krajevnega Turističnega društva so pripravile za te učence predavanja o bučah. V mesecu oktobru so učitelji in starši prostovoljno urejali okolico šole. 5. Miklavžev sejem pri Mladinskem centru je popestril

domač ansambel Navdih. Zadnji šolski dan v letu je učence obiskal Dedek Mraz, za prijetno vzdušje pa je igral ansambel Spev. Mladi gledališčniki (mentorica Barbara Trebižan) so se v Slovenskih Konjicah predstavili z igro Volk in sedem kozličkov. V tem šol. l. se je pričel projekt Razvijanje bralne kulture – Beremo in se spoznavamo. Učenci in starši so izbrana leposlovna dela prebrali, potem pa se pomerili na tekmovanjih ali v medsebojnih pogovorih na šoli. Na 17. otroškem parlamentu so učenci razpravljali o devetletki. Učenci 3. r. so uspešno opravili kolesarski izpit. Iz Šolskega sklada so pokrili stroške socialno šibkejšim učencem. Spletno stran šole sta urejala ravnatelj Bojan Juras in Mojca Ažman. V okviru skrbi za zdrav način življenja je referat za zdravstveno vzgojo in zobno preventivo iz Velenja za učence izvedel preventivna zdravstvena predavanja. Organizirano je bilo državno tekmovanje iz logike. (12)

Slika 25: 3. mesto v MSC v Republiki Sloveniji so dosegli Benjamin, Veronika in Žan. (12)

V **šol. l. 2007/08** je za učence od 1. do 3 r. potekal TAJ in TNJ v 7 učnih skupinah. Zunanja diferenciacija je bila pri SLJ, TJA in MAT v 8. in 9. r. Izvajali so DOP in DOD pouk, poleg posameznih učiteljic sta izvajali specialno individualno pomoč za učence s posebnimi potrebami soc. in spec. pedagoginja iz CVIU Velenje. Učbenike so si iz šolskega učbeniškega sklada izposodili vsi učenci. Zamenjana so bila okna v štirih učilnicah, radiatorji, vhodna vrata, stojala za kolesa v kolesarnici, nabavili so garderobne omarice na ključ. Uredili so otroško igrišče in igrišče z umetno travo ter obnovili del fasade. Z donacijo so kupili 4 klimatske naprave za učilnice. Zaradi prostorske stiske šmarškega vrtca so gostili 2 oddelka otrok. V šoli je prejemale malico 95 % učencev, kosilo pa v povprečju 33 %. Šolski sklad je nadaljeval s svojim humanitarnim delom,

člani PRK so izpeljali dobrodelno akcijo Drobttinica. ŠS je medse sprejela učence 1. r., izvedli so 18. otroški parlament z naslovom Zabava in prosti čas mladih. 26. 10. so na šoli podpisali Ekolistino, izvedli so ekodan ki je bil odprti dan šole z naslovom Energija je življenje ter prejeli ekozastavo. V akciji Očistimo Slovenijo nevarnih odpadkov so sodelovali sedmošolci in osmošolci ter bili prvonagrajeni z dvodnevni taborom na Bovškem (mentorica Ajda Stupar). Na literarnem večeru je Petra Šterbenk, pod mentorstvom Mojce A. Juras, predstavila svojo pesniško zbirko Ukradeni trenutki. Gostja večera je bila pesnica in pisateljica Neža Maurer. V tem šol. l. so zaključili projekt Upanje za Afriko, saj je Davis zaključil šolanje. Nadaljevala se je medsebojna učna pomoč. Prižgimo upanje spet s tisoč iskricami v očeh je bilo sporočilo Miklavževega sejma, na katerem so poleg prodaje izdelkov učencev in srečelova ponudili še drobno pecivo delavcev šole, nastopil je ansambel Navdih. Učenci 3. in 4. r. so se vključili v projekt ŠKL med dvema ognjema. Izveden je bil postopek identifikacije nadarjenih devetošolcev. Na Pikinem festivalu so se s predstavo Volk in sedem kozličkov predstavili mladi gledališčniki, učenci od 2. do 5. r. pa so ustvarjali v delavnicah. Učenci od 1. do 5. r. so ustvarjalno sodelovali na Bučariji v Martinovi vasi. 23. aprila je na kulturnem dnevu Andrej Rozman Roza podelil priznanja KBZ mladim bralcem. 9. junija so s programom sprejeli poslance Državnega zbora, ki so si ogledali šolo. V tem šol. l. so učenci sodelovali v 41 interesnih dejavnostih, organizirali so regijsko in državno tekmovanje iz VŠ in XIV. regijsko tekmovanje Male sive celice. (12)

V **šol. l. 2008/09** so obiskovali vsi učenci devetletko. Za učence od 1. do 3. r. so potekali v skupinah TAJ in TJN. Zunanja diferenciacija je potekala v 4. r. (10 ur) in 5. r. (35 ur) ter v 8. in 9. r. kot nivojski pri SLJ, MAT in TJA. Uveden je bil fleksibilni predmetnik. Vsi učenci so si izposodili komplete učbenikov iz učbeniškega sklada. Pisateljica Janja Vidmar je podelila priznanja KBZ 73 % učencem bralcem na kulturnem dnevu ob svetovnem dnevu knjige Na intenzivnih pevskih vajah v Celju so vadili pevci za prihajajoče nastope. Malicali so vsi učenci, kosila jih je prejemale 120. Organiziranih je bilo 46 interesnih dejavnosti. Predstavniki ŠS so sprejeli medse prvošolce, izdelovali so drobne pozornosti in aktivno sodelovali na šolskem parlamentu z naslovom Ljubezen in spolnost. PRK je izvedel dobrodelne akcije Drobttinica, Podari igračo in nasmeh, Pokloni zvezek. Uradno se je zaključil projekt Upanje za Afriko, ki je potekal 13 let, z obiskom 2 članov skupine Ba Stella. V okviru Ekošole so posebno pozornost posvetili naslovu

Energija in zdravje – največje bogastvo. Na odprtem dnevu šole (športni dan) so skupaj s starši izvedli stare vaške igre z namenom aktivnega in zdravega načina preživljanja prostega časa. Hkrati je potekala predstavitev in pokušina zdravih jedi. V projektu Razvijanje bralne kulture so se posvetili medsebojnim odnosom in njihovem izboljšanju. 19. 5. 2009 je bil sprejet Vzgojni načrt šole, ki so ga oblikovali strokovni delavci šole v sodelovanju z učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti (obsegal je vrednote, vzgojna načela, vzgojne dejavnosti, vzgojne ukrepe, pohvale, priznanja in nagrade). Nabavljene so bile nove klime, igrala za otroško igrišče, novo pohištvo za 1 učilnico, 40 omaric na ključ, obnovili so prostor za športno opremo in športne garderobe ter kabinet za učiteljice 1. triade. 19. septembra so sprejeli priznanje Kulturna šola 2008 za večletno vsestransko kulturno udejstvovanje učencev. Na Pikinem odru so zaplesale Žive, na Bučariji so se s svojimi izdelki predstavili učenci od 1. do 5. r. Kulturni dan je bil namenjen izdelovanju, rajanju in predstavitvi pustnih mask v kraju. Tretješolci so v kulturnem domu nastopili s predstavo Kam bežijo meseci, na predvečer dneva državnosti pa so številni nastopajoči učenci pevci, plesalci, bralci literarnih odlomkov voščili domovini za 18. rojstni dan. Na šoli so organizirali območno GEO tekmovanje (vodja Marija Vodovnik) Polarna območja, z gostoma, alpsko smučarko Ano Drev in popotnikom Polarnih območij Damjanom Končnikom. Šolo je v tem šol. l. obiskal minister za šolstvo in šport Igor Lukšič s spremstvom. (13)

V šol. l. 2009/10 so za učence od 1. do 3. r. potekali TAJ, za 4. in 5. r. TNJ. Zunanja diferenciacija je potekala v 4. in 5. r. pri SLJ in MAT, v 8. in 9. r. pa tudi pri TJA. Učitelji so redno izvajali dežurstvo pred poukom, med odmori in po pouku na hodnikih in v avli, med malico pa v šolski jedilnici. V tednu otroka je bil izveden projekt 175 let šolstva v Šmartnem ob Paki, v okviru katerega so na povabilo šolo obiskali nekdanji učitelji ter učencem po oddelkih polepšali dan z druženjem in njihovimi spomini. Na športnem dnevu so učenci tekmovali v starejših igrah, ki so jim sledile tekme med njimi, učitelji in starši. Tretji dan je bil namenjen skrbi za zdravje, saj so učenci imeli zdravstvena predavanja in sodelovali v različnih praktičnih delavnicah. Naslednji dan so mlajši učenci s pomočjo učiteljic in staršev izdelovali igrače babic in dedkov, višješolci pa so primerjali modo skozi čas ter skicirali šolske uniforme tako za učence kot učitelje. Naslednji dan so si ogledali predstavo improvizacijske skupine Slon in sadež ter uredili razstave. Na dan odprtih vrat šole so si učenci, starši in gostje ogledali sklepno slovesnost, razstave v avli

in učilnicah, prisostvovali so lahko učnim uram iz različnih časovnih obdobij in dan zaključili s klepetom ob pogostitvi. Izdana je bila knjižica 175 let šolstva v Šmartnem ob Paki, avtorice Marije Vodovnik. Oktobra je šola prejela priznanje Kulturna šola 2009. Izveden je bil ekodan z naslovom Kdor ima rad živali, ima rad ljudi. Na otroškem parlamentu so razpravljali na temo Stereotipi. Čistilne akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu, so se udeležili taborniki in mladi turisti. Učenci in delavci šole so sodelovali v projektu Ugasnimo luči (Flick the Switch), PRK je izvedel Drobtinico, prejeti denar pa so namenili za prehrano socialno ogroženih učencev. Celodnevni kulturni dan so pripravili in vodili člani Kulturnega društva Šmartno ob Paki, ki so izvedli plesno, gledališko, recitacijsko, folklorno, lutkovno, pevsko, scensko, likovno in inštrumentalno delavnico za učence. Junija je bila dobrodelna prireditev ob 10. obletnici delovanja šolskega sklada v kulturnem domu, na kateri so nastopili domači pevci in glasbeniki, povabilu pa sta se odzvali tudi pevki Manca Špik in Nuška Drašček. Pevci so nastopili tudi na otvoritvi nove pošte v kraju in na slovesnosti ob 50-letnici mesta Velenje. Učenci so s kulturnim programom sodelovali pri odprtju prenovljene trgovine Kmetijske zadruge Šaleška dolina, ki je šoli podarila bon za 1000 €. Športna prireditev Pod šolskimi koši je potekala že peto leto zapored. Na njej so se pomerile košarkarske skupine vaških skupnosti in ekipa šole, ki je dosegla 3. mesto (vodja Bojan Juras). (13)

Slika 26: Na Bučariji so svoje izdelke predstavili učenci od 1. do 5. r. (13)

V **šol. l. 2010/11** so OŠ priključili vrtec. Ure oddelčne skupnosti so po dogovoru učiteljskega zbora izvajale tudi učiteljice 1. triade. Vsi učenci so malicali, prvošolci so lahko zajtrkovali in imeli popoldansko malico, učenci z zdravstvenimi težavami so

prejemali dietno prehrano. Iz učbeniškega sklada so si vsi učenci izposodili učbenike. Ravnatelj je skrbel za ustrezno strokovno in kadrovske usposobljenost delavcev šole, sodeloval z učenci, učitelji, v strokovnih organih v šoli in izven nje ter izvajal pedagoški nadzor. Velike pridobitve so bile nova streha in sončna elektrarna na njej ter informacijska postaja za učence in obiskovalce v avli. Postavili so vrtno hišico, kupili nove računalnike, barvni tiskalnik, interaktivno tablo, dva projektorja, fotoaparata, aparat za vezavo dokumentov, luminator za plastificiranje, nove omare za tri učilnice, obnovili so kabinet za šport. Izvajal se je celoletni projekt Ekošola z naslovom Energija, odpadki ter voda. Učenci so sodelovali v Ekobranju za ekoživljenje, v ekovizitu za OŠ in v sklopu Mladi reporter. Aprila je potekala dobrodelna okoljevarstvena akcija zbiranja starega papirja Star papir za novo upanje, v kateri so sodelovali vsi učenci, dobiček je bil namenjen pomoči potrebnim v RS in financiranju humanitarnega projekta v Afriki. V projektu Shema šolskega sadja je Agencija za kmetijske trge šoli odobrila finančno pomoč za razdeljevanje svežega sadja in zelenjave. Na šoli so izvajali projekte kot preteklo šol. l. (Izklopi stikalo, To sem jaz, Beremo in se družimo, Skupaj nam je lepše, Bučarija, Drobtinica, Miklavžev sejem). V okviru projekta Rastem s knjigo so sedmošolci obiskali Knjižnico Velenje, enota Šmartno ob Paki, kjer so jih spoznali z delom in gradivom knjižnice ter jim podarili knjigo. Za učence 1. triade so izvedli TAJ. V 4. in 5. r. so izvajali fleksibilno zunanjo diferenciacijo pri SLO in MAT 1 uro tedensko. Učenci so se lahko vključili v 43 interesnih dejavnosti. Gremo mi po svoje so s prepoznanimi nadarjenimi učenci od 6. do 9. r. izvedle Mojca A. Juras, Sandra Omladič in Irena Sobočan. Šestošolci so izdelali haikuje in stripe, sedmošolci so posneli kratek film o taborniškem življenju, osmošolci so posneli film Gremo mi po naše, devetošolci so izdelali napovednik filma. Gost prireditve na kulturnem dnevu je bil Slavko Pregl, ki je podelil bralcem priznanja KBZ. Na šoli so organizirali XVII. regijsko tekmovanje Male sive celice, državno tekmovanje iz znanja logike, XVI. državno tekmovanje iz znanja GEO (vodja Zoran Habot). MPZ je (pod vodstvom Maše Uranjek) sodeloval na otvoritvi mostu čez reko Pako v Paški vasi. Pod mentorstvom Maše Uranjek so izvedli tridnevne priprave v ČŠOD Planinka na Slivniškem Pohorju. Tudi junijski zaključni koncert je potekal pod njenim vodstvom v kulturnem domu, na katerem so se predstavili pevci vseh pevskih zborov šole in vrtca. 17. junija so pevci PZ nastopili v Velenju ob 20. obletnici osamosvojitve. Meseca decembra so učenci izbirnega predmeta organizmi v naravi z

mentorico Damjano Modrijan zbirali hrano za brezdomne živali in pomagali društvu Poživ iz Velenja pri oskrbi živali. Petošolci so se udeležili krašenja smrečice na Velenjskem gradu, večina učencev je sodelovala v akciji Nivea in ZPMS Rišimo dlani. Kulturni dan je bil namenjen izdelavi in predstavitvi pustnih mask v šoli in v kraju. 25. marca je potekala obrambno-varstvena vaja z ogledom dejavnosti slovenske vojske, policije, gasilcev in civilne zaščite. Učenci kulturno-gledališkega krožka so pod mentorstvom Petre Vnuk v kulturnem domu uprizorili gledališko igro Zlatolaska. Junija so se avtorji RN pod vodstvom Marije Vodovnik javno predstavili na Velenjskem gradu, kjer so člani zgodovinskega krožka predstavili še bogato preteklost raziskovanja na šoli. Zadnji šolski dan je bila zaključna prireditev s podelitvijo spričeval in priznanj ter slovesnost ob 20. rojstnem dnevu države, ob koncu je ravnatelj vse povabil na sladoled. (13)

V šol. l. 2011/12 je učence na hribčku pričakala nova lesena hišica. Prvič so izvedli Tradicionalni slovenski zajtrk. Decembra so potekale na šoli delavnice, ki jih je organiziralo društvo Varna pot z naslovom 5x stop je cool (Recimo stop umiranju na cesti, hitrosti, alkoholu, drogah in drugim psihoaktivnim snovem ter agresivnemu obnašanju.) 24. maja je potekal dobrodelni koncert, na katerem so zapeli štirje zbori z zborovodkinjo Mašo Uranjek, Ani Frece, Navihanke, ansambel Golte in Strašna Jožeta. Denarni prispevek so podarili šolskemu skladu. V slovenski akciji čisti zobje so učenci 4. a dosegli naziv Naj razred. Do četrtfinala se je uspelo uvrstiti v Malih sivih celicah Lani, Martinu, Timoteju, Brina in Daša sta si v igri Abeceda prislužili izlet v Benetke. V Šmartno ob Paki je prišlo prvič po mnogih letih 26 srbskih učencev iz Novega Sela (od 9. do 13. januarja), ki so se poleg smučanja učili slovenščine pod vodstvom Katarine Čokl. Obisk so jim v mesecu maju vrnilo osmošolci. V finalu ŠKL nogomet so učenke in učenci dosegli 2. mesto. (14)

V šol. l. 2012/13 je na šoli potekalo 55 interesnih dejavnosti. 23. januarja je potekala vsesplošna slovenska stavka javnega sektorja, zato ta dan na OŠ ni potekal pouk. Na šoli je delovalo pet strokovnih aktivov učiteljev. Učbeniško gradivo so si iz učbeniškega sklada izposodili vsi učenci. Ob zaključku bralnega projekta je šola obiskala ilustratorka Jelka Godec Schmidt. 3. 9. so obeležili (voditelj Jože Krajnc) 50-letnico vselitve v šolsko zgradbo. Od starega leta so se poslovili s kulturnim programom (vodja Petra Vnuk), čarodejem Andrejem in glasbeno skupino Spev. Mladi pevci so preživeli intenzivne

pevske vaje (vodja Darko Rotovnik) v CŠOD Ajda v Libeličah. Na šoli je bilo organizirano regijsko tekmovanje v znanju MAT (vodja Damjana Paulič). Pod vodstvom ravnatelja Bojana Jurasca in učiteljev Antonije Reberšek in Alojza Omladič so nogometaši postali v Kopru v ŠKL nogomet slovenski prvaki, saj so dosegli 1. mesto. Lara Prašnikar je bila izbrana za naj ŠKL igralko v nogometu. V mesecu maju so izvedli športni dan z naslovom Gibanje kot zdrav način življenja in v okviru gibanja vseh generacij sodelovali v slovenskem projektu Šport Špas, ki sta ga popestrila voditelj Tomaž Hudomalj in športnica Ana Drev. Junija sta obiskala tabornike na šoli skavta iz Melbourne iz Avstralije Tim in Andrea. Ob zaključku šol. l. so pripravili proslavo ob dnevu državnosti (vodja Irena Rudnik), zapeli pevci z zborovodjem Darkom Rotovnikom in zaigrali mladi gledališčniki (mentorica Katarina Čokl). S pravljličnim nastopom so učence popeljali v počitnice člani ansambla Karton bend. (15)

V šol. l. 2013/14 je bil prvič organiziran NPZ za šestošolce. Zaradi pomanjkanja prostora v vrtcu so na šoli gostili 2 oddelka otrok. Učenci so si ob zaključku KBZ ogledali dve predstavi, in sicer Pepelka (OŠ Gorica Velenje, mentorica Barbara Trebižan) in muzikal Jukebox. Člani ŠS so pripravili sprejem za prvošolce, Valentinovo pošto in šolski ples ter se udeležili Otroškega parlamenta (mentorica Darja Kugonič). Humanitarnost so pokazali učenci na dobrodelnem koncertu Z roko v roki, v projektih Miklavžev sejem, Drobtinica, Podajte nam roko, Skupaj nam je lepše, Podari zvezek in z zbiranjem hrane za brezdomne živali. Člani PRK in učenci izbirnega predmeta turistična vzgoja so izvedli (v sklopu slovenskega projekta Tekstilnica) enotedensko akcijo zbiranja in menjave rabljenega tekstila v Mladinskem centru (vodja Marija Vodovnik). Ponovno je oživel ŠRL. V tem šol. l. so prejeli triletni naziv Kulturna šola. Decembra so prvič odšli petošolci na brezplačni smučarski tečaj na Golte. Risanke našega otroštva je bil naslov kulturnega dne ob slovenskem kulturnem prazniku. Pevci so intenzivne pevske vaje preživeli v Gorenju nad Zrečami (vodja Darko Rotovnik). S 1. mestom na finalu so nogometaši ŠKL nogomet še za eno leto prejeli prehodni pokal. Prireditev Šport Špas so nadgradili s 1. dobrodelnim Sončkovim tekom (286 tekačev). Denar od zbranih sredstev so namenili šolskemu skladu Z roko v roki. Konec šol. l. je poleg proslave ob dnevu državnosti, vate in slovesa ostalih učencev popestrila še prireditev Ustvarjam, torej sem (vodja Marija Vodovnik), kjer so mladi raziskovalci občine predstavili svoje RN. Za nagrado so prejeli prisrčne nagrade in si ogledali gledališko igro O kuri, ki je izmaknila pesem (vodja Katarina Čokl). (16)

V **šol. l. 2014/15** so nadaljevali s projekti preteklega šol. l. ter uvedli še projekta Modri bralec, s katerim so želeli izboljšati branje vseh učencev in 180-let šolstva v Šmartnem ob Paki (vodji Mojca A. Juras in Anja Zajamšek). V kulturnem domu so ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili učenci prireditev (vodji Katarina Čokl in Sandra Omladič) z gosti Jožetom Robido, zborovodjem Matjaže Kačem s pevci, Matjažem Železnikom in zborovodjem Alešem Logarjem z godbeniki GŠ Velenje. Pevci so se pripravljali na nastope na intenzivnih vajah na Golteh (vodji Blanka Rotovnik in Anja Zajamšek). 25 pevcev MPZ se je z zborovodkinjo Blanko Rotovnik udeležilo prireditve Zborovski bum v Mariboru. Trije učenci so odšli s Katarino Čokl in Petro Vnuk na praznovanje 120-letnice OŠ Bane Milenković v Novo Selo. Zaključno prireditev s počastitvijo dneva državnosti so pripravili učenci pod vodstvom Suzane Daničič. Vsem učencem je ravnatelj ponovno podaril slastno kepico sladoleda. (17)

Šol. l. 2019/20 in naslednje leto je močno zaznamovala epidemija korona virusa. Iz sredstev šolskega sklada se je nabavil nov interaktivni ekran v avli. Od 9. 10. 2019 je bil na voljo neposredni dostop do nove šolske spletne strani www.osbl-smartno.si. Oktobra so prišli učenci iz Novega Sela. Med šolskim letom so bili izvedeni aktivni odmori.

Slika 27: Šol. l. 2020/21 so zaznamovale maske (foto: A. Novak).

Slika 28: Mladi zgodovinarji z mentorico Darjo Kugonič na podelitvi zlatega priznanja pri predsedniku države v vili Podrožnik (foto: Urad predsednika RS).

2.4.1 Proslave

Sliki 29, 30: Sprejem v PO. (8, 9)

- 29. september – dan pionirjev (od 1962 do 1989),
- obletnica oktobrske revolucije (po šolskem radiu) (od 1962 do 1989),
- 8. oktober – občinski praznik občine Velenje (od 1980 do 1993),
- 24. oktober – dan OZN (po šol. radiu) (od 1964 do 1988),
- Martinovanje – občinski praznik (od 2009 do danes)
- sprejem cicibanov v pionirje (od 1962 do 1989),
- 29. november – dan republike (od 1962 do 1988),
- 11. december – obletnica Cankarjeve smrti (po šol. radiu) (1968, 1987, 1988),
- 22. december – dan JLA (1962 do 1988),
- dan samostojnosti in enotnosti (od 2005 do danes,
- konec decembra – novoletna jelka, prihod Dedka Mraza (od 1962 do danes),
- 8. februar – Prešernov dan (od 1963 do danes),
- Pustovanje (od 1963 do danes),
- 8. marec – dan žena (od 1963 do 1990, do danes razredne ali po šol. radiu),
- 27. april in 1. maj – občinske proslave z nastopi učencev (od 1963 do 1990),
- začetek maja obletnica smrti tov. Tita od šol. l. 1982 do 1989 (oddaja po šol. radiu),
- 8. maj – krajevni paznik (od 1963 do 1983),
- kurirčkova pošta (od 1963 do 1989),
- 25. maj – dan mladosti (od 1963 do 1990),
- podelitev KBZ, priznanj KBZ (od 1967 do danes),
- sprejem prvošolcev v ŠS (od 1997 do danes),
- zaključna proslava (od 1963 do danes),
- dan državnosti (od 1995 do danes).
- ob obletnici šole/šolstva v Šmartnem ob Paki 1984 (150 let), 1994 (160 let), 2009 (175 let), 2014 (180 let), 2012 (50 let OŠ).

Proslave so se nekoliko spreminjale z leti, najbolj pa s spremembo države in spremembo družbenega reda.

Slika 31: Častni gost na domovinskem dnevu leta 2014 – predsednik države Borut Pahor. (17)

2.4.2 Organizacije učencev, krožki/interesne dejavnosti

Učenci so bili od 1. do 7. r. vključeni v PO do šol. l. 1989/90, učenci 8. razreda v MO. ŠS deluje od leta 1992 do danes.

V šol. l. 1962/63 so delovali šahovski, tehnični, dramsko-literarni, gospodinjski krožek, v okviru Partizana nogomet, namizni tenis in redna športna vadba. (6) Do danes je delovalo 60 krožkov/interesnih dejavnosti.

V nadaljevanju smo s pomočjo PK in ŠK našteali krožke po abecedi ter obdobje njihovega delovanja.

Akrobatika (v šol. l. 1965/66), alpsko smučanje (od 1967 do 1972 in od 1978 do 1992), atletika (od 1965 do 1989 in s presledki do danes), aviomodelarski krožek (od 1975 do 1977), avtomodelarski krožek (v šol. l. 1976/77), biološki (od 1975 do 1977 in od 1992 do 1995), BMO (v šol. l. 1972/73 in od šol. l. 2014 do danes), brodarski (od 1963 do 1967), čebelarški (od 1980 do 1987 in od 2010 do danes), dramski od 1962 do 1979, od 1984 do 1986 in od 1993 do danes), dopisniški (od 1975 do 1993), folklor od 1964 do danes (s 5 krajšimi presledki), foto (od 1963 do 1977 in od 1982 do 1988), gasilci (v društvih od 1962 do danes), geografski (v šol. l. 1995/96), gimnastika (od 1967 do 1969), gledališka skupina (od 1985 do 1990), gledališki (od 1978 do danes), gospodinjski (od 1962, s tremi krajšimi presledki, do 1985), hortikulturni (v šol. l. 1992/93), instrumentalni

(v šol. l. 1991/92), Klub OZN (od 1969 do 1989), knjižničarski (od 1987 s presledki do danes), kolesarski (od 1969 do danes), košarka 1969 do 1989 s presledki do danes), KUD Oskar Hudales od šol. l. 1977 do 1996, likovni (od 1970 do danes), literarni (od 1962 do danes), lutkovni (od 1963 do 1982 in od 1993 do 1995), modelarski (od 1962 do 1995), MPZ (od 1970 do 1978, od 1983 do 1992 in od 1994 do danes), namizni tenis (od 1962 do 1976, v šol. l. 1981/82 in od 2005 s krajšimi presledki do danes), naravoslovni (od 1963 do 1966 in v šol. l. 1989/90), nemški (v šol. l. 1973/74), nogometni (od 1962 do danes), novinarski (od 1975 do danes), obrambni (od 1982 do 1986), OPZ (od 1965 do 1973, od 1976 do 1981, od 1985 do 1992, in od 1995 do danes), orodna telovadba (v šol. l. 1962/63 in od 1965 do 1971), planinski (od 1971 do danes), plesni (od 1982 do danes), pravljlični (od 1968 do 1995), PRK (od 1964 do danes), prometna značka (od 1985 do 1989), prometna straža (od 1972 do 1986), prometna vzgoja (od 1962 do 1996), računalniški (od 1986 do danes), raketarski (od 1968 do 1975), ročna dela / pletenje, kvačkanje (od 1980 do 1985, 1992 do 1995, od 2019 do danes), rokomet (od 1965 do 1972, od 1974 do 1992, od 1994 do 1998, splošna telesna vzgoja (od 1985 do 1996), strelski (od 1962 do 1981), šahovski (od 1962 do 1981, od 1992 do 1995 in od 2018 do danes), ŠH (od 1976 do 1996), šolska zadruga (od šol. l. 1982 do 1985), šolsko glasilo – Naši utrinki, Utrinki, Občasnik (od šol. l. 1963 do danes), športna značka (od 1982 do 1990), taborniki (od 1962 do 1969, od 1971 do 1987 in od 2005 do danes), tehnični (od 1962 do 1974), VŠ (od 1970 do danes), zbiramo star papir (od 1969 do danes), zelena straža (od 1977 do 1983), zgodovinski krožek (od 1975 do danes).

2. 4.3 Izleti, ekskurzije

V šol. l. 1962/63 so osmošolci odšli za 3 dni v Crikvenico in taborniki na letovanje na Pag. V šol. l. 1963/64 so osmošolci obiskali velesejem v Zagrebu in odšli za tri dni v Rovinj. V šol. l. 1964/65 so osmošolci odšli v Zagreb, Celje in za 3 dni v Crikvenico. V šol. l. 1965/66 so učenci nižje in srednje stopnje imeli več poučnih izletov v bližnjo okolico, v Šoštanj, Velenje, Celje in na Brnik. Učenci višje stopnje so obiskali Šempeter, Begunje, Volčji potok, Zagreb in Maribor. Osmošolci so odšli na tridnevni izlet v Rovinj. V šol. l. 1966/67 so učenci od 1. do 4. r. odšli v bližnjo okolico, Šoštanj, Velenje, na Goro Oljko, Pohorje in v Kumrovec, učenci od 5. do 8. r. v Šempeter, Celje, Maribor, Postojnsko jamo in na Pohorje, 8. r. v Kranj (Iskra) in za tri dni v Rovinj. V šol. l. 1967/68

je 1. r. obiskal Velenje, 2. r. Braslovško jezero, 3. r. Logarsko dolino, Slovenj Gradec in letališče v Turiški vasi, 4. r. Veliko planino, 5. r. Mozirsko planino, 6. r. Dravsko dolino in Pohorje, 7. r. Ptuj, Moravce, Radence, Maribor, 8. r. je odšel na 6 dnevno letovanje v Makarsko. V šol. l. 1968/69 je 1. r. odšel v Velenje, 2. r. v Celje, 3. r. v Kumrovec, 4. r. v Belo Krajino, od 5. do 7. r. v Logarsko dolino in na Okrešelj, 8. r. na tridnevni izlet v Pulo, na Plitvice in v Zagreb. V šol. l. 1969/70 je 1. r. odšel v Velenje, 2. r. v Celje, 3. r. v Logarsko dolino, 4. r. v Prekmurje, 5. r. na Plitvice, 6. r. na Boč, 7. r. na Golte in 8. r. v Rovinj. V šol. l. 1970/71 je 1. r. odšel v Velenje, 2. r. v Logarsko dolino, 3. r. na Golte, 4. r. na Primorsko, 5. r. na Plitvice, v Senj in Reko, 6. r. v Vrbo, Doslovče, Begunje, k slapu Savice, 7. r. na Pohorje in 8. r. v Pulo. V šol. l. 1971/72 je 1. r. odšel na Goro Oljko, 2. in 3. r. v Kumrovec, 4. r. v Cerkno, Tolmin, Vrhniko in Ljubljano. 5. r. na Plitvice, v Senj, Reko in Opatijo, 6. r. na Veliko Planino, 7. r. v Logarsko dolino in na Okrešelj, 8. r. v Pulo. V šol. l. 1972/73 je odšel 1. r. v Velenje, 2. r. v Celje, 3. r. na Golte, 4. r. v Vintgar, na Bled, v Vrbo in Begunje, 5. r. na Plitvice, v Senj in Reko, 6. r. na Boč, 7. r. na Celjsko kočjo in 8. r. v Koper. V šol. l. 1973/74 je odšel 1. r. na Goro Oljko, 2. r. v Celje, 3. r. v Skorno, 4. r. v Vrhniko in Postojno, 5. r. na Plitvice, v Senj in Reko, 6. r. v Kotlje, 7. r. v Bohinj in 8. r. v Koper. V šol. l. 1974/75 je odšel 1. r. v Velenje, 2. r. na Golte, 3. r. v Šempeter v Savinjski dolini in v jamo Pekel, 4. r. v Vrhniko in Postojno, 5. r. v Slovensko Primorje, 6. r. v Koper, 7. r. v Bohinjsko Bistrico, na Vogel in Smrekovec in 8. r. v Strunjan. V šol. l. 1975/76 je odšel 1. r. v Velenje, 2. r. na Golte, 3. r. v Šempeter v Savinjski dolini in v jamo Pekel, 4. r. v Vrhniko in Postojno, 5. r. na Plitvice in v Opatijo, 6. r. v Poljčane in na Boč, 7. r. v Bohinjsko Bistrico in na Smrekovec, 8. r. v Crikvenico. V šol. l. 1976/77 je 1. r. obiskal bližnjo okolico, 2. r. je odšel k Savinji, 3. r. v Šoštanj in Velenje, 4. r. na Vrhniko, 5. r. na Primorsko, 6. r. v Kotlje, 7. r. na Boč in 8. r. v Koper. V šol. l. 1977/78 je 1. r. odšel na Goro Oljko, 2. r. k Savinji, 3. r. v Šoštanj in Velenje, 4. r. na Vrhniko, 5. r. na Primorsko, 6. r. v Kotlje, 7. r. na Boč in 8. r. v Koper. 5 pionirjev se je udeležilo v Murski Soboti srečanja pionirjev Jugoslavije. V šol. l. 1978/79 je 3. r. obiskal Šoštanj in Velenje, 4. r. Gorenjsko, 5. r. Primorsko, 6. r. Prekmurje, 7. r. Dolenjsko, 8. r. Ljubljano. Nekaj članov MO se je udeležilo mednarodnega taborjenja v Stuttgartu. V šol. l. 1979/80 je 3. r. odšel v Šoštanj in Velenje, 4. r. v Logarsko dolino in na Okrešelj, 5. r. na Plitvice, 6. r. v Prekmurje, 7. r. na Dolenjsko in 8. r. v Ljubljano. 3 pionirji so sodelovali na srečanju pionirjev Jugoslavije v Lipici.

V šol. l. 1980/81 je 3. r. obiskal Šoštanj in Velenje, 4. r. Logarsko dolino 5. r. Primorsko, 6. r. Prekmurje, 7. r. Dolenjsko in 8. r. Ljubljano. 3 pionirji so se udeležili srečanja pionirjev Jugoslavije v Ljubljani. V šol. l. 1981/82 je 3. r. odšel v Šoštanj in Velenje, 4. r. v Logarsko dolino in na Okrešelj 5. r. na Primorsko, 6. r. v Prekmurje, 7. r. na Dolenjsko in 8. r. v Ljubljano. Februarja se je 16 pionirjev udeležilo pohoda XIV. divizije od Raven do Žlebnikove domačije, 3 pionirji pa so se udeležili Zbora zveze pionirjev Jugoslavije v Črnomlju. V šol. l. 1982/83 je 3. r. odšel v Šoštanj in Velenje, 4. r. v Logarsko dolino, 5. r. na Primorsko, 6. r. v Prekmurje, 7. r. na Dolenjsko in 8. r. v Ljubljano. 1 pionir se je udeležil Zbora pionirjev Jugoslavije v Kočevju, 29 učencev pohoda po poteh XIV. divizije. V šol. l. 1983/84 je obiskal 3. r. Šoštanj in Velenje, 4. r. Logarsko dolino, 5. r. Primorsko, 6. r. Prekmurje, 7. r. Dolenjsko in 8. r. Ljubljano. Zbora pionirjev Jugoslavije sta se udeležila 2 učenca v Trbovljah. V šol. l. 1986/87 je obiskal 3. r. Šoštanj in Velenje, 4. r. Logarsko dolino, 5. r. Primorsko, 6. r. Prekmurje, 7. r. Dolenjsko in 8. r. Ljubljano. 2 pionirja sta se udeležila zbora pionirjev v Kopru. V šol. l. 1988/89 so učenci od 1. do 8. razreda izvedli enake izlete kot preteklo šol. l., 10 pionirjev je odšlo na tabor Sutjeska v Prijepolje v Srbijo. V šol. l. 2000/01 so se učenci planinci udeležili planinskega tabora v Logarski dolini. V devetletki so bile uvedene interdisciplinarne ekskurzije v okviru pouka za učence od 5 do 9. r. Na njih so učenci spoznali vse naravne enote Republike Slovenije, življenje v njih nekoč in danes in obiskali muzeje znanih Slovencev. V ŠK smo našli zapisano, da so mladi zgodovinarji, pevci in zainteresirani učenci od 2001 do 2016 z vodjo Marijo Vodovnik izmenjaje obiskali Dunaj, Salzburg in München. Od leta 2005 do 2007 so si 5. r. ogledali Primorsko, 5. r. devetletke Štajersko s Prekmurjem, 7. r. Avstrijsko in slovensko Koroško, 8. r. Dolenjsko in 9. r. Prekmurje. V šol. l. 2007/08 so 4. r. obiskali Primorsko, 5. r. Prekmurje, 7. r. Avstrijsko in slovensko Koroško, 8. r. Dolenjsko in 9. r. Prekmurje in Italijo. Od leta 2008 do 2016 so 5. r. obiskali Notranjsko, 6. r. Štajersko s Prekmurjem, 7. r. slovensko in avstrijsko Koroško, 8. r. Dolenjsko in 9. r. Gorenjsko in Italijo. Od leta 2017 do 2020 so si ogledali 5. razred Notranjsko, 6. razred Štajersko s Prekmurjem, 7. r. s učencem bralcem slovensko Koroško, 8. r. Dolenjsko, 9. r. Primorsko in Gorenjsko. Izbrani učenci so v teh letih obiskali Budimpešto, Primorsko in Benetke.

Ugotovili smo, da vse ekskurzije niso napisane v ŠK, kljub temu pa so organizirali obiske številnih krajev v bivši in sedanji državi.

2.4.4 ŠVN, dnevi dejavnosti, PT in ST

V šol. l. 1972/73 so se januarja pionirji udeležili ST pri šoli, meseca junija pa se je 30 pionirjev udeležilo PT v Šoštanju, kjer so vsi splavali. V šol. l. 1973/74 se je na PT v Šoštanju 40 učencev naučilo plavati. V šol. l. 1977/78 je bila prvič organizirana ŠVN, zimska za 5. r. (ST) na Slemenu. Četrtošolci so imeli TP na bazenu v Šoštanju, kamor so se vozili, prav tako tudi v preteklem šol. l. Od šol. l. 1980/81 do 1986/87 je bila za učence 5. r. zimska ŠVN (ST) na Slemenu. V šol. l. 1984/85 so organizirali PT za neplavalce od 1. do 4. r., zato se je 50 učencev dnevno vozilo v Topolšico. V šol. l. 1987/88 so prvič odšli v letno ŠVN 4. r. (PT) na Debeli rtič, zimsko ŠVN (ST) za 5. r. na Roglo. V šol. l. 1988/89 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) na Debelem rtiču. V šol. l. 1989/90 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) na Debelem rtiču. V šol. l. 1990/91 in 1991/92 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) na Belem križu nad Portorožem. V šol. l. 1992/93 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) v Portorožu, zimsko ŠVN (ST) za 5. r. na Rogli. V šol. l. 1993/93 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) v Portorožu. V šol. l. 1994/95 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) v Žusterni v Kopru. Od šol. l. 1995/96 do 1998/99 so izvedli letno ŠVN 4. r. (PT) v Žusterni pri Kopru, zimsko ŠVN 5. r. (ST) na Treh kraljih na Pohorju. Prvič je bil izveden za učence NT 7. r. v ČŠOD v Breženki v Fiesi. V šol. l. 1999/2000 so zimsko ŠVN izvedli 5. r. v Črni na Koroškem, letno ŠVN 4. r. v Fiesi, NT 7. r. v Fari na Dolenjskem. V šol. l. 2000/01 so zimsko ŠVN 5. r. izvedli v Cerknem, letno ŠVN 4. r. v Fiesi, NT 7. r. v Fari na Dolenjskem. V šol. l. 2001/02 so zimsko ŠVN 5. r. izvedli na Pohorju, letno ŠVN 4. r. v Poreču, NT 7. r. v ČŠOD Kavka v Kobaridu, NT 3. r. v ČŠOD Jurček v Kočevju. V šol. l. 2002/03 so zimsko ŠVN (ST) 5. r. izvedli na Pohorju, letno ŠVN 4. r. v Portorožu, NT 7. r. v ČŠOD Vojsko, NT 3. r. v ČŠOD Lipa v Semiču. V šol. l. 2003/04 so zimsko ŠVN (ST) 5. r. izvedli na Ruški koči, letno ŠVN 4. r. v Portorožu, NT 7. r. v ČŠOD Breženka v Fiesi, NT 3. r. v ČŠOD Medved na Medvedjem brdu. V šol. l. 2004/05 je bil organiziran NT v ČŠOD Fara, 5. r. so imeli zimsko ŠVN (ST) na Golteh, 8. r. v NT v ČŠOD v Radencih ob Kolpi. Od šol. l. 2005/06 do danes so imeli 10 urni PT za 1. r. v Velenju in 20-urni PT za 3. r. v Velenju ali na Ptuj. V šol. l. 2006/07 je 4. r. devetletke izvedel NT v ČŠOD Planinka na Pohorju, 4. r. osemletke letno ŠVN v Strunjanu, 5. r. zimsko ŠVN (ST) v ČŠOD Trilobit, 8. r. NT na Vojskem. V šol. l. 2011/12 je bil organiziran NT za 4. r. v ČŠOD Čebelica v Dolenji vasi pri Čatežu, letna ŠVN 5. r. v Poreču, zimska ŠVN (ST) 6. r. na Golteh, V šol. l. 2012/13 je 5. r. izvedel letno ŠVN (TP) Strunjanu, 6. r.

zimsko ŠVN (ST) v CŠOD Krajnska gora. V šol. l. 2013/14 je 5. r. izvedel letno ŠVN (TP) Strunjanu in 6. r. zimsko ŠVN (ST) na Golteh. Od leta 2013 do danes so imeli 5. r. brezplačni ST na Golteh (Naučimo se smučati). V šol. l. 2014/15 je 4. r. izvedel NT v CŠOD Čebelica Čatež, 5. r. izvedel letno ŠVN (TP) v Izoli, 6. r. zimsko ŠVN (ST) v Cerknem, NT 8. r. CŠOD Kavka in 7. in 8. r. mednarodno izmenjavo v Novo Selo. V šol. l. 2019/20 je bil organiziran NT za 7. r. CŠOD Seča, zimska ŠVN (ST) za 6. r. in mednarodna izmenjava učencev iz Novega Sela.

2. 4.5 Tekmovanja

Alpsko smučanje (od šol. l. 1991/92 do danes), angleški jezik (od 2005/06 do danes), angleška BZ (od 2005 do danes), astronomija (od 2010/11 do danes), atletika (od 2008/09 do danes), bienale otroške grafike (od 2008/09 do danes), biologija (od 2005/06 do danes), bober (2018/19 do danes) Cici vesela šola (od 1999/2000 do danes), EKO kviz (od 2006/07 do danes), fizika (od 1996/97 do danes), geografija (od 2005/06 do danes), grafični bienale (od 1997/98 do danes), hitro računanje (od 2011/12 do danes), (od 2008/09 do 2020/21), kaj veš o prometu (od 1970/71 do danes), kemija (od 1992/93 do danes), košarka (od 2008/09 do danes), kros (od 1968/69 do danes), likovni svet otrok (od 1976/77 do danes), logika (od 1992/93 do danes), Mala Napotnikova kiparska kolonija (od 1976/77 do danes), maraton (od 2008/2009 do danes), maraton poezije (2018/19), matematika (od 1992/93 do danes), mednarodni likovni natečaj v Slovenj Gradcu 2019/20, mladi čebelarji (od 2001/12 do danes), mladi tehnik v šol. l. 2011/12, modelarstvo v šol. l. 2011/12, MSC (od 2001/02 do danes), Naj beseda šmarške šole (2018/19), Naj zasijejo talenti (2018/19), namizni tenis (od 2008 do danes), natečaj novoletna voščilnica 2019/20, nemška BZ (od 2006/07 do danes), nemški jezik (od 1992/93 do danes), nogomet (od 1962/63 do danes), odbojka (od 2009/10 do danes), Pevska revija v Velenju OPZ (od 1978/79 z nekaj presledki do danes), Pozdrav pomladi (od 1985/86 do danes), računanje je igra (od 1998/99 do danes), razvedrilna matematika (od 2010/11 do danes), RN v gibanju mladih raziskovalcev (od 1996/97 do danes) robosled (od 2008/09 do 2011/12), rokomet (od 1974 do 1985), sladkorna bolezen (od 2008/09 do danes), slovenščina (od 1993/94 do danes), šah (od 1992/93 s prekinitvami do danes), ŠKL BMO (od 2008/09 do 2010/11), turizmu pomaga lastna glava 2018/19, 2019/20, v oblikovanju besede s programom Word for Windows in Corl draw (od šol. l.

1997/98), VŠ (od 1980/81 do danes), zgodovina (od 1997/98 do danes), zgodovinske RN pri ZPMS (od 1980/81 do danes).

V ŠK in PK smo našli podatke o dosežkih učencev, ker ti zapisi niso popolni, smo se odločili, da dobitnikov priznanj in medalj v RN ne bomo poimenovali. Iz podatkov je razvidno, da so številni udeleženci tekmovanj prejeli zlato, srebrno, bronasto priznanje, 1., 2., 3. mesto na državnih in regijskih tekmovanjih tako na tekmovanjih iz znanja ali posamičnih in ekipnih tekmah.

Slika 32: 1. nagrada na Mali Napotnikovi kiparski koloniji (foto: M. Vodovnik).

NAJ BESEDE ŠMARŠKE ŠOLE 2018/19

Kaj pravzaprav je **ljubezen**?
Je **sreča v družini**,
je **strpnost v domovini**,
je **sonce nad našo Goro Oljko**,
je **glasba**, ki se vije po **šoli**.
Je **veselje zaradi prijateljstva**,
je **objem vsake mame**,
je **knjiga**, kjer piše **hvala**.

Avtorica pesmi je Lara Podgoršek. (21)

2.4.6 Obvezni in neobvezni izbirni predmeti

Na OŠ je ponudba izbirnih predmetov velika, je pa od izbire učencev odvisno, kateri izbirni predmet se v posameznem šol. l. izvaja. Našteli bomo izbirne predmete in dopisali šol. l., ko je bil določen predmet izvajan.

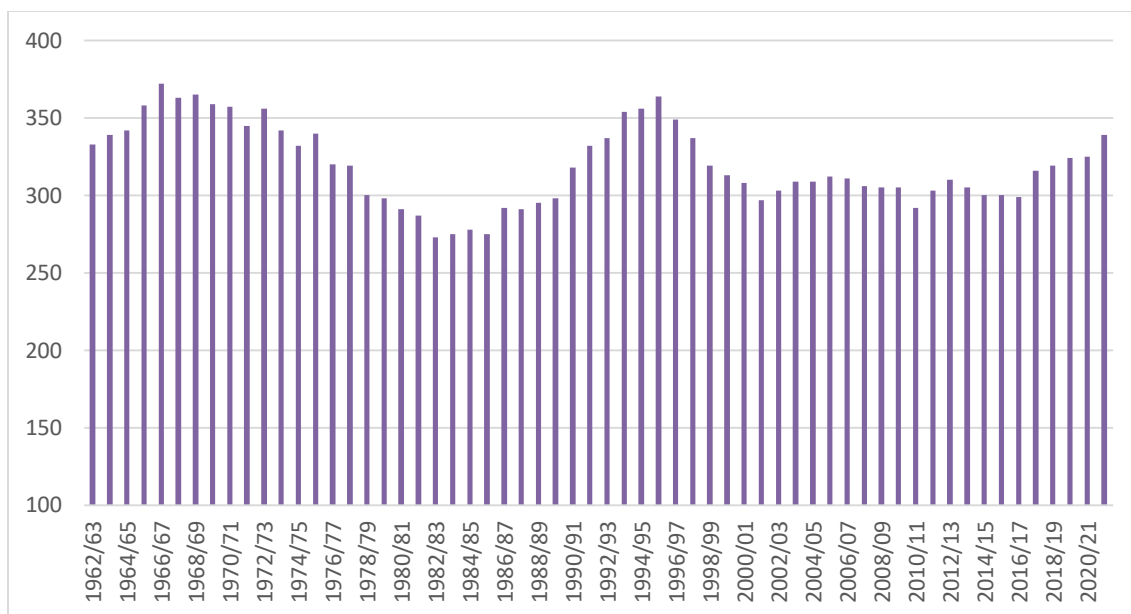
Ansambelska igra (v šol. l. 2009/10 in 1918/19), daljnogledi in planeti (v šol. l. 2008/09), elektronika z robotiko (v šol. l. 2010/11), elektrotehnika z robotiko (od šol. l. 2008/09 do 2011/12), francoščina 1 (v šol. l. 2008/09), filmska vzgoja (v šol. l. 2019/20), gledališki klub (v šol. l. 2005/06 in 2019/20), izbrani šport (v šol. l. 2005/06), izbrani šport košarka (v šol. l. 2007/08), izbrani šport odbojka (od šol. l. 2008/09 do danes), likovno snovanje 1 (v šol. l. 2005/06, 2007/08, 2011/12 in 2019/20), likovno snovanje 2 (v šol. l. 2006/07, 2008/09 in 2018/19), likovno snovanje 3 (v šol. l. 2006/07, 2009/10, 2018/19 in 2019/20), matematična delavnica 7 (v šol. l. 2008/09, 2009/10 in 2011/12), matematična delavnica 8 (v šol. l. 2005/06 in 2009/10), matematična delavnica 9 (v šol. l. 2006/07, 2007/08 in

2010/11), multimedija (od šol. l. 2005/06 do 2009/10, 2011/12, 2018/19 in 2019/20), načini prehranjevanja (v šol. l. 2018/19), nemščina 1 (od šol. l. 2005/06 do 2011/12, od šol. l. 2018/19 do danes), nemščina 2 (v šol. l. 2005/06, 2011/12, od 2018/19 do danes), nemščina 3 (od šol. l. 2005/06 do 2010/11 in od 2018/19 do danes), obdelava gradiv les (od 2006/07 do 2009/10 in 2011/12), organizmi v naravi in umetnem okolju (od šol. l. 2005/06 do 2009/10 in od 2011/12 do 2018/19), računalniška omrežja (od šol. l. 2007/08 do 2011/12 in od 2018/19 do danes), rastline in človek (od šol. l. 2005/06 do 2007/08, 2010/11 in od 2018/19 do danes), raziskovanje organizmov v domači okolici (od šol. l. 2006/07 do danes), retorika (v šol. l. 2005/06 in 2006/07), robotika v tehniki (v šol. l. 2011/12), sodobna priprava hrane (od šol. l. 2011/12 do 2018/19), sonce, luna, zemlja (v šol. l. 2011/12), šolsko novinarstvo (v šol. l. 2005/06), šport za sprostitev (v šol. l. 2011/12 in od 2018/19 do danes), šport za zdravje (v šol. l. 2011/12 in od 2018/19 do danes), turistična vzgoja (od šol. l. 2005/06 do 2019/20), urejanje besedil (v šol. l. 2005/06, 2006/07, 2011/12, 2019/20), verstva in etika 1 (v šol. l. 2005/06), verstva in etika 2 (v šol. l. 2006/07), vzgoja za medije televizija (v šol. l. 2006/07 in 2018/19), vzgoja za medije radio (v šol. l. 2019/20) in življenje človeka na Zemlji (v šol. l. 2010/11).

Neobvezni izbirni predmeti, ki so se izvajali od šol. l. 2014/15, so bili angleščina (1. r.), nemščina (6. r.), računalništvo (4. r., 5. r., 6. r.), šport (4. r., 5. r., 6. r.), tehnika (4. r., 5. r.) in umetnost (4. r., 5. r.).

Od šol. l. 2005/06 do danes je bilo izvajanih 40 obveznih izbirnih predmetov in 6 neobveznih izbirnih predmetov od šol. l. 2014/15

2.4.7 Število učencev

Graf: 1: Število učencev.

S pomočjo tabele št. 1. in grafa št 1. lahko vidimo, da je v šol. l. 1962/63 (ob preselitvi) obiskovalo šolo 333 učencev in je naraščalo do šol. l. 1966/67, ko je šolo obiskovalo 372 učencev. Naslednje šol. l. je upadlo na 363 učencev. V šol. l. 1968/69, ko je šolo obiskovalo 365 učencev, je upadalo do šol. l. 1983/84, ko je obiskovalo šolo 275 učencev, razen majhnih porastov v šol. l. 1972/73 in 1975/76. Od šol. l. 1984/85 je do šol. l. 1989/90 število učencev minimalno naraščalo in upadalo (najmanj 275, največ 298). Od šol. l. 1990/91, ko je šolo obiskovalo 318 učencev, je število naraščalo do šol. l. 1995/96, ko je šolo obiskovalo 364 učencev. Od šol. l. 1996/97 do 2001/02 je število upadalo od 349 do 297 učencev. Od šol. l. 2002/03 do 2005/06 je št. učencev naraščalo od 303 do 312. Od šol. l. 2006/07 do 2010/11 je upadalo od 311 do 292 učencev. Od šol. l. 2011/12 do 2015/16 je število učencev nihalo, in sicer med 300 in 310. Ponovno je naraščalo od šol. l. 2016/17 od 299 do danes, ko jih šolo obiskuje 339. Najmanjše število učencev je bilo v šol. l. 1982/83, in sicer 273, največje v šol. l. 1968/69, ko je bilo 365 učencev.

2.4.8 Število oddelkov

S pomočjo tabele št. 2 vidimo, da je število oddelkov naraščalo od šol. l. 1962/63, ko jih je bilo 10, do 1973/74, ko jih je bilo 16. V šol. l. 1974/75 so uvedli 2 OPB in je še naprej naraščalo do šol. l. 1977/78, ko jih je bilo 18. Od šol. l. 1978/79 je upadlo ali naraslo za 1 oddelk do 2002/03. Od šol. l. 1988/89 so morali starši plačati OPB do uvedbe

devetletke. Z uvedbo le-te se je št. oddelkov povečalo zaradi 3 oddelkov OPB in 1 oddelka jutranjega varstva. Največ jih je bilo v času korone – 25.

2.4.9 Odstotek pozitivnih učencev

Graf: 2: Odstotek pozitivnih učencev.

S pomočjo tabele št. 3 in grafa št. 2 vidimo, da je bilo samo 72,21 % pozitivnih učencev v šol. l. 1963/64 in da so bili vsi učenci pozitivni v šol. l. 1981/82, 2001/02, 2003/04 in 2007/08. Do šol. l. 1967/68 je bilo pozitivno ocenjenih do 90 % učencev, po tem šol. l. vedno nad 90 %. Uspeh učencev se je izboljšal zaradi aktivnejših oblik dela, uvedbe DOP pouka in zaradi uvedbe dodatne strokovne pomoči za učence s primanjkljaji na različnih področjih.

2.5 PEDAGOŠKI DELAVKE IN DELAVCI

Slika 33: Prvi kolektiv v novi osnovni šoli. (6)

S pomočjo ŠK smo poiskali učiteljice, učitelje, svetovalne delavke ter ravnateljice in ravnatelje, ki so bili v teh letih zaposleni na naši šoli. Zapisali smo tudi čas njihove zaposlitve. Od otvoritve šole v šol. l. 1962/63 so službovali na šoli Vera Balažic (do 1974/75), Karel Balažic (do 1973/74), Erika Cverlin (do 1963/64, 1990/91 in 1998/99), Ana Glamočak (do 1986/87), Irena Gradišnik (do 1964/65), Frida Jančič (do 1966/67, nekaj mesecev v. d. ravnateljica), Bogdana Kotnik (do 1965/66 in 1974/75), Stane Krevzelj (do 1965/66 in 1969/70), Avgust Podgoršek, Karla Podvratnik (do 1981/82), Ivanka Prašnikar (do 1981/82) in Cvetka Remše (do 1964/65).

Od šol. l. 1963/64 so poučevali Adi Hofer, Lija (Julijana) Modrijan (do 1999/2000), Veljka Poljanšek (do 1966/67) in Rozalija Smrekar (do 1966/67).

Od šol. l. 1964/65 so poučevale Marija Cigala (do 1989/90, od šol. l. 1982/83 do 1989/90 bila ravnateljica), Nevena Črnko (do 1966/67) in Iva Šinkovec.

Od šol. l. 1965/66 so poučevali Marija Bole (do 1998/99), Irena Emeršič (do 1972/73), Stanka Kopusar (do 1979/80) in Ado Kozovinc (do 1966/67).

Od šol. l. 1966/67 sta poučevala Petar Katič (do 1967/68) in Marta Katič (do 1989/90).

Od šol. l. 1967/68 so poučevali Jožica Dežman, Ljudmila Dolejši (do 1968/69) in Bogdan Povalej. Ravnatelj je postal Franjo Karažinec (do 1973/74).

Od šol. l. 1968/69 so poučevali Vida Bunderl, Vika Čulk, Anton De Costa (do 1969/70), Majda Fuks, Ema Goršek (do 1985/86 in od 1990/91 do 2002/03), Magda Jurak in Erna Karažinec (do 1973/74).

Od šol. l. 1969/70 so poučevali Rajko Burg, Andrej Centrih (do 2003/04, od 1974/75 do 1981/82 bil ravnatelj) Ida Centrih (do 1999/2000), svet. delavka Nevenka Hofer (do 1990/91, ko je postala ravnateljica (do 2000/01)) in Slavica Pečnik (do 2004/05).

V šol. l. 1970/71 sta poučevala Albina Ramuta in Božo Srdič.

Od šol. l. 1971/72 so poučevali Emil Carli, Milena Carli (do 1973/74) in Marija Marinšek.

Od šol. l. 1972/73 so poučevali Slavko Kokot, Rudi Jerič, Ignac Zebec (do 1976/77) in Katica Zebec (do 1976/77).

V šol. l. 1973/74 je poučeval Bojan Prašnikar.

Od šol. l. 1974/75 so poučevali Anton Križ (do 1980/81), Danica Križ (do 1990/91), Marija Napotnik (do 1975/76), Igor Nerat, Zofija Punčuh (do 1997/98), Dragica Perovec Stojko (do 2007/08), Drago Šabac (do 1978/79) in Zdenka Verzelak (do 2009/10).

Od šol. l. 1975/76 je poučevala Darinka Parfant (do 1978/79).

Od šol. l. 1976/77 je poučevala Vida Mohor (do 2011/12).

Od šol. l. 1977/78 sta poučevali Sonja Fürst-Al-Mawed (do 2001/02) in Andreja Perovec (do 2016/17).

V šol. l. 1979/80 je poučevala Manica Flis.

Od šol. l. 1981/82 sta poučevala Lidija Novak (do 2020/21) in Roman Frangeš (do 1987/88).

Od šol. l. 1982/83 sta poučevala Irena Gorogranc (do 1992/93) in Andrej Stefanovič.

V šol. l. 1984/85 sta poučevali Ljudmila Bajrič in Brigita Govedič.

Od šol. l. 1985/86 so poučevale Anka Verdnik (do 2004/05), Marija Omladič Novinšek (do danes) in Jožica Tostovršnik.

Od šol. l. 1986/87 je poučevala Damjana Paulič (do danes).

Od šol. l. 1987/88 je poučevala Metka Krevzel (do 2020/21).

Od šol. l. 1988/89 so poučevali Julita Jamnikar, Metka Jordan in Alojzij Omladič (do 2018/2019).

Od šol. l. 1989/90 je poučevala Andreja Modrijan (do 1990/91).

Od šol. l. 1991/92 so poučevale Duška Lah, Damjana Modrijan (do danes), svet. delavka Irena Sobočan (do 2019/20).

Od šol. l. 1992/93 je bila svet. delavka Mihaela Razboršek (do 1995/96), poučeval je Iztok Vrščaj (do 1993/94).

Od šol. l. 1993/94 je poučevala Tanja Kolšek (do danes).

Od šol. l. 1995/96 so poučevali Igor Fenko (do 1996/97), Beti Lipnik (do 1997/98), Antonija Reberšek (do danes) in Matjaž Železnik.

Od šol. l. 1998/99 je poučevala Ana Matjaž (do 2003/04).

Od šol. l. 1999/2000 sta poučevali Lidija Napotnik in Barbara Trebižan (do 2006/07).

Od šol. l. 2000/01 so poučevale Mojca Ažman, Jolanda Melanšek, Sandra Omladič (do 2019/20), Polona Pečnik (do danes) in Marija Vodovnik (do danes).

Od šol. l. 2001/02 je bil ravnatelj Bojan Juras (do danes), poučevali sta Irena Rudnik (do 2003/04) in Petra Vnuk (do danes).

Od šol. l. 2002/03 sta poučevala Miran Aplinc (do 2008/09) in Mihaela Vodopivec (do danes).

Od šol. l. 2003/04 so poučevale Vesna Golob (do 2007/08), Mojca Ažman Juras (do danes), Tina Lončarič (do danes), Martina Petelinjek, Irena Rudnik (do 2008/09), Lea Stiplovšek (do 2019/20) in Jerneja Žagar.

Od šol. l. 2004/5 so poučevale Mojca Bursič, Tanja Dobravc, Monika Pinter (do 2010/11) in Ajda Stupar (do 2014/15).

Od šol. l. 2005/6 so poučevali Maja Drozg (do 2009/10), Boštjan Ketiš (do 2020/21) in Monika Špegel (do 2006/07).

Od šol. l. 2006/07 so poučevale Saša Korelič, Monika Lojen, Blanka Slemenšek (do danes) in Andreja Škruba (do danes).

Od šol. l. 2007/08 so poučevali Suzana Daničič (do danes), Robert Dimec (do 2009/10), svet. delavka Urška Golčman, Nina Lorber in Jurij Prodnik (do 2008/09),

Od šol. l. 2008/09 so poučevale Katja Dvornik, Špelca Kasesnik in Sanja Milenković.

Od šol. l. 2009/10 so poučevali Zoran Habet (do danes), Darja Kugonič (do danes), Mateja Podrzavnik in Jerneja Žagar (do danes).

Od šol. l. 2010/11 je poučevala Maša Uranjek (do 2011/12).

Od šol. l. 2011/12 so poučevali Tadej Braček, Bojana Cestnik, Katarina Čokl (do danes), Tomaž Javornik, Jernej Kokošinc (do 2012/13) Darko Rotovnik (do 2013/14) in Irena Rudnik (do 2017/18).

Od šol. l. 2012/13 so poučevali Michel Mohor, Tjaša Podvratnik, Suzana Zabukovnik (do danes) in Anja Zajamšek.

Od šol. l. 2013/14 sta poučevali Mateja Hostnik (do 2016/17) in Anja Zajamšek (do 2014/15).

Od šol. l. 2014/15 sta poučevali Blanka Rotovnik (do danes) in Sara Janže (do danes).

V šol. l. 2016/17 so poučevale Metka Arnšek, Anja Molnar in Barbara Zupan.

Od šol. l. 2017/18 sta poučevali Anja Molnar (do 2020/21) in Anja Zajamšek (do danes).

Od šol. l. 2018/19 so poučevali Tamara Casar, Kristina Jazbinšek Vovk (do danes), Andrej Novak (do danes), Katja Rojnik (do danes) in Blažka Žibret (do danes).

Od šol. l. 2019/20 so na šoli poučevali Darinka Bizjak (do danes), Tanja Grčar, svet. delavka Nikolina Ignjatić (do danes), Nataša Kos Vranešević (do danes), Zvonko Kramaršek, Matej Ocvirk, in Barbara Zupan.

Od šol. l. 2020/21 so poučevali Matej Jug (do danes), Natalija Novak, Janja Kamenik in Mateja Novak (do danes).

V šol. l. 2021/22 so na šoli poučevale Mateja Drev Sem, Janja Kamenik in Katja Pogorelc.

Slika 34: Kolektiv po prireditvi 26. 10. 2022 (foto: L. Rojnik).

3 MATERIALI IN METODE

3.1 OPIS DELA

Leta 2008 sta mladi raziskovalki Janja Kamenik in Monika Podvratnik izdelali RN z naslovom Spomladi 2009 175 let šole v Šmartnem ob Paki. V njej sta opisali šolstvo v naši občini do leta 2008. Ker je od takrat minilo 14 let, zlasti pa zaradi dejstva, da je 2. septembra 2022 novo postavljeno poslopje praznovalo 60 let, pa tudi zaradi dejstva, da se od takrat šola imenuje po bratih Letonja, smo se odločili, da izdelamo novo RN. Prebrali smo izdelano RN, vse ŠK in PK potem pa sestavili anketo, s katero smo spoznali razlike med staro in novo šolo, kot so jih videli učenci konec 50. in v začetku 60. let prejšnjega stoletja. Sedanji učenci so povedali, kaj jim je na šoli všeč in kaj pogrešajo. Zaradi naše in ravnateljve pobude smo imeli dan odprtih vrat šole 26. 10. 2022, na katerem so vsi učenci spoznali šolstvo v 60-tih letih v Šmartnem ob Paki.

3.2 METODE DELA

Z metodo zbiranja zgodovinskih podatkov smo pridobili podatke, s katerimi smo predstavili življenje in delo v šoli v zadnjih 60-ih letih. S pomočjo anketiranja in intervjujev smo opisali razlike med staro in novo šolo, medtem ko smo s pomočjo računalniških programov rezultate grafično prikazali in dodali slike.

4 REZULTATI

4.1 ANALIZA ANKETE O RAZLIKAH MED STARO IN NOVO ŠOLO KONEC 50. IN V ZAČETKU 60. LET

Sestavili smo vprašalnik, s pomočjo katerega smo intervjuvali Marjano Rudnik, ki je bila »sokriva« za začetek gradnje nove stavbe. Za opis življenja na šoli smo poprosili učiteljice, ki so bile nekoč učenke te šole. Sestavili smo anketo, ki smo jo razdelili 100 učencem šole ter jih prosili, da jo z njihovo pomočjo izpolnijo njihovi sorodniki in znanci, ki so obiskovali OŠ v Šmartnem ob Paki in so starejši od 65 let. Opozorili smo jih, da izpolnijo anketo samo enkrat. Vrnili so 74 rešenih anket, kar je 74 % S pomočjo tabel od št. 4 do 55 smo zapisali odgovore.

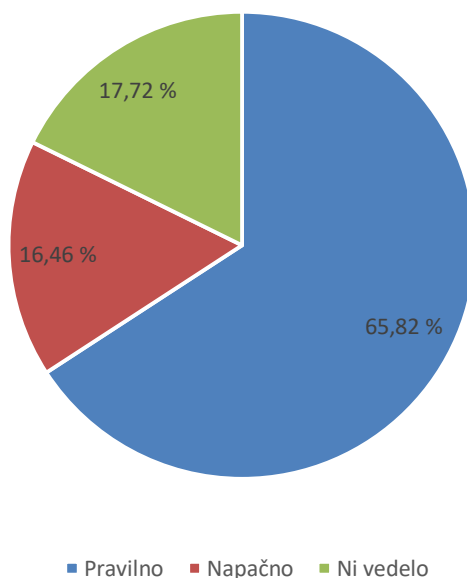
Na prvo vprašanje smo prejeli 90 odgovorov, 47 za staro in 43 za novo šolo. 62,86 % vprašanih je odgovorilo, da je **pouk potekal dopoldan in popoldan**, 20 %, da je bil samo dopoldan. Skoraj polovica vprašanih (46,51 %) je obiskovala pouk v novi šoli še v dveh izmenah, 32,56 % jih je pouk obiskovalo dopoldan.

Zanimalo nas je **število učilnic v posamezni zgradbi**. S pomočjo ankete smo ugotovili, da več kot polovica vprašanih (57,45 %) tega ni vedelo, 29,79 % anketiranih je odgovorilo, da sta bili v stari šoli dve učilnici, 4,26 % da so bile štiri učilnice, 8,51 % da so bile 3 učilnice. Dva anketiranca sta dodala, da je bil v stari šoli en majhen kabinet. Kar 74,42 % anketiranih ni vedelo, koliko učilnic je bilo v novi šoli, enak odstotek (6,89 %) jih je menilo, da jih je bilo osem, devet in dvanajst, 6,98 %, da je bilo deset. Presenetilo nas je, da veliko anketiranih ni vedelo števila učilnic. Menimo, da so pozabili ali jim to ni bilo pomembno, saj so jim bili bolj pomembni ostali pogoji oz. načini dela.

Da so se s preselitvijo spremenila pravila, je odgovorilo 51,19 %, 17,86 %, da se niso spremenila. Menimo, da se pravila v šoli spreminjajo stalno, saj se spreminjajo tudi pogoji in zakonodaja.

Ali ste imeli malico v šoli je enak odstotek (39,58 %) anketiranih za staro šolo odgovoril z da in z ne. Da so v novi šoli imeli malico, jih je odgovorilo 47,06 %.

64,44 % anketiranih je odgovorilo, da se v stari šoli niso **grel s centralno kurjavo**, 85 % anketiranih je odgovorilo, da so se v novi šoli greli s centralno napeljavo.

Graf: 3: Poznavanje imena šole.

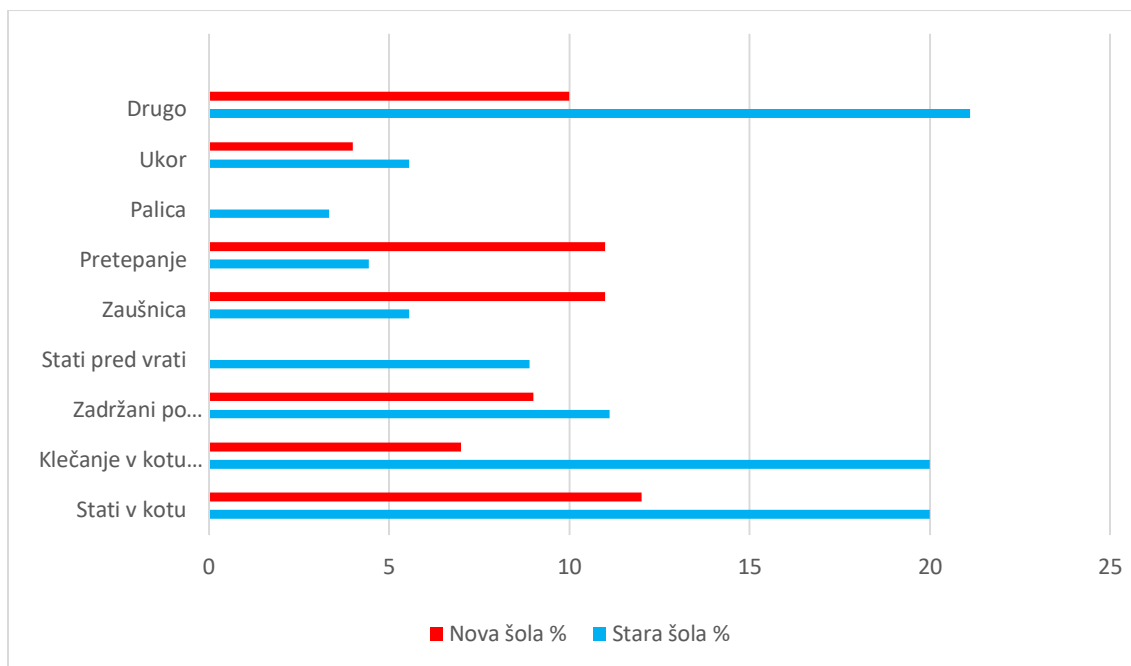
Poznavanje imena šole smo preverili tako, da smo jih vprašali po imenu šole. Ker so nekateri napisali imena obeh šol, je bilo vseh odgovorov na to vprašanje 79. S pomočjo grafa št. 3 vidimo, da je 65,82 % jih je pravilno poimenovalo šolo, 34,18 % ni vedelo imena šole.

Na vprašanje **na kaj oz. v kaj ste pisali** jih je 70,97 % za staro šolo odgovorilo, da na tablo, samo 9,68 % na tablice. V novi šoli je kar 80,65 % vprašanih odgovorilo, da so pisali v zvezke, 19,35 % jih ni vedelo.

Da so jim učbenike kupili starši, je odgovorilo 53,06 % učencev, ki so obiskovali staro šolo, 32,65 % jih niso kupili. Tistim, ki so obiskovali novo šolo je 44,19 % staršev kupilo učbenike, 30,23 % anketiranim starši niso kupili učbenike. Zadnjim generacijam učencev stare šole in prvim generacijam nove šole so starši več kot polovici kupili učbenike, danes jih dobimo iz šolskega učbeniškega sklada zastonj.

Zanimalo nas je **katera sta bila glavna pripomočka učiteljev**. S pomočjo ankete smo ugotovili, da so bili glavni pripomočki v stari šoli tabla (25,53 %) enak odstotek je napisalo učbenik in kreda (22,34 %), 6,38 % ravnilo ter 23,40 % drugo (atlas, goba, globus, očala, palica, peresnik, zemljevid, zvonec). V novi šoli je 15,09 % napisalo, da je bil glavni pripomoček učiteljev kotomer, 14,55 % tabla, 13,21 % kreda, enak odstotek (11,32 %) projektor in ravnilo, enak odstotek (8,49 %) episkop in knjige, 17,92 % pa jih

je navedlo drugo (grafoskop, magnetofon, diaprojektor, zemljevid, meter, dnevnik, globus, redovalnica, atlas, in goba).

Graf: 4: Odstotek najpogostejših kazni.

Na grafu št. 4 vidimo, da sta bili **dve najpogostejši kazni** v stari šoli, po mnenju anketiranih, stati v kotu in klečanje v kotu na koruzi (21,69 %), 12,05 % jih je odgovorilo zadržanje po pouku, 9,64 % stati pred vrati učilnice, 34,94 % drugo (vlečenje za ušesa, za lase, ukor, opomin, klofuta, čiščenje klopi, udarjanje s palico po prstih, s šibo, z ravnilom). V novi šoli so bile, po mnenju anketiranih, najpogostejši kazni stati v kotu (12 %), enak odstotek (11 %), zaušnica in pretepanje, temu sledijo udarjanje z ravnilom po prstih (10 %), 9 % zadržanje po pouku. 48 % jih je napisalo drugo (roke na hrbet, opomin, klečanje v kotu, ukor, stati pred tablo, stati za mizo, udarci, lasanje, vlečenje za »sladke«, dodatna naloga, vlečenje za ušesa in klečanje). Iz odgovorov anketiranih vidimo, da so učitelji načine kaznovanja v stari šoli ohranili tudi v novi šolski stavbi.

Glede **šolske knjižnice** je 46,15 % anketiranih odgovorilo, da je ni bilo v stari šoli, in 2,56 %, da je bila. 61,11 % anketiranih je odgovorilo, da je v novi šoli bila knjižnica, 13,89 %, da je ni bilo.

35,29 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli ni bilo **mlečne kuhinje**. 52,94 % anketiranih je odgovorilo, da je bila mlečna kuhinja v novi stavbi.

Na vprašanje **Ali so lahko v šoli dobili kosilo** je 60,71 % anketiranih odgovorilo, da v stari šoli ne. 43,18 % vprašanih pa je povedalo, da so ga lahko dobili v novi šoli.

22,22 % anketiranih je odgovorilo, da je stara šola **imela šolski vrt**, na katerem so gojili zelenjavo, 58,33 %, da ga ni imela. 54,84 % anketiranih je odgovorilo, da ga je nova stavba imela. Dopisali so, da so na njem gojili zelenjavo, krompir, jušno zelenjavo, vrtnine, solato, ribez, kumare, cvetje, sadje, jagode.

63,33 % anketiranih se v stari šoli ni **preobulo**, ker niso imeli omaric, v novi šolski stavbi se je 60 % anketiranih preobulo.

68,18 % anketiranih je odgovorilo, da **garderobnih omaric** v stari šoli ni bilo, 82,86 % anketiranih je odgovorilo, da so v novi šoli bile.

73,08 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli ni bilo **hišnika**, 54,84 % anketiranih je odgovorilo, da je v novi stavbi bil.

61,54 % anketiranih je menilo, da v stari šoli ni bilo **čistilke**, 11,54 %, da je bila ena čistilka. 60 % anketiranih je odgovorilo, da so bile čistilke v novi šoli.

Zanimalo nas je, **kdaj je bil začetek in kdaj konec pouka**. V stari šoli je potekal dopoldanski pouk od 8.00 do 13.00, popoldanski od 13.00 do 18.00, prav tako tudi v novi šolski stavbi (odvisno od tega, koliko ur pouka so imeli).

Tako v stari kot novi šoli je **pouk** za anketirane potekal tudi **ob sobotah**.

Čas in trajanje zimskih počitnic je bil za vse anketirane januarja ali februarja 14 dni.

Večina anketiranih je menila, da v stari šoli ni bilo **dežurnih učiteljev**, v novi pa so bili.

Prav tako je večina anketiranih menila, da v stari šoli ni bilo **dežurnih učencev**, v novi so bili.

Večina vprašanih je odgovorila, da v stari šoli ni bilo **tople vode**, medtem ko je v novi bila.

Zanimalo nas je, **koliko učencev je bilo hkrati v učilnici**. Anketirani so odgovorili zelo različno, in sicer od 30 do 40, od 20 do 30, od 30 do 35, od 15 do 20, več kot 30, od 40 do 50, od 25 do 30, več kot 40. V novi šolski zgradbi je prav tako hkrati število učencev v učilnici zelo različno, in sicer od 20 do 30, od 25 do 30, od 30 do 40, od 20 do 25, od 15 do 20, okoli 30, od 15 do 30, okoli 25 in celo nad 40.

V stari šoli **učitelji**, po mnenju anketiranih, niso imeli **zbornice**, v novi šoli pa so jo imeli. Tudi s pomočjo ankete smo izvedeli, da so se tako v stari in novi šoli starejši **učenci** med poukom **selili**, mlajši ne.

Presenetil nas je odgovor o **organizaciji šole v naravi**. Kar 46,15 % anketiranih je odgovorilo, da so bile v stari šoli organizirane, 41,03 %, da ne. 60 % anketiranih je

odgovorilo, da so bile v novi šoli organizirane šole v naravi, 26,67 %, da ne. Anketirani so dopisali, da je bilo pozimi smučanje.

Kar 73,81 % anketiranih je odgovorilo, da večina učencev v stari šoli ni imela **novih torb**. Enak odstotek (47,83 %) anketiranih je odgovorilo, da v novi šoli večina ni imela novih torb ali pa tega niso vedeli, samo 4,35 % jih je odgovorilo, da je imela večina nove torbe. Menimo, da se z izgradnjo novega šolskega prostora finančno stanje staršev ni spremenilo, zato je imela večina stare torbe.

Kar 57,5 % anketiranih je odgovorilo, da so v stari šoli imeli **športne dni**, 27,5 %, da jih niso imeli. 61,76 % anketiranih je menilo, da so v novi šoli imeli športne dni, 17,65 %, da jih niso imeli.

76,92 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso bili organizirani **tehniški dnevi**, v novi šolski stavbi pa so bili organizirani nekaj let po izgradnji, zato je z da odgovorila polovica anketiranih.

71,43 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso **imeli ekskurzij**, 14,29 %, da so jih imeli samo v 8. razredu. 62,69 % anketiranih je odgovorilo, da so imeli ekskurzije v novi šoli.

21,43 % anketiranih je odgovorilo, da je bila stara **šola zaprta** zaradi previsokega snega, prav tako je bila nova šola zaprta tudi zaradi visokega snega in mraza (38,71 %).

62,5 % vprašanih je odgovorilo, da so imeli **proslave** v stari šoli, 66,67 % anketiranih, da so jih imeli v novi šolski zgradbi in kulturnem domu.

78,13 % anketiranih je odgovorilo, da niso **imeli telovadnice** v stari šoli (zapisali so še, da so jo imeli v stari dvorani ali kulturnem domu). 67,65 % anketiranih je odgovorilo, da so v novi stavbi imeli telovadnico.

44,44 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli ni bilo **krožkov**, 26,67 %, da so bili športni in tehnični. 54,29 % anketiranih je odgovorilo, da so v novi zgradbi bili krožki.

75 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso imeli **športnega igrišča**, 81,82 % anketiranih je odgovorilo, da je bilo zraven nove stavbe tudi športno igrišče.

64,71 % anketiranih se je v stari šoli **udeležilo tekmovanja**, 60 % se ga je udeležilo v novi stavbi. Presenetilo nas je, da se je v stari šoli udeležilo tekmovanja več anketiranih kot v novi.

Zanimalo nas je, katerega tekmovanja so se udeležili. V stari šoli so se udeleževali športnih tekmovanj (atletika, tek, kros, smučanje, alpsko smučanje, smučarski skoki,

nogomet, streljanje) in šahovskega tekmovanja. V novi šolski zgradbi pa poleg športnih (alpsko smučanje, atletika, smučarski skoki, tek, nogomet, rokomet, košarka, tek, kros, streljanje) in šahovskih tudi tekmovanj iz znanja (VŠ, MAT, SLO, nemščine, o znanju iz Šaleške doline, preteklosti).

Ker je bil začetnik taborništvu v kraju učitelj Drago Šabac, ki je služboval s presledkom tako v stari kot novi šoli, nas je zanimalo **obiskovanje tabornikov**. V stari šoli je k tabornikom hodilo 46,15 % anketiranih, v novi 44,44 %.

58,62 % anketiranih je odgovorilo, da pri stari šoli ni bilo **sadovnjaka**, da je bil pri novi šoli je odgovorilo 63,33 % anketiranih. Dopisali so, da so v njem rasle jablane, hruške in slive.

72,22 % anketiranih je bilo v stari šoli **sprejetih v PO**, v novi šolski zgradbi 78,13 %.

Nihče od anketiranih se ni **vozil v šolo z avtobusom**.

S kolesom se je v staro šolo vozilo 13,64 % anketiranih, v novo šolo 25 %. Do šol. l. 1974/75 je bila tudi podružnična šola v Skornem, zato se ti učenci niso vozili v šolo.

V stari šoli ni bilo organizirane male šole, v novi šoli jih je za njo vedelo 32,56 % anketiranih.

80,65 % anketiranih jih v stari šoli ni nosilo **uniforme**, v novi šoli jih ni nosilo 80 % vprašanih. Nekaj jih je pripisalo, da so bile črne in modre halje.

54,29 % anketiranih je odgovorilo, da so bile v stari šoli **stare klopi**, prav tako je odgovorilo 40,54 % vprašanih za novo šolo. Da so bile v novi šoli nove klopi je odgovorilo 40,54 %.

85,29 % anketiranih je odgovorilo, da so bili v stari šoli stari **stoli** (nekaj jih je dopisalo, da so se stoli držali miz), 41,67 % anketiranih pa, da so bili v novi šoli novi stoli.

Anketirani so odgovorili, da so v stari šoli z ročnim **zvonce** naznanjali začetek in konec ure ter dopisali, da je z njim starejši učenec iz Fridrichove hiše. V novi šoli je oznanjal začetek in konec pouka električni zvonec.

Na vprašanje **kateri tuji jezik ste se učili**, so obojni anketirani v obeh zapisali, da nemški in srbohrvaški jezik.

Tako v stari (53,85 %) kot novi (56,76 %) šoli niso anketirani obiskovali **pevskega zbora**. Tudi šolske knjižnice v stari šoli večina anketiranih ni obiskovala, (pripisali so, da je ni bilo), v novi šoli je knjižnico obiskovalo 56,41 % anketiranih, ostali ne, ker so dopisali, da je še ni bilo.

Tudi **Kajuhove bralne značke** niso imeli v stari šoli, v novi šoli jih je tekmovalo 38,71 % anketiranih, ostali ne, ker je še ni bilo.

Da so imeli **domače branje** v stari šoli, je odgovorilo 43,59 % anketiranih, da so ga imeli v novi šoli je odgovorilo 73,08 %.

Vsi anketirani so odgovorili, da v stari šoli **med poukom učitelji** niso **uporabljali radia in TV**, 48,94 % je odgovorilo, da so v novi šoli uporabljali radio.

84,38 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso bila **napovedana spraševanja**, prav tako jih je odgovorilo 51,22 % anketiranih za novo šolo.

Iz tabele 53 preberemo, da je 75 % vprašanih odgovorilo, da so imeli **5-minutni odmor** v stari šoli in 71,88 %, da so ga imeli v novi šoli.

Dolžina odmora za malico je bila različna. 35,29 % anketiranih je napisalo, da je trajal v stari šoli 10 min, 23,52 %, da je trajal 15 min, 21,57 %, da je trajal 20 minut. 22,22 % anketiranih ni vedelo dolžine odmora za malico v novi šoli, 25 % je odgovorilo, da je trajal 20 min, 19,44 %, da je trajal 30 min, enak odstotek (16,67 %) da je trajal 10 in 15 min.

69,44 % anketiranih je zapisalo, da v stari šoli niso **izdajali šolskega glasila**. 50 % anketiranih je zapisalo, da v novi šoli niso izdajali glasila, 19,05 % anketiranih pa je zapisalo, da so ga.

Da v stari šoli niso imeli **zdravniških pregledov** je odgovorilo 46,88 % anketiranih, 34,38 % jih je odgovorilo, da so jih imeli. 55,88 % anketiranih je odgovorilo, da so v novi šoli imeli zdravniški pregled, 14,71 %, da ga niso imeli.

Ali so bili v času šolanja proti čemu cepljeni je za staro šolo kar 91 % vprašanih napisalo, da so bili (največ proti ošpicam, manj proti oslovskega kašlju, vodenim in črnim kozam, otroški paralizi, tetanusu, otroškim boleznim, davici, tuberkulozi in mumpsu). V novi šoli je bilo cepljenih 80,25 % anketiranih (največ proti ošpicam, manj proti črnim kozam, oslovskega kašlju, rdečkam, otroškim boleznim, mumpsu in gripi).

62,5 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso imeli **zobozdravstvenega pregleda**, da so ga v novi šoli imeli, jih je napisalo 46,88 % anketiranih.

66,67 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso imeli **učilnice za tehniko**, da so jo imeli v novi šoli, je odgovorilo 60 % anketiranih.

71,43 % anketiranih je odgovorilo, da v stari šoli niso imeli **foto temnice**, 60 % anketiranih je odgovorilo, da je bila v novi šoli.

Na vprašanje **Česa ne želite nobenemu šolarju, pa se je v času vašega šolanja zgodilo**, so anketirani zapisali:

- »Fizične kazni.« (13 zapisov)
- »Privilegij posameznih učencev pri določenih učiteljih.« (9 zapisov).
- »Neprimerna disciplina v razredu.« (7 zapisov)
- »Motilo me je nepravilno ocenjevanje pri nekaterih predmetih nekaterih učencev.« (3 zapisi)

Posamezniki pa so zapisali še:

- »Da bi peš hodil 5 km v šolo v velikem snegu.«
- »Da bi se kdo ponesrečil.«
- »Bile so neustrezne higienske razmere, ni bilo tekoče vode, en umivalnik za vse učence.«
- »Neuspeha.«
- »Mobinga.«
- »Krivice.«
- »Na šolanje v OŠ imam zelo lepe spomine.«

Pri vprašanju **Česa se iz šolskih klopi najraje spomnite?** So zapisali:

- »Druženja s sošolci.« (48 zapisov)
- »Prijaznih učiteljic.« (27 zapisov)
- »Izletov.« (25 zapisov)
- »Druženje na poti v in iz šole.« (24 zapisov)
- »Lovljenja med odmori pred šolo.« (13 zapisov)
- »Telovadbe.« (15 zapisov)
- »Valete.« (12 zapisov)
- »Konca pouka.« (11 zapisov)
- »Učiteljev.« (9 zapisov)
- »Klepetanja med poukom.« (7 zapisov)
- »Tovarištva.« (5 zapisov)
- »Nagajanja pred in po pouku.« (4 zapisi)
- »Igranja pred in po pouku.« (4 zapisi)
- »Rokometa.« (4 zapisi)
- »Malice in športa.« (4 zapisi)

- »Dolгих sprehodov do telovadnice.« (4 zapisi)

- »Uspešnih pedagoških ur.« (4 zapisi)

- »Bele kave in paštete.« (4 zapisi)

Posamezniki pa so še dodali:

- »Ristanca.«

- »Končnega izleta v 4. r, ko smo šli peš na Smrekovec.«

- »Sošolcev in srečanj z njimi.«

- »Ko smo lovili miši in jih metali v Pako.«

- »Igrivosti.«

- »Najraje se spominjam 8. razreda, ker je pouk potekal v novi šoli. V tem razredu smo postali člani MO, v okviru katere smo imeli plesne vaje.«

Kot odgovor na vprašanje **Na kateri vaš izdelek iz OŠ ste najbolj ponosni?** so zapisali:

- » Spis.« (6 zapisov)

- »Ptičja hišica.« (4 zapisi)

- »Električni zvonec na baterije.« (3 zapisi)

- »Riba iz žic.« (3 zapisi)

- »Vezen izdelek.« (2 zapisa)

- »Maketo reaktivnega letala.« (2 zapisa)

- »Leseno kolo.« (2 zapisa)

- »Prispevek v Cicibanu, ki je bil objavljen in nagrajen.« (2 zapisa)

- »Model jadrnice.« (2 zapisa)

- »Podstavek za knjige (izrezljan z motivom vinske trte).«

- »Turistični zemljevid Evrope.«

- »Nočno lučko.«

- »Spise, ki so bili na republiškem razpisu nagrajeni.«

- »Zlato Cankarjevo priznanje.«

- »Čoln.«

- »Tehnica pri tehničnem pouku.«

- »Lepljenko Grozna peč.«

- »Ogrlice iz koruze in fižola.«

Na vprašanje **Kateri učitelj je pustil v Vas najlepše sledi? Zakaj?** so anketirani zapisali:

- »Zorko Kotnik, učitelj in ravnatelj v stari šoli.« (19 zapisov)
- »Učiteljica Frida Jančič (MAT), je bila stroga in poštena, pravično ocenjevala.« (18 zapisov)
- »Drago Šabac, ker nas je spodbujal pri športu, tabornikih in pri pouku.« (15 zapisov)
- »Učiteljice slovenščine, ki so bile dosledne in so nas veliko naučile.« (15 zapisov)
- »Danica, Bogdana Kotnik, ki je bila stroga in poštena pri ocenjevanju.« (14 zapisov)
- »Ivanka Prašnikar, ki je bila dosledna in nam je bila kot mama.« (9 zapisov)
- »Učiteljice slovenščine in matematike, ki so nam posredovale znanje, tako da smo bili pri slovenščini in matematiki v srednji šoli dijaki z najboljšim predznanjem pri teh dveh predmetih.« (7 zapisov)
- »Razrednik.« (7 zapisov)
- »Pravične učiteljice matematike.« (7 zapisov)
- »Ida Centrih, je bila dosledna in je najbolj pravično ocenjevala.« (7 zapisov)
- »Vera Balažic, ker je bila zahtevna in dosledna.« (6 zapisov)
- »Učitelja zgodovine, ker sta nas naučila razmišljati s svojo glavo.« (6 zapisov)
- »Lija Modrijan, ker je bila prijazna.« (5 zapisov)
- »Karla Podvratnik, ker je pošteno ocenjevala.« (5 zapisov)
- »Marija Cigala.« (4 zapisi)
- »Ana Glamočak, ker me je včasih objela in potolažila.« (3 zapisi)
- »Karel Balažic, naučil nas je razmišljati s svojo glavo.« (3 zapisi)
- »Prijazne učiteljice.« (3 zapisi)

Ali se vam je zgodila kakšna anekdota, ki bi jo delili?

- »G. Balažic mi je vedno govoril, da bom učiteljica, zato sem lahko pri njegovih urah večkrat učila. Res sem postala učiteljica in svoje delo zelo rada opravljala.«
- »Imeli smo nepozaben izlet, na katerem smo prespali na seniku, ker je koča pogorela.«
- »Ker smo imeli doma kmetijo, sem nosila vsak dan mleko učiteljem, ki so ga pri nas kupovali. Enkrat sem nesla jajčka in ker jih nisem imela v škatli, ampak zavite v časopis v torbi, so se mi razbila in nastal je »ajeršpajz«.«

- »Ker nas je motilo, da so nekateri učenci nepravilno ocenjeni, smo z velikimi črkami na tablo napisali NEPRAVIČNO OCENJEVANJE PRI ... Učitelji so želeli odkriti, kdo je bil pobudnik, a smo bili solidarni in vsi molčali, ker je bilo to res.«

Na koncu ankete so dodali še:

- »Rada sem obiskovala šolo.«

- »V OŠ mi je bilo zelo lepo.«

- »Otroci revežev so bili večkrat zapostavljeni s strani učiteljev.«

- »S sošolci smo se imeli lepo, pa čeprav smo živeli v skromnih razmerah. Še danes se dobimo na srečanjih ob okroglih obletnicah.«

- »Nepozaben je bil končni izlet.«

- »Veliko smo se naučili, kar nam je koristilo pri nadaljnjem šolanju.«

- »Želim, da bi danes otroci imeli več kot mi.«

- »Vedno se bom spominjala prizadevnih učencev in razumevajočih staršev.«

Veliko nam je zaželelo uspešno izdelavo raziskovalne naloge.

Ker smo želeli vključiti tudi učence, ki obiskujejo šolo, smo jim v mesecu juniju 2022 povedali, da bo prvotni del nove šolske zgradbe praznoval jeseni 60 let in jim postavili vprašanje, na katerega so odgovorili ustno. Njihove odgovore smo predstavili po šolskem radiu 2. 9. 2022, ko je šola praznovala rojstni dan.

4.2 POVEDALI SO NAM

4.2.1 Učence prve triade imajo v šoli najraje

Prvošolci so povedali, da imajo najraje: igre v OPB (7 odg.), igre na otroškem igrišču (7 odg.), matematiko (6 odg.), igre s sošolci (5 odg.), igre na nogometnem igrišču (4 odg.), igre v telovadnici (4 odg.), učenje (4 odg.), angleščino (3 odg.), poslušanje pravljic (3 odg.), predstavitev držav EU v OPB (3 odg.), risanje v OPB (3 odg.), gledanje risank (1 odg.), izdelavo pokrajine iz slanega testa (1 odg.), likovni krožek (1 odg.), likovno umetnost (1 odg.), plavalni tečaj (1 odg.), plesne (1 odg.), pohode (1 odg.), pospravljanje učilnice (1 odg.), pouk (1 odg.), prijatelje (1 odg.), rokomet (1 odg.), slovenščino (1 odg.), šport (1 odg.) in učiteljico Anjo (1 odg.).

Drugošolci so povedali, da imajo najraje: nogomet (10 odg.), OPB (4 odg.), prijazne učiteljice (3 odg.), igre z žogo (4 odg.), badminton (1 odg.), druženje s prijatelji (1 odg.),

gibanje (1 odg.), košarko (1 odg.), likovno ustvarjanje (1 odg.), matematiko (1 odg.), petje (1 odg.), ples (1 odg.), roket (1 odg.), učenje (1 odg.), učitelje in učiteljice (1 odg.).

Tretješolci so povedali, da imajo najraje: druženje s prijatelji (16 odg.), pridobivanje znanja (12 odg.), šport (6 odg.), šah (6 odg.), družabne igre (3 odg.), nogomet (3 odg.), prijatelje (3 odg.), likovno ustvarjanje (2 odg.), lepo šolo (1 odg.), igro Kekec (1 odg.), odmore (1 odg.), učitelje (1 odg.) in učiteljico (1 odg.).

4.2.2 Učenci druge triade v šoli najbolj pogrešajo

Četrtošolci so povedali, da pogrešajo: pumptrack (6 odg.), bazen (4 odg.), več ur športa (3 odg.), več nogometa (3 odg.), prijatelje (3 odg.), več prijaznosti (3 odg.), učilnico za glasbo (3 odg.), aktivni odmor (2 odg.), več risanja (1 odg.), prejšnjega kuharja (1), manj pouka (1 odg.), sošolca Gašperja Martina (1 odg.), poučevanje strpnosti (1 odg.), plezalno steno (1 odg.), učiteljico Anjo Zajamšek (1 odg.), večje vozilo za prevoz v šolo (1 odg.), ure odbojke (1 odg.), boljše prijatelje (1 odg.), več družabnih iger (1 odg.), več likovne umetnosti (1 odg.), več druženja s prijatelji (1 odg.), vesele in prijazne učitelje (1 odg.), teraso pred učilnico (1 odg.), otroško igrišče za OPB (1 odg.), več zanimivih predmetov (1 odg.), gospodinjsko učilnico (1 odg.)

Petošolci so povedali, da najbolj pogrešajo: več dni dejavnosti (4 odg.), več zanimivih krožkov (4 odg.), bazen (3 odg.), bolj moderno opremljene učilnice (3 odg.), avtomat za sladolede (3 odg.), da bi imeli treninge odbojke na šoli (3 odg.), vesoljski kamp (1 odg.), blokado za računalnik (1 odg.), za vsak oddelek živo žival, maskoto (1 odg.), varnostnika (1 odg.), daljnogled (1 odg.), več košarke (1 odg.), judo kamp (1 odg.), avtomat za pijačo (1 odg.), manj ocenjevanja (1 odg.), klimo (1 odg.), računalniško programiranje (1 odg.), obisk znanstvenikov (1 odg.), več učenja v naravi (1 odg.), več športa (1 odg.), da bi imeli daljše odmore (1 odg.), več športnih dni (1 odg.), da bi se poleg angleščine učili tudi francoščino (1 odg.), da bi šola imela fitness (1 odg.), da bi šola v naravi trajala dlje časa (1 odg.), da bi imeli vodni park za vse (1 odg.), hlev in bi imeli vsaj eno uro jahanja konjev (1 odg.), starega učitelja za šport (1 odg.), nekdanje učitelje (1 odg.).

4.2.3 Učenci tretje triade si v šoli najbolj želijo

Sedmošolci so povedali, **da si najbolj želijo**: okusnejše hrane (6 odg.), avtomat za prigrizke (4 odg.), ogledala na straniščih (3 odg.), avtomat za pijačo (3 odg.), upoštevanje želj otrok (3 odg.), učilnico na prostem (2 odg.), skejtpark (1 odg.), avtomat za kavo (1

odg.), avtomat za sladoleđ (1 odg.), novo učilnico (1 odg.), nogometno igrišče (1 odg.), urejene učilnice (1 odg.), udobnejše stole (1 odg.), trampolin (1 odg.), burek z mesom (1 odg.), skupine (1 odg.), novo fasado (1 odg.), novo mrežo za odbojko (1 odg.), več dni dejavnosti (1 odg.), obisk Pikinega festivala (1 odg.), več športnih dni (1 odg.), širjenje šolskega vrta (1 odg.).

4.2.4 Domačinka, Marjana Rudnik, roj. Rakun

Ga. Marjana Rudnik je obiskovala staro šolo, v kateri ni bilo toliko prostora, kot ga imamo učenci danes. Kljub temu da jih je večkrat zeblo, je šolo rada obiskovala, saj je poleg znanja in stikov s sošolci uživala v dejavnostih, ki so bile v šoli organizirane. Najbolj je uživala pri športu, ki ga je poučeval učitelj Drago Šabac. Spominja se, kako so večkrat učenci na proslavah nastopili na telovadnem orodju, na blazini, bradlji, gredi in preskoku koze. Že v OŠ je tekmovala v namiznem tenisu, smučarskih skokih in smučarskem teku. Udeleževala se je tudi športnih tekmovanj v igrah z žogo in atletike. OŠ je obiskovala 8 let, od leta 1948. Pouk je takrat potekal dopoldan in popoldan, v enem razredu jih je bilo več kot 40. Zelo rada je nastopala na proslavi ob 29. novembru, za dan žena in ob koncu šolskega leta. Nerada se spominja, kako je ena učiteljica pretepala, po njenem brez razloga, sošolce.

Od leta 1959 je bila predsednica mladih združenj in je kot poslanka okrajne socialistične zveze na pobudo upravitelja g. Zorka Kotnika predstavila na sestanku v Celju problem prostorske utesnjenosti šole v Šmartnem ob Paki. Čez kakšen dan so jo povabili na sejo SZDL Velenje, da še njim predstavi problem in prošnjo za dodelitev denarja za izgradnjo nove šole. Po koncu seje je k njej pristopil Luka Leskošek in jo prosil, da mu odda napisano utemeljitev. Po tem dogodku so oktobra 1961 začeli voziti gradbeni material na dodeljen prostor, kjer so ga mladinci prostovoljno raztovarjali. Zaradi močvirnega terena ga na gradbišče ni bilo možno pripeljati z vlačilcem. Na začetku so gradbeni material vozili v kraj s tovornjaki, kasneje s tovornim vlakom. Spominja se, kako so ročno kot prostovoljci raztovarjali železniške vagone. Opeko so potem vozili s konji na gradbišče nove šole Ivan Rakun (Laketov iz Rečice), Franc Podgoršek (Lezekov iz Gavic), Marija Kumar (Bovhova) iz Slatin in Ferdo Lukner (Matečev iz Rečice). Mladinci so izvedli preko 2000 ur za raztovarjanje. Ker je bil tudi dovoz do gradbišča problematičen, so po njenem pripovedovanju cesto od Boleta do nogometnega igrišča z

udarniškim delom naredili mladinci. Povedala je, da so material za cesto dobili na Apnenci v Podgori. Tega so vozili s traktorjema, ki ju je posodila Zadruga, vozila sta ga dva mlada zadružnika Vinko Likeb in Obujev iz Podgore. Tov. Stane Prašnikar pa jih je pogostil s sendviči in zabojem Ore in Cocte. Zaključna dela je izvedlo podjetje z direktorjem Mihaelom Letonjem iz Paške vasi. Nikoli ne bo pozabila začudenja večine domačinov na otvoritvi OŠ, ko so predstavili novo ravnateljico. Pogovor pa je zaključila z dejstvom, da se je vedno rada vračala v šolo na govorilne ure in roditeljske sestanke, zlasti pa na nastope svojih otrok in vnukov.

4.2.5 Nekdanja učiteljica Karla Podvratnik

Ga. Karla Podvratnik se je šolala na učiteljišču v Ljubljani od leta 1945 do 1949, leta 1968 pa je pričela obiskovati 4-letno Pedagoško fakulteto v Ljubljani. V šol. l. 1951/52 je prišla poučevati v OŠ v Šmartnem ob Paki. To delovno mesto ji je takrat dodelila država. V stari šole je poučevala učence nižje gimnazije, v novozgrajeni šoli pa učence razrednega pouka od 1. do 5. r. Zaradi pomanjkanja učiteljev na predmetni stopnji je po potrebi učila tudi nemščino. Po bolezni (tuberkulozi) je po polovični upokojitvi bila knjižničarka. Spominja se, da so učenci, ki so imeli eno negativno oceno, ponavljali razred, saj popravnih izpitov ni bilo. Ponosna je, da pri njej ni ponavljal noben učenec. Povedala nam je, da je pozornost učencev pritegnila s smešnimi in zanimivimi razlagami ter z doma izdelanimi izdelki, ki so ji pomagali pri pouku (npr. leseno računalo ...). Včasih je odšla tudi k učencem peš na dom in jim nudila dodatno pomoč, ne glede na to, kje so živeli. V času njenega poučevanja je bil pouk dvoizmenski, tudi ob sobotah. Na novi šoli sicer v začetku ni bilo toliko učencev, da bi bila dva oddelka, kasneje pa je a-oddelek imel pouk dopoldan, b-popoldan, naslednji teden sta se zamenjala. Spominja se, da so bili osnovni pripomočki učitelja tabla, kreda, zemljevid in pripomočki, ki so jih učitelji sami izdelali doma. Kasneje so uporabljali diapozitive, knjige in različne didaktične pripomočke. Povedala je, da učencev načeloma ni kaznovala, saj so jo spoštovali in imeli radi ter da je red vzdrževala z zanimivo razlago, veliko humorja in pogovori. Le redko jih je umirila s tem, da so morali stati v kotu ali pred učilnico. Zaradi disciplinskih in učnih problemov je imela stalne stike s starši (takrat brez telefona). Povedala je še, da je zaradi daljših odsotnosti zaradi bolezni učencev, poučevala tudi na domu, da so učenci bili na tekočem s snovjo in so pozitivno zaključili razred. Tudi v času

njenega poučevanja so bile GU ter roditeljski sestanki. V stari šoli so otroci nosili malico od doma, v novi šoli pa so malicali v šoli. Tudi kosila so lahko prejeli v šoli, a ker jih je bilo potrebno plačati, se za njih večina ni odločila. Nekaterim je na pomoč priskočila država. Zelo rada se spomni zanimivih izletov z učenci po Sloveniji ali obiskov domačij v domačem kraju, kjer so pomagali pri kmečkih delih. Poleg obiskovanja pouka so bili vsi učenci člani PO ali MO, obiskovali pa so lahko številne krožke na šoli. Ona je vodila v času službovanja dramski, lutkovni, kuharski, planinski krožek, folklorno skupino, ročna dela in KBZ. Nepozabni so spomini nje in otrok na podelitev KBZ, saj so značke in priznanja podelili na proslavi znani gostje, pesniki, pesnice, pisatelji in pisateljice. Spomnila se je časa, v katerem so morali v šoli nositi vsi mlajši učenci modre halje, ko to ni bilo več obvezno, pa so morali biti vsi učenci dostojno oblečeni. Če je kdo prekršil šolska pravila, je dobil kazen, ukor ali bil celo izključen in prešolan. Takrat je bilo vse zelo strogo in če je učenec živel zelo daleč, je moral brez zamude priti v šolo tudi kljub visokemu snegu (npr. uro in pol ali več). V stari šoli je potekala telovadba v učilnici ali na prostem, v novi šoli v telovadnici ali na igrišču (najprej pokritim z lešem, kasneje asfaltiranim) ter travniku ob šoli. Ko danes, po mnogih letih razmišlja o takratnem času, se ji zjasni in nasmeje obraz ter zaključi, da se zelo rada spominja tistih časov, sodelavcev, učencev in številnih proslav, pa naj bo to sprejem v PO, kurirčkova pošta, štafeta mladosti ali proslav ob 1. novembru, 29. novembru, prihodu Dedka Mraza, kulturnem prazniku, dnevu žena, dnevu mladosti ... Bilo je skromno, kulturno, veselo in nepozabno.

4.2.6 Učiteljice, nekdanje učenke naše šole, o obiskovanju in službovanju na OŠ

Ga. **Marija Omladič Novinšek** je obiskovala OŠ v Šmartnem ob Paki v letih 1971–1979. V času šolanja je bila aktivna na več področjih. Med drugim je bila vodja ŠH. Vanjo so učenci hodili s svojimi prihranki, ona pa je z ekipo to beležila in za nagrado podelila različne drobne nagrade. Bilo je lepo!

Od nekdanj je bila tudi športnica. Tudi v času njenega obiskovanja šmarške šole so dekleta igrala rokomet, fantje pa seveda nogomet. Oboji so dosegali zelo dobre rezultate. Ona je bila tudi kapetan šolske ekipe in pogosto so gostovale v Velenju. Takrat najhujši derbiji so bili z OŠ Anton Aškerc, v katerem so dostikrat zmagale. Bile so tudi prvakinja v tedanji skupni občini Velenje. Kar nekaj sotekmovalk iz OŠ je kasneje tvorilo selekcijo Velenja

in z njo so, pod vodstvom takrat tudi rokometnega trenerja g. Bojana Prašnikarja, osvojile drugo mesto v Sloveniji.

Ga. Magda Omladič je aktivno sodelovala tudi na različnih kulturnih prireditvah in pela v pevskem zboru. Z zborom je pela na otvoritvi Titovega spomenika v takratnem Titovem Velenju. Sodelovala je tudi pri gledališki igri Grdi raček, kjer je bila mama raca. Spomni se, da je čepela v gnezdu, v katerem je imela jajca. To so bili takrat beli baloni. Ker bi morali začeti pokati, so ji dali v roke šivanko. Z njo je imela kar nekaj težav, ker baloni niso takoj popokali.

Spominja se tudi zaključnega izleta v 8. r. Razredničarka ga. Slavica Pečnik jih je popeljala na nepozaben izlet po takratni državi Jugoslaviji. Ta je trajal 3 dni. Obiskali so Beograd in stolp Avalo, potem so nadaljevali v Vrnjačko Banjo. Tam so prespali pri svojih vrstnikih v Novem Selu, ki so jih pogostili kot stare prijatelje. Obiskali so takratno Titove Užice, Tjentište, Sarajevo, planino Vlašič in Banja Luko.

Pouk je potekal v 1. razredu v izmenah, ker se je ravno takrat začela gradnja prizidka s telovadnico, kasneje v eni izmeni. Spominja se, da je iz 5. razreda preskočila v 6. razred sošolka Karmen Katič. So pa razred ponavljali učenci, ki so imeli težave pri učenju in jim je bila premalo nudena pomoč. Učitelji so pri svojem delu uporabljali nekatere pripomočke. Kopirali so s pomočjo naprave ciklostil, iz katere so prihajali natisnjeni učni listi, ki so njej zelo dišali. Uporabljali so zemljevide, metre, stavnico, številske trakove, kroglice za štetje, napravo, ki je bila podobna grafoskopu in je osvetlila ter povečala besedilo v knjigi ... Tudi učenci so imeli pripomočke, in sicer ravnilca, nalivnike, šestila, svinčnike, radirke, šilčke, geotrikotnike ... Pri slovenščini so učenci dobili ocenjene spise, opise, jezikovne vaje, poznavanje književnosti ... Temelj njenega znanja iz slovenščine ji je dala znana učiteljica ga. Ida Centrih, ki je od njih zahtevala sprotno učenje, ki se je prepletalo s teorijo in veliko prakse.

Starši so z učitelji sodelovali občasno, ko je njena mama odšla na roditeljski sestanek oz. GU. Posebnih spominov na to nima, ker z učenjem ni imela posebnih težav. Poleg ŠH in rokometu, ki ga je vodil učitelj telovadbe g. Anton Križ, je obiskovala tudi pevski zbor pod vodstvom ga. Lije Modrijan. V času njenega šolanja ni bilo pravil, kako morajo biti oblečeni učenci in učitelji. Rada je brala knjige in tako vsako šolsko leto opravila KBZ, za katero ni bilo seznama o knjigah, ki jih je bilo potrebno prebrati. Tako kot ona so se tudi njeni sošolci veselili športnih dni, ekskurzij in izletov. Spominja se tudi, da so

pomagali v jesenskem času na kmetiji Lesnjak (po domače Dušič) pri pobiranju sadja. Spomni se tudi tekmovanj v košarki v Šoštanju. To ni bila njihova panoga, zato niso bili uspešni. Tekmovala je tudi v atletiki, na krosih, v štafeti, suvanju krogle in v poligonih. V vsakem vremenu so dekleta trenirala rokomet. V času njenega šolanja so imeli tudi kurirčkovo torbico. Enkrat je bila v ekipi pionirjev, ko so na Gneču predali pošto pionirjem iz Mozirja. To je bilo skrivanja in uživanja v napetih trenutkih. Proslave so pripravljali ob materinskem prazniku in ob kulturnem prazniku in ob koncih šol. l. Najraje se spomni, kako je bila kot prvošolka 29. novembra sprejeta v PO. Na tej prireditvi so se zaobljubili, da bodo res pravi pionirji. Takrat je bil predsednik PO njen brat Robi, zato jo je on sprejel med pionirje, na kar je bila strašno ponosna. Na glavo ji je dal modro čepico in okoli vratu rdečo rutico. Po končani prireditvi pa so bili pogoščeni s hrenovkami, gorčico in čajem. V 2. razredu jo je poučevala učiteljica, ki je dostikrat zaspala in zamudila pouk. Ker sta s sosedo in sošolko Niko stanovali blizu nje, sta jo morali iti večkrat zbuditi. Še vedno se rada spomni skal na Bevčevem ovinku v Malem Vrhu, kjer so se v naravi velikokrat igrali s sošolci Nemce in partizane. Ona je bila največkrat bolničarka in je skrbela za ranjence.

Na odločitev za poklic učiteljice vplival g. Andrej Centrih, ki je bil v času njenega šolanja ravnatelj. Spomni se, da je vodila neko proslavo na šoli. Po njenem koncu je pristopil k njej in jo vprašal, kje bo nadaljevala svoje šolanje. Takrat še ni bila čisto prepričana, saj je imela v mislih več poklicev, med njimi tudi poklic učiteljice. Ko mu je omenila le-to, ji je svetoval ta poklic. Ubogala ga je in še danes ji ni žal. Kot učiteljica začetnica je začela opravljati svoj poklic na OŠ Anton Aškerc v Velenju. Po treh mesecih jo je nekega popoldneva doma obiskala nekdanja razredničarka Slavica Pečnik, ki jo je povabila v Šmartno ob Paki. Od takrat poučuje na tej šoli. Rada ima otroke in rada je z njimi pri pouku in izven njega. Kar nekaj let je vodila športni krožek na razredni stopnji, trenirala je rokometno ekipo šole, vodila je planinski krožek in tabornike. Pogovor je zaključila z dejstvom, da je že dolgo na šmarški šoli in še vedno se na njej dobro počuti.

Ga. Polona Pečnik OŠ v Šmartnem ob Paki obiskuje že dolga leta. Najprej je v njej v letih 1981–1989 nabirala svoje prvo znanje, zdaj pa ga, obogatena z dodatnim izobraževanjem in življenjskimi izkušnjami, podaja novim generacijam učencev. Kot učiteljica razrednega pouka se je po končani Pedagoški fakulteti najprej zaposlila na

Vranskem. Tamkajšnjo šolo je leta 2000 zamenjala s šolo v domačem kraju Šmartno ob Paki.

Že v času osnovnega šolanja je vedela, da bo nekoč svojo poklicno življenje posvetila delu z otroki. Vzgled je videla pri učiteljicah Slavici Pečnik in Damijani Paulič. Mimogrede nam je povedala, da so deklice pri nji vedno občudovale njune urejene nohte in pri gospe Damjani še posebej stil oblačenja. Pred zaključkom šolanja na Gimnaziji Celje center je bila v dilemi, ali naj se vpiše na študij MAT in FIZ, ki sta bila njena najljubša predmeta, ali na razredni pouk. Teta Slavica in gospa Damjana sta ji vedno svetovali drugo, češ da jo bolj vidita pri pouku s »ta malimi«. In tako se je po tem tudi odločila, za kar ji do sedaj ni bilo še nikoli žal. Še več, njen poklic je poleg družine za njo način življenja.

Če se še nekoliko pomudi pri spominih na čase, ki jih je preživela kot učenka, lahko reče, da se pouk ni zelo razlikoval od sedanjega. Največja razlika je v tem, da v tistih letih še niso poznali računalnikov, torej jih tudi uporabljali niso. Učitelji so imeli na razpolago poleg table in krede še grafoskop in folije, vijolične dišeče delovne liste, razmnožene na ciklostilu in kasneje že na pravem razmnoževalnem stroju. Tako kot kreda so bili od nekdaj nepogrešljivi učbeniki, zemljevidi oz. atlasi. Meni pa, da kljub temu, da so ti pripomočki dobrodošli, vsi skupaj ne morejo nadomestiti učiteljeve besede in njegovega pristnega pristopa ter spoštljivega odnosa do učencev.

Vprašali smo jo, kaj so učitelji ocenjevali pri pisnih izdelkih iz slovenskega jezika. Povedala je, da ni bistvene razlike med takrat in danes. Še vedno je pomemben pravopis – ločila in jezikovna pravilnost, pa vsebinska sporočilnost ...

Ne spomni se, da bi kdo od učencev preskočil razred. Dobro pa še pomni, da so njeni starši nasprotovali, ko so učitelji predlagali preskok za njenega brata. »Otroška leta, so predragocena, da bi prehitevali naraven osebnostni razvoj otroka,« so dejali.

V času njenega obiskovanja OŠ so imeli pouk le dopoldne. V popoldanskem času so bile interesne dejavnosti. Imeli so tudi dneve dejavnosti, športne, naravoslovne, kulturne dni, ekskurzije in izlete. V letnem programu so bile večdnevne poletne ŠVN TP in zimске TS. Plavati so jo naučili že v družini. Prve pravilne smučarske zavoje pa je naredila v zimski ŠVN na Slemenu. Tisti teden je bil za vse nepozaben, predvsem zaradi navihanih nočnih izkušenj.

Od krožkov se najraje spominja druženja v pionirski skupini Gledališča pod kozolcem. Strokovne žirije so njihove predstave izbrale najprej za medobčinsko in regijsko srečanje in nato so bili vedno izbrani za republiško srečanje gledaliških skupin. A ne le to, njihove sproščene predstave so prepričale stroge žirante, da so jih kot zastopnike slovenskih otroških gledališč poslali tudi na odre v tujino, Sant Lambrech v Avstriji, Monošter na Madžarskem in Stuttgart v Nemčiji. Dvakrat so igrali v Cankarjevem domu v Ljubljani. Največ uspeha in aplavzov so doživeli z igrami Mačja preja, Hiša in Medved z vrtnico. Včasih so od strokovnjakov slišali celo, da so to vzorčne predstave za delo z mladimi, a oni se tega takrat sploh še niso zavedali. Za njih je bilo pomembno, da so se na vajah, ki so trajale po dve in še več ur, imeli lepo. Če je ob njihovi otroški radoživosti nastala zraven še dobra igra, je to največ, kar so si lahko želeli. Ob tem je omenila njihovo mentorico in režiserko Slavico Pečnik, ki je njihovo razposajenost znala dobro prenašati in jo pravilno usmerjati v gledališko ustvarjalnost. Spomni se znane pedagoginje in poznavalke gledališča Dore Gobec, ki je po njihovi predstavi v Okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani vzkliknila: »Prijateljstvo teh otrok kar žari z odra!« Njihovi mentorica je ob 15-letnici otroškega gledališča 1994 zbrala spomine mladih gledališčnikov in jih povezala v zbornik. Zanimivo branje, sploh sedaj, ko so tisti časi že odmaknjeni. Učenci in učitelji v času njenega šolanja niso nosili šolskih uniform. Vseskozi so nosili priljubljene kavbojke, kar je po njenem dobro. Tako vsaj na zunaj ni bilo socialnega razlikovanja. Bralni program za pridobitev KBZ je bil predpisan. Na koncu OŠ je dobila zlato značko, kljub temu da je priznala, da ni bila knjižni molj. Posebej vesela pa je bila priznanj iz znanja MAT.

Na šmarški šoli se je dobro počutila kot učenka in dobro se počuti tudi kot učiteljica. Svoj poklic ima rada predvsem zaradi čudovitih in iskrenih otrok, s katerimi je lepo delati, če ima človek z njimi prijazen odnos. Ta pa naj bi temeljil na dogovorjenem redu in disciplini. Po njenem mnenju je pomembna vzpodbudna pohvala, če si jo učenci zaslužijo, saj vse to učenci vedno vračajo z iskreno toplino in hvaležnostjo. Poudarila je, da je veselih dogodkov pri delu z otroki vedno veliko, saj so otroci zelo spontani in neposredni. Sama opaža, da se otroci na njeni poklicni poti niso kaj dosti spremenili. Z gotovostjo lahko reče, da so naša prihodnost, treba jim je večkrat prisluhiniti, njihovemu videnju sveta in problemov. Povedala je, da se strinja z mnenjem znanega pedagoga izpred več desetletij, ki je dejal, da konca sveta, kadarkoli bi že bil, zagotovo ne bo zaradi

otrok. Otroci namreč nikoli niso pokvarjeni, če že, so le malo poredni. Ga. Pečnik je več let vodila pravljlični in vrtnarski krožek in vsakoletni Miklavžev sejem. Z dobrodelnostjo so zajetno pomagali šolskemu skladu in s tem socialno ogroženim učencem. Sodelovala je tudi pri pripravah kulturnih prireditev na šoli. Bila je tudi kostumografinja gledališko-glasbene predstave Pravljlični direndaj v režiji Anje Zajamšek, Sandre Omladič in Blanke Rotovnik. Večkrat je bila del ekipe za pripravo likovnih dekoracij šolske avle. Pogovor je zaključila z željo, da bi preživeli na naši res sončni šoli veliko lepih, uspešnih trenutkov in da bo tudi njej zdravje dopuščalo, da bo lahko ostala do konca svoje poklicne kariere med zlatimi otroki.

Mentorica, **ga. Marija Vodovnik** je obiskovala OŠ od šol. l. 1968/69 do 1975/76. Rada se spominja teh let, zlasti pa učiteljic, učiteljev in takratnih ravnateljev. Kot učenka ima na vsa leta in vse osebe lepe spomine. Pove, da so tudi njeni starši zelo spoštovali vse delavce šole. Sprva je obiskovala pouk tudi ob sobotah, kasneje so ga ukinili. Spomni se starejših učencev, ki so ponavljali razred, kljub temu pa so jih imeli s sošolci radi, saj so se samo težje učili, niso pa bili pri pouku posebej moteči. So pa sošolce spravljali v smeh s svojimi neumnostmi (npr. nosili so v šole stripe, slike golih žensk, učiteljem so ugovarjali na smešen način). Učitelji so poleg učbenikov uporabljali še druge knjige, revije, ravnila, šestila, projektor in episkop ter delovne liste. Učenci so uporabljali geometrijsko orodje, zemljevide, atlase in različne barvice. Najbolj se spominja ocenjevanja pri slovenščini, kjer so pri pisnih izdelkih učiteljice ocenjevale delo, obliko, lepopy in pravopy. Sodelovanje učiteljev je s starši potekalo občasno na GU in sestankih, na katerih je ravnatelj imel najprej strokovno predavanje za starše. Poleg pouka je zelo rada obiskovala krožke v šoli, saj je starši niso vozili drugam v glasbeno šolo ali športne klube. Prepevala je v pevskem zboru, igrala lutke (v 4. r. so večkrat ponovili lutkovno igrico, v kateri je nastopila skupaj s sošolko Juano Letonje in starejšim učencem Jožetom Robidom, kasnejšima zakoncema). Pri krožku ročna dela se je naučila kvačkati in plesti, zato je kot mentorica zadnja leta izvajala več let to dejavnost za učence. V 1. r. so v njenem času učenci nosili črne halje, kasneje ne več, učitelji pa so jih imeli pri likovni vzgoji, tehniki in kemiji, kadar so izvajali poskuse. Ker je zelo rada brala, je komaj čakala, da je lahko povedala knjige za KBZ in pisala domače branje. Misli, da v njenem času ni bilo dnevov dejavnosti, so pa odšli na izlet z avtobusom do Naravskih ledin in potem peš na Uršljo goro, v 8. r. pa so odšli z vlakom do Bohinjske Bistrice in z žičnico na Vogel z

razrednikom Dragom Šabacem. Že kot predšolski otrok si je želela postati učiteljica in nikoli ji ni bilo žal, da je to postala. V domač kraj je prišla službovat zaradi bližine in dobro vzgojenih otrok. Povedala je še, da je njen poklic njeno poslanstvo in da je škoda, da postajajo šola in delavci v njej vse manj avtonomni. Ves čas svojega službovanja, tako na OŠ Gustava Šiliha v Velenju kot v Šmartnem ob Paki, je učence tudi nagrajevala, ne samo s sladkarijami, ampak s strokovnimi ekskurzijami, humanitarnimi akcijami in s časom, ki jim ga je posvečala v prostih urah in dnevih. Najbolj je ponosna na svoje mentorstvo otrokom izven pouka, ker se je zaradi tega stalno dodatno učila, spoznavala računalniške programe in spoznala mnogo zanimivih edinstvenih ljudi. Tudi med službovanjem se je nenehno izobraževala, saj morajo po njenem mnenju učitelji, zlasti pa svet. delavci vseskozi slediti novostim, ker bi jih drugače povozil čas. Kot učiteljica je vesela, da jo bivši učenci pozdravijo, poklepetajo z njo, je pa prejela za svoje delo tudi plaketo Občine Šmartno ob Paki in priznanje MZPM Velenje in ZPMS. Pogovor je zaključila z dejstvom, da je vesela, da končuje svoje poslanstvo v OŠ.

4. 3 Praznovanje 60-letnice izgradnje nove šolske stavbe

2. septembra 2022 je na 2. šolski dan bila priložnostna oddaja na ŠRL v počastitev 60. obletnice, ki jo je pripravila učiteljica Mojca A. Juras. Učencem je predstavila pomembne dogodke, ki so se zgodili v svetu, domovini in v Šmartnem ob Paki leta 1962 in šoli tudi voščila z dvema predvajanima skladbama. V nadaljevanju so Mija, Julija in Ajda zapele pesem Vse najboljše za te. Nace Kovač je predstavil želje, pobude in mnenja učencev od 2. do 8. razreda, dekleta pa so za konec zapela še šolsko himno.

2. septembra 2022 je na 2. šolski dan bila priložnostna oddaja na ŠRL v počastitev 60. obletnice, ki jo je pripravila učiteljica Mojca A. Juras. Učencem je predstavila pomembne dogodke, ki so se zgodili v svetu, domovini in v Šmartnem ob Paki leta 1962 in šoli tudi voščila z dvema predvajanima skladbama. V nadaljevanju so Mija, Julija in Ajda zapele pesem Vse najboljše za te. Nace Kovač je predstavil želje, pobude in mnenja učencev od 2. do 8. razreda, dekleta pa so za konec zapela še šolsko himno.

Slika 35: V uvodu praznovanja je zaigrala godba iz Šoštanja (foto: A. Novak).

Slika 36: Z mercedesom letnik 1961 sta se pripeljala ravnatelj in »ravnateljica Kristina Vah« (foto: A. Novak).

26. oktobra je bil dan odprtih vrat šole. Imenovan je bil Oh, ta šestdeseta ... Vsi delavci šole so učencem pokazali, kako je pouk potekal 60 let nazaj. Dan je bil zelo zanimiv, poučen, zabaven in poln dobre energije. Začel se je s peš prihodom vseh učencev. Tako so spoznali, kako so morali učenci 60 let nazaj v kateremkoli letnem času ali vremenu priti v šolo. Veliko učencev je bilo tudi oblečenih tistim časom primerno, saj so njih in njihove starše razredniki povabili, da to storijo. Ko so srečno prispeli do šole, je tam potekal program, v katerem so sodelovali godbeniki Zarje iz Šoštanja, ker je ta orkester igral tudi na otvoritvi 2. septembra 1962. Delavci šole so na pobudo učiteljice Mojce A. Juras iz blaga in lesa izdelali vhod v šolo iz leta 1962 ter časovni stroj, kot vhod v šolo. Z mercedesom, letnik 1961, je g. Emil Šterbenk pripeljal pred šolo takratno ravnateljico, tovarišico Kristino Vah, ki jo je igrala učenka 8. r. Tia Zupan Rehar, in sedanjega ravnatelja g. Bojana Juras. Oba sta nagovorila učence, bivše učitelje, delavce šole, goste ter starše. Prvi je skozi »časovni stroj« odšel v prvo zgrajeno zgradbo na tem mestu ravnatelj, potem pa vsi ostali. Tu ni bilo omaric, zgradba je bila opremljena s starinskimi predmeti, vsak razred je imel eno učilnico, vsi učitelji so bili oblečeni 60. letom primerno, tudi igrali so učitelje in učiteljice iz tistih časov. Zanimivo je bil prikazan čas malice iz leta 1961, saj so v šolo pripeljali malico s konji. Za malico so bile krajske klobase, domač kruh, gorčica in malinovec. Po malici se je skupina učencev – kurirčkov odpravila na pot s kurirčkovo torbico, ki so jo nosili v usnjeni torbi, kaj je bilo v njej, nihče od mladih ni vedel. S tovarišem Antijem Kačičnikom in tovarišico Metko Ograjenšek so pogumni kurirji, ki so nosili kurirčkovo torbico v šoli tudi v 60. letih, premagali vse ovire in zasede. Po prihodu v šolo so bili drugošolci sprejeti v pionirje tako, da so jim podelili modre

kapice in rdeče rutice, ponoviti pa so morali tudi pionirsko zaprisego. Vodja šolske skupnosti, ki je bil ta dan nosilec kurirčkove pošte, Nace Kovač je prebral pismo pionirjev današnjim učencem šole. V pismu je bilo veliko sporočil in navodil pionirjev iz 60. let za sedanje učence, bilo je ročno napisano. V njem so učenci takratne nove šole opisali svoje življenje v šoli in takratne razmere. Tako so današnji učenci spoznali razlike o takratnih in sedanjih razmerah v šoli, kraju in takratni državi. Učenci so imeli 4 ure pouka, pri katerih so se tudi vrnili v 60. leta. Učiteljice so s kredami pisale na tablo, učili so se deklamirati pesmi, imeli so matematiko s takratnimi pripomočki, prav tako nemščino, slovenščino, zgodovino, biologijo, razredno uro. V avli šole je bila narejena posebna razstava, ki je krasila ta prostor še 2 meseca. Na njej so bile slike, stari predmeti, učbeniki in pripomočki iz 60. let, ki so jih posodili stari starši in delavci šole, ki so jo obiskovali v 60. letih. Prepričani smo, da vsi prisotni tega dne ne bodo nikoli pozabili.

Slika 37: S konji so pripeljali malico (foto: A. Novak).

Slika 38: Rojstnodnevna torta šoli (foto: A. Novak).

5 RAZPRAVA

Ugotovili smo, da se življenje in delo na OŠ vseskozi spreminja zaradi številnih dejavnikov, posebej od učiteljev in prostorskih pogojev. Učenci so obiskovali OŠ v Šmartnem ob Paki od spomladi 1834. leta. Konec 50 let prejšnjega stol. so večkrat opozorili, da so šolski prostori neustrezni in da je prostora premalo, zato so začeli priprave na izgradnjo novega šolskega poslopja. OŠ so otvorili 2. septembra 1962 in jo poimenovali OŠ Jožeta Letonja-Kmeta. Kasneje se je preimenovala, sedaj se imenuje OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki. Prve dni septembra so učenci in učitelji selili pohištvo iz stare v novo šolo, zato se je pouk pričel nekaj dni kasneje. V novi šoli je bila mlečna kuhinja, zato so učenci dobili malico v šoli, prej so jo nosili od doma. Ko je bila naslednje šol. l. odprta šolska kuhinja, so lahko učenci prejeli tudi kosila, za katera pa se je takrat odločil le malokdo, saj so bila predraga. V šol. l. 1969/70 je na šoli pričela z delovanjem svetovalna služba. V šol. l. 1970/71 je postal pouk petdnevni, prej je potekal tudi ob sobotah. Zaradi velikega pomanjkanja prostora so začeli z gradnjo kabinetov, dodatnih učilnic in telovadnice. V tem šol. l. je bil uveden DOP pouk. V šol. l. 1974/75 so uvedli še DOD pouk, svet staršev, OŠ je postala Vzgojnoizobraževalni zavod Velenje TOZD OŠ Bratov Letonja. PO je prejela za svoje delo najvišje državno priznanje, kipec kurirja Jovice. Prvič je bil v šol. l. 1975/76 organiziran kolesarski tečaj za tretješolce, kasneje četrtošolce z devetletko za petošolce. V naslednjem šol. l. je bila ustanovljena zelena straža, ki je skrbela za urejenost okolja, KD Oskar Hudales in PH LB. V šol. l. 1983/84 je bil uveden nov predmetnik v prve tri razrede ter naravoslovni, športni in kulturni dnevi. Z delovanjem je pričela prometna straža, ki so jo sestavljali mladi prometniki. Novembra 1989 so sprejeli zadnje cicibane v PO, v Republiki Slovenije sprejemajo prvošolce v ŠŠ. V 60-ih letih je bilo na šoli izvedeno 59 krožkov. V šol. l. 1991/92 je bilo prvič eksterno preverjanje za učence zadnjega razreda OŠ. 8. 1. 1993 so šolo poimenovali Vzgojnoizobraževalni javni zavod OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki. V šol. l. 1993/94 so bile uvedene jesenske počitnice, ukinjena pa je bila srbohrvaščina. Najbolj žalosten dan v 60-tih letih OŠ je bil 13. maj 1999, ko so štirje učenci v prometni nesreči na dnevu dejavnosti izgubili življenje. 14. maja 2000 je bil ustanovljen šolski sklad Z roko v roki, ki deluje še danes in je namenjen zbiranju denarja za dejavnosti učencev. Od takrat vsako leto izvedejo učenci in učitelji v mesecu decembru projekt Miklavžev sejem. Poleg tega projekta so šolo najbolj zaznamovali še dolgoletni projekti Na krilih domišljije, Ekošola

kot način življenja, mednarodna izmenjava z Novim Selom in domovinski projekt Domovina zame, zate, za nas ... Od šolskega leta 2000/01 je nudena DSP učencem s primanjkljaji. Leto kasneje, v šol. l. 2001/02, so v 1. r. pričeli z opisnim ocenjevanjem. Z uvedbo devetletke so v šol. l. 2004/05 povečali jedilnico, ker se je močno povečalo št. kosil. Revnejšim učencem je del stroškov malice od šol. l. 1964/65 kril RK, kasneje državne ustanove in ministrstva, v zadnjih letih tudi stroške kosila. Ker so se morali v novo zgrajeni šoli učenci preobnavati, so dobili omarice, ki so jih posamezni oddelki uporabljali do šol. l. 2007/08, ko imajo učenci od 5. do 9. razreda individualne omarice. Zaradi večanja števila učencev in potrebe po kabinetnem pouku je bilo šolsko poslopje dozidano, naprej leta 1972 in zaradi uvedbe devetletke še 2005. V vseh letih (razen v šol. l. 1978/79, 1980/81, 1983/84, 1990/91, 1994/95, 1996/97, 1997/98) so prihajali na šolo novi učitelji, vseh je bilo 157. Št. učencev se je vseskozi spreminjalo, v zadnjih 60-ih letih jih je bilo največ v šol. l. 1968/69 – 365, najmanj v šol. l. 1982/83 – 273. V šol. l. 2006/07 sta bili prvič 2 ocenjevalni obdobji. V vseh letih so na šoli poleg pouka potekali tudi različni krožki oz. interesne dejavnosti, tudi število teh se je z leti spreminjalo. V posameznih šol. l. so bile organizirane tudi različne izvenšolske dejavnosti, ki so bile odvisne od denarnih prispevkov staršev. V zadnjih letih v šolskih prostorih gostijo GŠ Frana Koruna Koželjskega, zato se število učencev, ki obiskujejo GŠ, povečuje. Poleg njih gostujejo na šoli Judo klub Sankaku Celje, Košarkarski klub Šoštanj, rokometni klub iz Celja, namiznoteniški klub iz Velenja. Mlade čebelarje vodi čebelar, plesalce pa plesni učitelji. Učitelji so organizirali od šol. l. 1962/63 do obdobja korone (od šol. l. 2019/20 do 2021/22) ekskurzije in izlete. V okviru pouka so organizirali ŠVN (zimske – ST in letne – PT). NT so organizirani od šol. l. 1998/99. Poleg pouka so učenci pod mentorstvom učiteljic in učiteljev izvedli na šoli ali v kulturnem domu številne proslave. Šolo so v teh letih obiskale številne znane osebnosti, pisateljice, pisatelji, pesnice, pesniki, glasbenice, glasbeniki, športnice, športniki, predsednik države (Borut Pahor), učenci in učenke s spremljevalci iz Novega Sela v Srbiji, iz Splita ter Avstrije. Žal je v času šolanja izgubilo življenje 6 učencev (Bine, Dejan, Matic, Kristina, Sabina, Tina). V tem obdobju je na šoli poučevalo v različnih letih 155 učiteljic in učiteljev, vodilo šolo 6 ravnateljic in ravnateljev in 4 svet. delavke. Učiteljica Lidija Novak je na šoli poučevala najdlje (40 let), najdlje je bila svetovalna delavka Irena Sobočan (28 let), najdlje je ravnateljval Bojan Juras (21 let). Učenci so v teh letih dosegali visok učni uspeh, številna priznanja

na tekmovanjih iz znanja, na likovnih natečajih, pri raziskovalnih nalogah in na športnih tekmovanjih. Čeprav je opremljenost šole odvisna od finančnih možnosti, so se učitelji trudili, da učenci zaradi tega niso bili prikrajšani. Delavci šole in starši so se vseskozi zavedali, da čas in denar, ki ga namenijo otrokom, ni stran vržen denar, kar navsezadnje kaže tudi vsebina omenjene RN. Vsak kamenček v mozaiku, ki so ga posamezniki dodali v 60-ih letih, pa se kaže v dosežkih, uspehih, predstavah in proslavah, ne samo na šoli ampak tudi v občini, regiji, pokrajini in državi.

6 ZAKLJUČEK

S pomočjo raziskave smo potrdili vse tri postavljene hipoteze. Izgradnja novega šolskega poslopja v Šmartnem ob Paki je bila nujna, prav tako kasnejše dograditve. Šolski prostor, zlasti pa delavci šole so omogočali razvoj in številne dosežke učencev, po katerih je tudi v slovenskem prostoru znana šola poimenovana po bratih Letonja. Jubilejnih 60 let šolske stavbe je mogoče obeležiti s projektom (proslavo). Vsi prisotni na prireditvi 26. 10. tega dne zagotovo ne bodo nikoli pozabili, kot ga ne bomo mi. Kljub precejšnjemu času, ki smo ga preživeli ob branju virov, izdelavi in obdelavi ankete in intervjujev, nam ni žal, da smo se raziskovanja lotili.

7 POVZETEK

Ozadje: 2. septembra 1962 je bila v Šmartnem ob Paki otvoritev novega šolskega poslopja. Nova zgradba je omogočila boljše razmere za delo učiteljev in učencev.

Namen: V raziskovalni nalogi smo želeli opisati 60 let šole, poimenovane po bratih Letonja. Razmere smo primerjali z razmerami v stari šoli.

Metode: Z metodo zbiranja zgodovinskih podatkov smo pridobili podatke, s katerimi smo predstavili življenje in delo v okviru šole v 60. letih. S pomočjo anketiranja in intervjujev smo opisali razlike med staro in novo šolo. S pomočjo računalniških programov smo rezultate grafično prikazali.

Rezultat: Opisali smo 60 let življenja in dela na šoli, novosti in spremembe na in v stavbi. Zaključek: Življenje in delo se v šoli stalno spreminjata, kar pa ni odvisno samo od prostorskih pogojev, ampak od učiteljev, učencev, staršev, Ministrstva za šolstvo in šport in celotne družbe.

8 ZAHVALA

Zahvaljujemo se učiteljicam Karli Podvratnik, Mariji Omladič Novinšek in Poloni Pečnik ter Marjani Rudnik, da so z nami delile spomine na obiskovanje in službovanje na naši OŠ. Hvala vsem učencem in njihovim sorodnikom, ki so rešili ankete. Hvala vsem učencem, ki so odgovorili na naše vprašanje o željah in počutju na šoli. Zahvaljujemo se staršem, ki so nas vozili in nas vzpodbujali pri delu. Hvala mentorici Mariji Vodovnik za vsestransko pomoč, nasvete in vzpodbudo. Zahvaljujemo se učiteljici Katarini Čokl za strokovni lektorski pregled raziskovalne naloge. Hvala tudi vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri raziskovalni nalogi, pa jih nismo omenili.

9 VIRI IN LITERATURA

1. KAMENIK, J., PODVRATNIK, M. 2008. Spomladi 2009 175 let šole v Šmartnem ob Paki, Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline, Velenje, str. 10–13.
2. PIONIRSKA KRONIKA 1 OŠ Šmartno ob Paki. Od šol. l. 1959/60 do 1972/73, str. 55–84.
3. PIONIRSKA KRONIKA 2 OŠ Šmartno ob Paki. Od šol. l. 1973/74 do 1980/81, str. 11–16, 19–30, 33–47, 53–67, 71–86, 89–104, 109–129.
4. PIONIRSKA KRONIKA 3 OŠ Šmartno ob Paki. Od šol. l. 1981/82 do 1986/87, str. 1–22, 27–51, 57–72, 77–90, 95–118, 121–138.
5. PIONIRSKA KRONIKA 4 OŠ Šmartno ob Paki. Od šol. l. 1987/88 do 1989/90, str. 3–20, 25–36, 41–58.
6. ŠOLSKA KRONIKA 2. Državna OŠ Šmartno ob Paki. Od šol. l. 1950/51 do 1964/65, str. 1–57, 67–75, 90–103, 110–123.
7. ŠOLSKA KRONIKA 3 OŠ v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 1965/66 do 1973/74, str. 3–20, 22–39, 42–58, 63–72, 77–88, 92–101, 106–117, 122–138, 144–150.
8. ŠOLSKA KRONIKA 4 OŠ v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 1974/75 do 1983/84, str. 3–21, 25–40, 46–64, 68–74, 79–90, 94–105, 112–124, 129–137, 141–151, 155–160.
9. ŠOLSKA KRONIKA 5 OŠ v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 1983/84 do 1991/92, str. 1–13, 14–33, 36–53, 56–64, 67–83, 87–98, 100–110, 113–153.
10. ŠOLSKA KRONIKA 6 OŠ v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 1992/93 do 1998/99, str. 1–22, 25–50, 53–75, 79–98, 100–120, 122–140, 144–161.
11. ŠOLSKA KRONIKA 7 OŠ v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 1999/2000 do 2003/04, str. 1–30, 32–56, 58–78, 80–100, 103–124.
12. ŠOLSKA KRONIKA 8 OŠ bratov Letonja v Šmartnem ob Paki. Od šol. l. 2004/05 do 2007/08, str. 1–17, 21–52, 55–90, 93–121.
13. ŠOLSKA KRONIKA 9 OŠ bratov Letonja. Od šol. l. 2008/09 do 2010/11, str. 1–54, 55–91, 95–159.
14. ŠOLSKA KRONIKA 10 OŠ bratov Letonja v Šmartnem ob Paki. Šol. l. 2011/12, 71 str.
15. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2012/13. Šmartno ob Paki, 33 str.
16. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2013/14. Šmartno ob Paki, 30 str.
17. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2014/15. Šmartno ob Paki, 40 str.

18. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2015/16. Šmartno ob Paki. 55 str.
19. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2016/17. Šmartno ob Paki, 69 str.
20. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2017/18. Šmartno ob Paki. 68 str.
21. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2018/19. Šmartno ob Paki, 71 str.
22. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2019/20. Šmartno ob Paki, 55 str.
23. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2020/21. Šmartno ob Paki, 50 str.
24. ŠOLSKA KRONIKA OŠ bratov Letonja. Šol. l. 2021/22. Šmartno ob Paki. 53 str.
25. TERČAK, S. 1955 Med Mrzlico in Dobrovljami. Celje, str. 127–128.
26. VODOVNIK, M. 2009. 175 let šolstva v Šmartnem ob Paki. Tiskarna Bizjak, Velenje, str. 13–15, 25–48.
27. Življenjepisi padlih.

USTNI VIRI

- Marija Omladič Novinšek, Šmartno ob Paki: 10. 2. 2022.
- Polona Pečnik, Šmartno ob Paki: 13. 4. 2022.
- Karla Podvratnik, Šmartno ob Paki: 25. 1. 2022.
- Marjana Rudnik, Podgora: 5. 3. 2022.
- Marija Vodovnik, Šmartno ob Paki: 20. 4. 2022.

9 PRILOGE

PRILOGA A ANKETA ZA OSEBE, STARE OD 65 DO 70. LET, KI SO OBISKOVALE ŠOLO V ŠMARTNEM OB PAKI

Sem Nace Kovač in želim izdelati raziskovalno nalogo, v kateri bom naštel razlike med »staro šolo« s konca 50. in začetka 60. let prejšnjega stoletja v Šmartnem ob Paki ter »novo šolo« z začetka 60. let. Prosim, da si vzamete čas in odgovorite na zastavljena vprašanja. Na večino boste lahko odgovorili z DA, NE, NE VEM, na nekatera, pa prosim, da napišete odgovor. Na anketo odgovarjate samo tisti, ki ste v kraju takrat že živeli, in samo enkrat. Anketa je anonimna.

	STARA	NOVA
1. Pouk je potekal dopoldan in popoldan.		
2. Koliko učilnic je bilo v stavbi?		
3. Ali so se s preselitvijo spremenila pravila za učence?		
4. Ali ste imeli malico v šoli?		
5. Ali ste se greli s centralno napeljavo?		
6. Kako se je imenovala šola?		
7. Na kaj, oz. v kaj ste pisali?		
8. So učbenike kupovali starši?		
9. Naštej 2 glavna pripomočka učiteljev.		
10. Napiši 2 najpogostejši kazni učiteljev.		
11. Ali je imela šola šolsko knjižnico?		
12. Ali je bila mlečna kuhinja?		
13. Ali ste dobili v šoli tudi kosilo?		
14. Ali je imela šola šolski vrt? Kaj so pridelovali?		
15. Ali ste se morali v šoli preobuti?		
16. Ali ste imeli garderobne omarice?		
17. Ali je bil hišnik?		
18. Ali so bile čistilke?		
19. Kdaj je bil začetek pouka, kdaj konec?		
20. Ali je bil pouk ob sobotah?		
21. Kdaj so bile zimske počitnice in kako dolge so bile?		
22. Ali so bili dežurni učitelji?		
23. Ali so bili dežurni učenci?		
24. Ali je bila topla voda?		
25. Koliko učencev je bilo naenkrat v učilnici?		
26. Ali so imeli učitelji zbornico?		
27. Ali ste se učenci med poukom selili?		
28. So organizirali šole v naravi?		
29. Ali je imela večina učencev nove torbe?		
30. Ali ste imeli športne dni?		
31. Ali ste imeli tehniške dni?		
32. Ali ste imeli ekskurzije?		
33. Ali je bila kdaj šola zaprta, zaradi česa?		

34. Ali so bile proslave v šoli?		
35. Ali ste imeli telovadnico?		
36. Ali so delovali krožki?		
37. Ali je imela šola športno igrišče?		
38. Ste se udeležili katerega tekmovanja?		
39. Katerega tekmovanja?		
40. Ali ste obiskovali tabornike?		
41. Ali je imela šola sadovnjak? Kaj je bilo nasajeno?		
42. Ste bili sprejeti v pionirje?		
43. Ali ste se vozili v šolo z avtobusom?		
44. Ali ste se vozili v šolo s kolesom?		
45. Ali ste obiskovali malo šolo?		
46. Ali ste pri pouku nosili uniforme? Kakšne?		
47. Ali so bile v šoli nove klopi?		
48. Ali so bili novi stoli?		
49. Ali ste imeli električni šolski zvonec?		
50. Kateri tuj jezik ste se učili?		
51. Ali ste obiskovali pevski zbor?		
52. Ali ste obiskovali šolsko knjižnico?		
53. Ali ste tekmovali za Kajuhovo bralno značko?		
54. Ali ste imeli domače branje?		
55. Ali so med poukom uporabljali radio, TV?		
56. Ali so bila spraševanja napovedana?		
57. Ali ste imeli 5-minutni odmor?		
58. Kako dolg je bil odmor za malico?		
59. Ali so izdajali šolsko glasilo?		
60. Ali ste imeli zdravniški pregled?		
61. Ali ste bili v času šolanja proti čemu cepljeni? Proti čemu?		
62. Ali ste imeli zobozdravstvene preglede v času OŠ?		
63. Ali ste imeli učilnico za tehniko?		
64. Ali ste imeli foto temnico?		

65. Česa ne želite nobenemu šolarju, pa se je v času vašega šolanja zgodilo?
66. Česa se iz šolskih klopi najraje spomnite?
67. Na kateri vaš izdelek iz OŠ ste najbolj ponosni?
68. Kateri učitelj je pustil v vas najlepši sledi? Zakaj?
69. Ali se vam je zgodila kakšna anekdota, ki bi jo delili?
70. Želite še kaj dodati?

NAJLEPŠA HVALA ZA SODELOVANJE!

Na prazno stran lahko odgovorite na tista vprašanja, za katera ste imeli premalo prostora ob postavljenem vprašanju na prejšnjih straneh. Prosim, da najprej napišete številko vprašanja in nato nadaljujete z odgovorom. Z Vašo pomočjo bo naloga bogatejša. Še enkrat hvala za Vaš trud.

PRILOGA B TABELE

Tabela 1: Število učencev od šol. l. 1962/63 do 2021/22

Šol. l.	Št. učencev
1962/63	333
1963/64	339
1964/65	342
1965/66	358
1966/67	372
1967/68	363
1968/69	365
1969/70	359
1970/71	357
1971/72	345
1972/73	356
1973/74	342
1974/75	332
1975/76	340
1976/77	320
1977/78	319
1978/79	300
1979/80	298
1980/81	291
1981/82	287
1982/83	273
1983/84	275
1984/85	278
1985/86	275
1986/87	292
1987/88	291
1988/89	295
1989/90	298
1990/91	318
1991/92	332

Šol. l.	Št. učencev
1992/93	337
1993/94	354
1994/95	356
1995/96	364
1996/97	349
1997/98	337
1998/99	319
1999/2000	313
2000/01	308
2001/02	297
2002/03	303
2003/04	309
2004/05	309
2005/06	312
2006/07	311
2007/08	306
2008/09	305
2009/10	305
2010/11	292
2011/12	303
2012/13	310
2013/14	305
2014/15	300
2015/16	300
2016/17	317
2017/18	316
2018/19	319
2019/20	324
2020/21	325
2021/22	339

Tabela 2: Število oddelkov od šol. l. 1962/63 do 2021/22

Šol. l.	Št. oddelkov
1962/63	10
1963/64	11
1964/65	11
1965/66	13
1966/67	13
1967/68	13
1968/69	15
1969/70	15
1970/71	15
1971/72	15
1972/73	16
1973/74	16
1974/75	16 + 2
1975/76	16 + 2
1976/77	16 + 2
1977/78	16 + 2
1978/79	14 + 2
1979/80	15 + 2
1980/81	15 + 2
1981/82	14 + 2
1982/83	13 + 2
1983/84	13 + 2
1984/85	14 + 2
1985/86	14 + 2
1986/87	14 + 2
1987/88	14 + 2
1988/89	15 + 1
1989/90	15 + 1
1990/91	16 + 1
1991/92	16 + 1

Šol. l.	Št. oddelkov
1992/93	16 + 1
1993/94	16 + 1
1994/95	16 + 1
1995/96	16 + 1
1996/97	16 + 1
1997/98	16 + 1
1998/99	16 + 1
1999/2000	16 + 1
2000/01	16 + 1
2001/02	16 + 1
2002/03	16 + 1
2003/04	17 + 3
2004/05	17 + 3
2005/06	17 + 3 + 1
2006/07	17 + 3 + 1
2007/08	17 + 3 + 1
2008/09	17 + 3 + 1
2009/10	17 + 3 + 1
2010/11	17 + 3 + 1
2011/12	17 + 3 + 1
2012/13	17 + 3 + 1
2013/14	17 + 3 + 1
2014/15	17 + 3 + 1
2015/16	17 + 3 + 1
2016/17	18 + 3,2 + 1
2017/18	18 + 3,32 + 1
2018/19	18 + 3,32 + 1
2019/20	18 + 3,6 + 1
2020/21	18 + 4 + 3
2021/22	18 + 4 + 1

Tabela 3: Uspeh učencev

Šol. l.	% pozitivnih
1962/63	86,98
1963/64	72,21
1964/65	84,29
1965/66	81,72
1966/67	87,95
1967/68	85,95
1968/69	90,4
1969/70	91,9
1970/71	95,7
1971/72	93,7
1972/73	97,2
1973/74	95,32
1974/75	98,3
1975/76	98,53
1976/77	99,06
1977/78	98,4
1978/79	97,7
1979/80	99
1980/81	98,6
1981/82	100
1982/83	97,4
1983/84	98,2
1984/85	98,56
1985/86	97,06
1986/87	96
1987/88	95,5
1988/89	97,62
1989/90	98
1990/91	97,48
1991/92	99,7

Šol. l.	% pozitivnih
1992/93	99,4
1993/94	98,3
1994/95	98,6
1995/96	99,2
1996/97	99,1
1997/98	99,7
1998/99	99,05
1999/2000	99,36
2000/01	98,71
2001/02	100
2002/03	99,67
2003/04	100
2004/05	99,7
2005/06	99,68
2006/07	98,9
2007/08	100
2008/09	99,52
2009/10	99,53
2010/11	99,57
2011/12	99,67
2012/13	97,56
2013/14	98,29
2014/15	96,55
2015/16	99,57
2016/17	97,92
2017/18	98,33
2018/19	99,53
2019/20	99,61
2020/21	97,61
2021/22	97,57

Tabela 4: Pouk je potekal dopoldan in popoldan.

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	22	62,86	20	46,51
NE	7	20,00	14	32,56
NE VEM	6	17,14	9	20,93
SKUPAJ	35		43	

Tabela 9: Poimenovanje šole.

Trditev		
	Št.	%
Pravilno	52	65,82
Napačno	13	16,46
Ni vedelo	14	17,72
SKUPAJ	79	

Tabela 5: Koliko učilnic je bilo v stavbi?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
2	14	29,79		
3	2	8,51		
4	4	4,26		
8			3	6,98
9			3	6,98
10			2	4,65
12			3	6,98
NE VEM	27	57,45	32	74,42
SKUPAJ	47		43	

Tabela 10: Na kaj, oz. v kaj ste pisali?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
Tabla	22	70,97	0	0
Tablica	3	9,68	0	0
Zvezek	0	0	25	80,65
NE VEM	6	19,35	6	19,35
SKUPAJ	31		31	

Tabela 6: Ali so se s preselitvijo spremenila pravila za učence?

Trditev	Št.	%
DA	43	51,19
NE	15	17,86
NE VEM	26	31,40
SKUPAJ	84	

Tabela 11: So učbenike kupovali starši?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	26	53,06	19	44,19
NE	16	32,65	13	30,23
NE VEM	7	14,29	11	25,58
SKUPAJ	49	0	43	

Tabela 7: Ali ste imeli malico v šoli?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	19	39,58	16	47,06
NE	19	39,58	6	17,65
NE VEM	10	20,83	12	35,29
SKUPAJ	48		34	

Tabela 8: Prostorji so bili ogrevani s centralno napeljavo.

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	21	53,85
NE	29	64,44	6	15,38
NE VEM	16	35,56	12	30,77
SKUPAJ	45		39	

Tabela 12: Naštej 2 glavna pripomočka učiteljev.

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
Tabla	24	25,53	15	14,15
Učbeniki	21	22,34	0	0
Kreda	21	22,34	14	13,21
Kotomir	0	0	16	15,09
Ravnalo	6	6,38	12	11,32
Episkop	0	0	9	8,49
Knjige	0	0	9	8,49
Projektor		0	12	11,32
Drugo	22	23,40	19	17,92
SKUPAJ	94	25,53	106	

Tabela 13: Dve najpogostejši kazni učiteljev

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
Stati v kotu	18	20	12	12
Klečanje v kotu na koruzi	18	20	7	7
Zadržani po pouku	10	11,11	9	9
Stati pred vrati	8	8,89	0	0
Zaušnica	5	5,56	11	11
Pretepanje	4	4,44	11	11
Palica	3	3,33		0
Ukor	5	5,56	4	4
Drugo	19	21,11	10	10
SKUPAJ	90		36	36

Tabela 14: Ali je imela šola šolsko knjižnico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	10	2,56	22	61,11
NE	18	46,15	5	13,89
NE VEM	11	28,21	9	25
SKUPAJ	39		36	

Tabela 17: Ali je imela šola šolski vrt? Kaj so pridelovali?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	8	22,22	17	54,84
NE	21	58,33	7	22,58
NE VEM	7	19,44	7	22,58
SKUPAJ	36		31	

Tabela 15: Ali je bila mlečna kuhinja?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	11	32,35	18	52,94
NE	12	35,29	6	17,65
NE VEM	11	32,35	10	29,41
SKUPAJ	34		34	

Tabela 18: Ali ste se morali v šoli preobuti?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	4	13,33	18	60
NE	19	63,33	2	6,67
NE VEM	7	23,33	10	33,33
SKUPAJ	30		30	

Tabela 16: Ali ste dobili v šoli tudi kosilo?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	19	43,18
NE	17	60,71	19	43,18
NE VEM	11	39,29	6	13,64
SKUPAJ	28		44	

Tabela 19: Ali ste imeli garderobne omarice?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	4	18,18	29	82,86
NE	15	68,18	2	5,71
NE VEM	3	13,64	4	11,43
SKUPAJ	22		35	

Tabela 20: Ali je bil hišnik?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	17	54,84
NE	19	73,08	4	12,90
NE VEM	7	26,92	10	32,26
SKUPAJ	26		31	

Tabela 25: Ali je bila topla voda?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	2	5,88	15	44,12
NE	21	61,76	7	20,59
NE VEM	11	32,35	12	35,29
SKUPAJ	34		34	

Tabela 21: Ali so bile čistilke?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	3	11,54	18	60
NE	16	61,54	3	10
NE VEM	7	26,92	9	30
SKUPAJ	26		30	

Tabela 26: Ali so imeli učitelji zbornico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	6	22,22	20	83,33
NE	16	59,26	0	0
NE VEM	5	18,52	4	16,67
SKUPAJ	27		24	

Tabela 22: Ali je bil pouk ob sobotah?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	16	72,73	24	72,73
NE	0	-	2	6,06
NE VEM	6	27,27	7	21,21
SKUPAJ	22		33	

Tabela 27: Ali ste se učenci med poukom selili?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	18	60,00	20	57,14
NE	6	20,00	8	22,86
NE VEM	6	20,00	7	20,00
SKUPAJ	30		35	

Tabela 23: Ali so bili dežurni učitelji?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	2	6,45	23	63,89
NE	21	67,74	8	22,22
NE VEM	8	25,81	5	13,89
SKUPAJ	31		36	

Tabela 28: So organizirali šole v naravi?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	18	46,15	18	60,00
NE	16	41,03	8	26,67
NE VEM	5	12,82	4	13,33
SKUPAJ	39		30	

Tabela 24: Ali so bili dežurni učenci?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	5	16,67	18	51,43
NE	16	53,33	7	20
NE VEM	9	30	10	28,57
SKUPAJ	30		35	

Tabela 29: Ali je imela večina učencev nove torbe?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	10	23,81	1	4,35
NE	31	73,81	11	47,83
NE VEM	1	2,38	11	47,83
SKUPAJ	42		23	

Tabela 30: Ali ste imeli športne dni?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	23	57,5	21	61,76
NE	11	27,5	6	17,65
NE VEM	6	15	7	20,59
SKUPAJ	40		34	

Tabela 35: Ali ste imeli telovadnico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	4	12,5	23	67,65
NE	25	78,13	7	20,59
NE VEM	3	9,37	4	11,76
SKUPAJ	32		34	

Tabela 31: Ali ste imeli tehniške dni?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	1	3,85	12	35,29
NE	20	76,92	17	50
NE VEM	5	19,23	5	14,71
SKUPAJ	26		34	

Tabela 36: Ali so delovali krožki?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	12	26,67	19	54,29
NE	20	44,44	9	25,71
NE VEM	13	28,89	7	20
SKUPAJ	45		35	

Tabela 32: Ali ste imeli ekskurzije?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	4	14,29	17	62,96
NE	20	71,43	6	22,22
NE VEM	4	14,29	4	14,81
SKUPAJ	28		27	

Tabela 37: Ali je imela šola športno igrišče?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	18	81,82
NE	21	75	2	9,09
NE VEM	7	25	2	9,09
SKUPAJ	28		22	

Tabela 33: Ali je bila kdaj šola zaprta, zaradi česa?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	6	21,43	12	38,71
NE	11	39,29	7	22,58
NE VEM	11	39,29	12	38,71
SKUPAJ	28		31	

Tabela 38: Ste se udeležili katerega tekmovanja?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	22	64,71	21	60
NE	10	29,41	11	31,43
NE VEM	2	5,88	3	8,57
SKUPAJ	34		35	

Tabela 34: Ali so bile proslave v šoli?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	20	62,5	22	66,67
NE	8	25	3	9,09
NE VEM	4	12,5	8	24,24
SKUPAJ	32		33	

Tabela 39: Ali ste obiskovali tabornike?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	12	46,15	12	44,44
NE	13	5	15	55,56
NE VEM	1	3,85	0	0
SKUPAJ	26		27	

Tabela 40: Ali je imela šola sadovnjak? Kaj je bilo nasajeno?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	1	3,45	19	63,33
NE	17	58,62	7	23,33
NE VEM	11	37,93	4	13,33
SKUPAJ	29		30	

Tabela 41: Ste bili sprejeti v PO?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	26	72,22	25	78,13
NE	8	22,22	6	18,75
NE VEM	2	5,56	1	3,13
SKUPAJ	36		32	

Tabela 42: Ali ste se vozili v šolo z avtobusom?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	0	0
NE	24	77,42	21	72,41
NE VEM	7	22,58	8	27,59
SKUPAJ	31		29	

Tabela 43: Ali ste se vozili v šolo s kolesom?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	3	13,64	8	25
NE	19	86,36	21	65,63
NE VEM	0	0	3	9,38
SKUPAJ	22		32	

Tabela 44: Ali ste obiskovali malo šolo?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	14	32,56
NE	27	84,38	17	39,53
NE VEM	5	15,63	12	27,91
SKUPAJ	32		43	

Tabela 45: Ali ste pri pouku nosili uniforme?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	2	6,45	2	6,67
NE	25	80,65	24	80
NE VEM	4	12,90	4	13,33
SKUPAJ	31		30	

Tabela 46: Ali so bile v šoli nove klopi?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	15	41,67
NE	19	54,29	16	44,44
NE VEM	16	45,71	5	13,89
SKUPAJ	35		36	

Tabela 47: Ali so bili novi stoli?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	15	41,67
NE	29	85,29	8	22,22
NE VEM	5	14,71	13	36,11
SKUPAJ	34		36	

Tabela 48: Ali ste imeli električni šolski zvonec?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	27	72,97
NE	25	67,57	0	0
NE VEM	12	32,43	10	27,03
SKUPAJ	37		37	

Tabela 49: Ali ste obiskovali pevski zbor?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	8	20,51	14	37,84
NE	21	53,85	21	56,76
NE VEM	10	25,64	2	5,41
SKUPAJ	39		37	

Tabela 50: Ali ste obiskovali šolsko knjižnico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	8	23,53	22	56,41
NE	22	64,71	10	25,64
NE VEM	4	11,76	7	17,95
SKUPAJ	34		39	

Tabela 55: Ali ste imeli 5-minutni odmor?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	27	75	23	71,88
NE	3	8,33	0	0
NE VEM	6	16,67	9	28,13
SKUPAJ	36		32	

Tabela 51: Ali ste tekmovali za KBZ?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	12	38,71
NE	19	52,78	8	25,81
NE VEM	17	47,22	11	35,48
SKUPAJ	36		31	

Tabela 56: Kako dolg je bil odmor za malico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
10 min	18	35,29	6	16,67
15 min	12	23,52	6	16,67
20 min	11	21,57	9	25
30 min	4	7,84	7	19,44
NE VEM	6	11,76	8	22,22
SKUPAJ	51		36	

Tabela 52: Ali ste imeli domače branje?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	17	43,59	19	73,08
NE	3	7,69	3	11,54
NE VEM	19	48,72	4	15,38
SKUPAJ	39		26	

Tabela 57: Ali so izdajali šolsko glasilo?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0		8	19,05
NE	25	69,44	21	50
NE VEM	11	30,56	13	30,95
SKUPAJ	36		42	

Tabela 53: Ali so med poukom uporabljali radio, TV?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	23	48,94
NE	16	100	13	27,66
NE VEM	0	0	11	23,40
SKUPAJ	16		47	

Tabela 58: Ali ste imeli zdravniški pregled?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	11	34,38	19	55,88
NE	15	46,88	5	14,71
NE VEM	6	18,75	10	29,41
SKUPAJ	32		34	

Tabela 54: Ali so bila spraševanja napovedana?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	5	12,2
NE	27	84,38	21	51,22
NE VEM	5	15,63	15	36,59
SKUPAJ	32		41	

Tabela 59: Ali ste bili v času šolanja proti čemu cepljeni?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
Ošpice	31	31	21	25,93
Oslovski kašelj	19	19	17	20,99
Vodene koze	17	17	0	0
Črne koze	10	10	19	23,46
Otroška paraliza	4	4	0	0
Ostale bolezni	10	10	8	9,88
NE VEM	9	9	16	19,75
SKUPAJ	100	100	81	

Tabela 60: Ali ste imeli zobozdravstvene preglede v času OŠ?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	6	18,75	15	46,88
NE	20	62,5	10	31,25
NE VEM	6	18,75	7	21,88
SKUPAJ	32		32	

Tabela 61: Ali ste imeli učilnico za tehniko?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	21	60,00
NE	24	66,67	5	14,29
NE VEM	12	33,33	9	25,71
SKUPAJ	36		35	

Tabela 62: Ali ste imeli foto temnico?

Trditev	Stara šola		Nova šola	
	Št.	%	Št.	%
DA	0	0	24	60
NE	20	71,43	10	25
NE VEM	8	28,57	6	15
SKUPAJ	28		40	